

Utopia

Studentavisa

i Tromsø

NR. 6, 3. april 1995 - 20. ÅRGANG

Studbuss - ikke bare lek

Nytt reglement
fra Studentstyret kan
være lovstridig

SIDE 7

Hovedallmøtet
skal avgjøre studentde-
mokratiets skjebne

SIDE 12

Forfatteren
Hanne Aga en samtale
om å skrive

SIDE 23

Utopia

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Aviser gis ut med støtte fra Student-samskipnaden.

Hovedallmøtet

Hovedallmøtet nærmer seg dette er det viktigste hovedallmøtet som kommer til å være i Tromsø de nærmeste årene. Det er kanskje det siste Hovedallmøtet med innflytelse som blir arrangert. På møtet vil det bli skissert opp flere måter å organisere studentdemokratiet på. Hvilken modell som blir valgt er uvisst. Dette er en svært vanskelig sak. Mange som er involvert i studentdemokratiet har jobbet med denne debatten. Debatten på grunnplanet har vært stille. For stille. Endringer trengs, men endringer burde vært gjort på premissene til grunnplanet. Og så lenge debatten her har vært stille så er det ikke sikkert at Hovedallmøtet gjør de riktige endringene.

Problemet til nå har vært å engasjere studentene. Ingen av de skisserte modellene gir noen garanti på at de vil skape mer engasjement. Hva som må gjøres for å skape engasjement er uvisst så men det er mulig at det hadde hjulpet hvis grunnplanet hadde hatt muligheten til å delta i utformingen av den nye organisasjonsmodellen.

Hovedvalgene står på om man vil ha et studentstyret med utspring i det politiske miljø eller fra tillitsmannssystemet, og om man vil ha et Hovedallmøte og hvilken makt dette skal ha. De siste åra har ikke Hovedallmøtet fungert på grunn av dårlig oppmøte. Samtidig har det på de fleste studentstyremøtene vært problemer med å være vedtaksdyktige. Alt tyder på at endringer trengs, men hva slags endringer kan bare du svare på.

Alle organisasjoner som får penger gjennom studentdemokratiet skal legge fram medlems- og navnelister til offentlig gjennomsyn har studentstyret vedtatt. Dette er et vedtak som Studentstyret bør gå tilbake på med enn gang. Det er for mange interesseorganisasjoner som rett og slett ikke kan gjøre dette på grunn av vitale opplysninger. Vi skjønner studentstyrets intensjoner om å unngå AUF-tilstander på Universitetet, men det får da være grenser for kontrollvirksomhet.

Sentrene ved UiTØ- Strategi redskap eller pengesluk?

Jens Revold administrerende leder ved er SEMUT

KRONIKK
Jeg vil ikke gå inn i den aktuelle diskusjonen mellom institutt og sentraladministrasjon om sentrene, men har lyst til å bringe inn noen synspunkter på mulighetene som ligger i senterorganiseringen, hva vi har maktet å få til og hva som helt klart er mangler. Siden jeg representerer Senter for Miljø og utviklingsstudier (SEMUT), vil mye av det jeg sier være sett fra vårt ståsted, men det er i mange sammenhenger relevant også for de øvrige sentrene. Det jeg sier har ikke vært styrebehandlet i SEMUT og står derfor for min regning.

Litt bakgrunn

SEMUT ble opprettet i 1989, som et universitetspolitisk og forskningsmessig svar på Brundtlandkomisjonens innstilling. Tilsvarende sentra finnes ved de øvrige universitetene og Norges landbrukshøgskole. SEMUT tilbrakte sin første periode ved FORUT Samfunnsforskning, og flyttet i 1992 til «senterstrukturen» i Glassmester Eriksen-bygget i Breivika. Ingen av disse lokaliseringsene har fra SEMUTs side vært sett som ideell. Vårt ønske var fra første stund lokalisering sentralt på Campus, men dette har til nå ikke vært mulig.

Vi har idag et styre på åtte personer, med representanter fra alle institutt. NORUT-gruppen og studentene har en representant hver. Styret møtes ca en gang pr måned og diskuterer mer generelle strategispørsmål, fordeling av eksterne og interne midler, og rangering av søknader til noen nasjonale finansieringskilder. Vi har med andre ord en god institusjonell dekning innenfor universitetet, og dette medfører at de forskjellige fagmiljøene kan spille inn der det måtte være behov. SEMUT har fom. i fjor høst hatt sine møter ute ved instituttene. Så langt har vi møtt ledelsene ved ISV, NFH, IBG, NORUT og IMV.

Vi har i øyeblikket en stab på fire, hvorav administrativ leder og kontorleder er på fulltid, sivilarbeider deles med Slett u-landsgjelda og økonomikonsulent med Amundsensenteret og Samisk senter. Styreleder/nestleder har ei aktiv rolle.

SEMUT disponerer i år rundt 600 000 kroner til administrasjon og drift, og omtrent 180 000 kroner til strategitiltak. I tillegg til disse interne midlene har vi en generell bevilgning på kr 400 000 fra Områdestyret for miljø og utvikling.

Målsettinger og prosjekt

SEMUT har som målsetting å styrke forskning, utdanning og formidling som kobler miljø og utvikling, og fremme samarbeid innen dette området i forhold til universiteter i den tredje verden og i Nordvest-Russland. Målsettingen har vi konkretisert til utviklingsforskning i den tredje verden, bærekraftig fiskeriutvikling i sør, forvaltning av biologiske fellesressurser i nord og miljørelatert øst/vest-forskning (Barentsregionen).

SEMUT er idag aktive innen samtlige områder, og styrer, i samarbeid med forskerne, studentene og instituttene, endel større og mindre initiativ:

- Samarbeidsprogrammet mellom UiTØ(ISV) og Universitetet i Ngaoundéré, Kamerun
- Samarbeidsprogrammet mellom UiTØ(NFH) og University of Western Cape, Sør Afrika
- Noen mindre ulandsprosjekt/initiativ som satsinger i forhold til Sri Lanka, Sørlige Afrika, Mali og Mellom-Amerika
- Oppbyggingen av et Miljøsenternettverk i Barentsregionen
- Bærekraftige bruk av kystnære marine ressurser og beiteressurser i våre nordlige områder

Sentrene ved Universitetet i Tromsø er under evaluering. Universitetsstyret har nettopp vedtatt å forlenge deres «liv» ut året, for i denne perioden å klargjøre nærmere arbeidsområder, grensedragning og organisatorisk tilknytning. Styret tilrår også at sentrene videreføres.

- Videre har vi støttet og samarbeidet om:
 - Kurs i fiskeriforvaltning i det sørlige Afrika (NORAD og NFH/NORUT)
 - Øyehelseprosjektet mellom UiTØ (ISM) og Nepal, India og Bangla Desh
 - Diskusjonen om landbruksutdanninga i nord
 - Problematikken i tilknytning til kjemifysisk forurensning i nordområdene
 - Handlingsplanen for kompetanseoppbygging i Barentsregionen i samarbeid med Amundsensenteret
 - Etablering av et urfolksprogram ved UiTØ i samarbeid med Samisk senter
- Totalt regner vi med at SEMUT, direkte eller indirekte, har bidratt til mellom 20 og 30 mill. kroner i eksterne prosjektmidler til UiTØ i den perioden senteret har eksistert.

Bør SEMUT bare konsentrere seg om Sør-spørsmål?

Det meste av SEMUTs aktivitet er orientert mot problemstillinger i sør. Imidlertid er vi skeptiske til å skulle bli avskåret fra og støtte og arbeide med prosjekt i nord, fordi så mange miljøorienterte forskere naturlig nok har sine faglige innretning mot vår region. Brundtlandkomisjonen sier blant annet: «Vi trenger utviklingsforskning ikke bare for faglige råd i u-landsspørsmål. Vi trenger utviklingsforskning som grunnlag for vår nasjonale politikk.» Dette innebærer at miljø- og utviklingsforskning henger sammen, forslag og prosjekt som har en bærekraftig profil i vår satsing for eksempel

gjennom NORAD i sør, må også avspeile seg i vår satsing i nord.

Fra SEMUTs side har vi slått til lyd for et komparativt perspektiv i vår satsing i sør; med basis i problemstillinger og forskning fra vår egen landsdel, kan vi også utfordre problemstillinger i mange av våre samarbeidsland. Dette innebærer ikke å flytte over vår kunnskap ukritisk til sør, men, i et balansert samarbeide med forskere (og studenter), bidra til å utvikle modeller for kunnskapsoppbygging lik de vi har ved vårt universitet. Innen dette samarbeidet ser vi at det ligger nye muligheter; de kan lære noe fra oss og vi noe fra dem.

Vårt perspektiv er også anderledes enn ved de andre universitetene; vi befinner oss i den regionen i Norge som har størst avhengighet av naturressursene, og vår region er også sentral base for vår urbefolkning. UiTØ kunne slik sett bli å betrakte som et regionenes universitet.

Ved siden av dette må det selvsagt også sies at SEMUT, også skal være en pådriver i forhold til miljøspørsmål i nord og øst. Vi er som nevnt ovenfor igang med dette. Den nordorienterte miljøsatsingen ved UiTØ/NORUT er imidlertid så omfattende at her tar vi bare mål av oss til å supplere og støtte mye av det som alt er igang.

Mulighetene

Miljø- og utviklingsprosjekt er idag et bredt område for den nasjonale satsingen. Det er nok her bare å nevne selve eksistensen av Miljøverndepartementet, miljømålsettingene for de øvrige departementene, eta-

bleringen av et eget områdestyre for miljø og utvikling innen NFR (også med ansvar for polarforskningen), miljøinvesteringene i næringslivet, bistanden til utviklingsland på omlag 7 milliarder kroner og så videre. Vi kan politisk sett mene dette ikke er nok og at innsatsen skjer etter gale prioriteringer, men det er uten tvil meget betydelige ressurser som går til dette feltet. Spørsmålet blir om vårt kompetansemiljø deltar tilstrekkelig i denne satsingen, m.a.o. om vi er på banen og utnytter de muligheter som foreligger, eller om det kun er de sørnorske fagmiljøene som deltar. Innenfor dette ligger det også en mulig utfordring for universitetssystemet som er knyttet til debatten om UiTØ som et «oppdrettsanlegg»; skal vårt universitet primært være en utdanningsinstitusjon hvor forskning bare blir en relativt beskjeden og bortgjemt aktivitet, eller skal vi også kunne tillate oss mer omfattende program der forskere, stipendiater og studenter har en klar og nyskapende rolle og spille og der det gis brukbare betingelser for dette.

Mitt syn her er at vi så absolutt skal være med, at det er store utnyttede muligheter, men at dette krever en mer koordinert og tydeligere innsats enn hva som til idag har vært tilfellet. For en som kjenner iallefall deler av det nasjonale forskningsrådssystemet og noen andre utvalg, så er det klart at langt mer kan gjøres. Slike råd og utvalg er i langt større grad enn mange i Tromsø er klar over, dominert av representanter fra de tunge sørnorske institusjonene, og det må spilles inn strategisk og aktivt. God og pågående lobbyvirksomhet, som blant annet var tilfellet i forbindelse i Polarinstittuttaken, bør kunne gi resultater. I mange andre sammenhenger er vi desverre ikke tydelig nok til stede. Min oppfatning er at sentrene, i nært samarbeid med sentralledelsen og fagmiljøene, har en rolle å spille innen sine spesialfelt. Mange av disse oppgavene kan sikkert utføres uten sentrene, men er det fornuftig og rimelig at forskerne som primært skulle drive selve forskningsaktiviteten, belastes med ofte slitsomme og tildels trivielle oppgaver? Mitt poeng er her at det kreves gjerne noe mer profesjonalitet og tid til dette. Det er ikke sikkert at forskning og strategitiltak, i tillegg til mye undervisning, går så godt sammen. Ett er sikkert; de andre universitetene har sett dette og arbeider alle idag på denne måten.

Sentrene og studentene

Undertegnede skal være den første til å innrømme at kontakten mellom SEMUT og studentene ikke har vært god nok. Denne styrkes nå gjennom at vi har studentstyrets internasjonale sekretær som medlem i SEMUTs styre (Andreas Bakke som varamedlem). SEMUT vil videre delta f.o.m. høsten aktivt i arbeidet med Internasjonalt Seminar, blant annet fordi vi ser dette som et viktig fellestiltak som tar opp tema som i aller høyeste grad også er SEMUTs. Vår nye sivilarbeider har også fått forholdet til studentsiden som prioritert oppgave.

Jeg tror imidlertid studentene kanskje bør se litt kritisk på universitetets evne til å skape tilleggsaktivitet utover den primære undervisningen. Alle studenter blir engang ferdige. For de som ønsker et videre liv ved universitetet vil kanskje den eneste muligheten være eksterne prosjekt og finansiering. Gjøres det nok i fagmiljøene? Avsett det nok ressurser til denne avgjørende virksomheten? Er en organisatorisk oppsplitting av aktiviteten i nord og sør - og dermed en oppsplitting av miljø og utviklingsaspektene (Brundtlandkomisjonen) - det rette svar når nå SEMUT forhåpentlig skal videreføres?

Drømmen om å bli stor

Undertegnede er begge involvert i reorganiseringsprosjektet, men skriver her ut fra personlige synspunkt, ikke som representanter for våre respektive grupper. Vi vil gjerne kommentere Bertelsens debattinnlegg i Tromsøflaket 16. mars, hvor han argumenterer for et KS-fakultet.

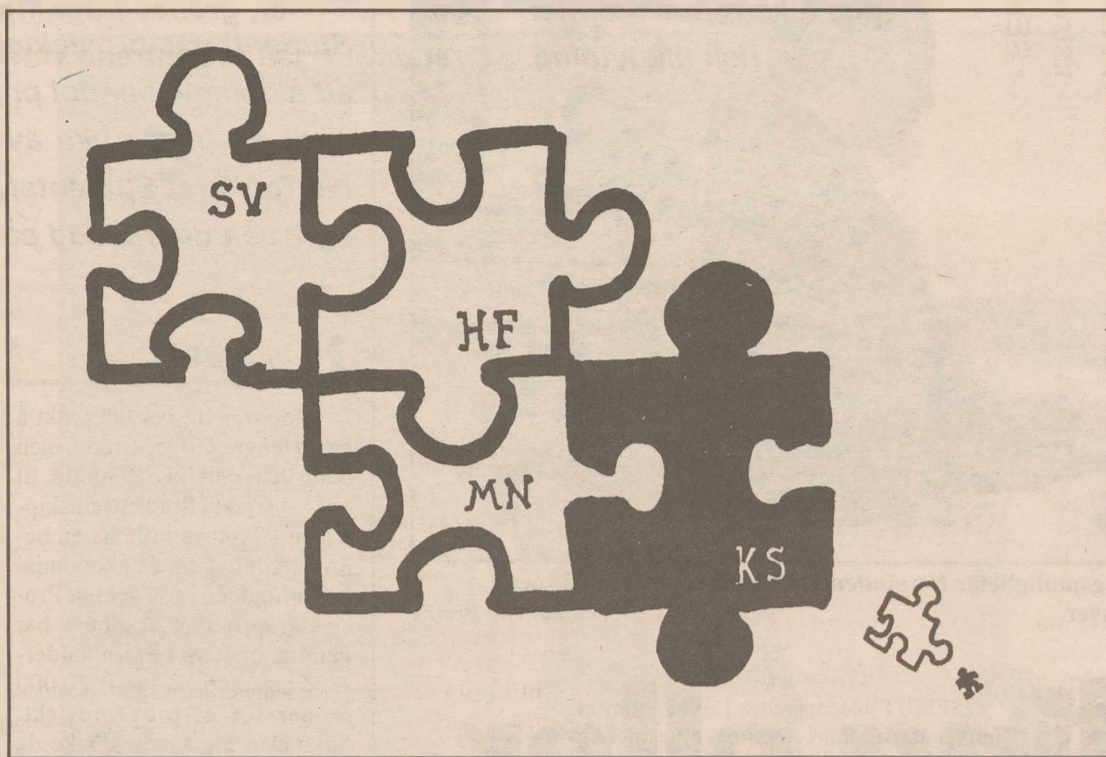
Vi vil i det følgende hevde at selv om tanken på et slikt fakultet nok kan virke besnærende ved første øyekast (f.eks. som en mulighet til å bli en «maktfaktor» vis-à-vis et mektig medisinsk fakultet), så ville en slik reorganisering på mange måter bare bety en fortsettelse av status quo for ISV og ISL, og i tillegg ville det medføre andre uheldige konsekvenser. Vi skal her argumentere for etablering av «konvensjonelle» HF- og SV-fakultet

Bertelsen begynner med å slå fast at fagene - grunnenhetene - er sentrale på universitetet. Dette er vi helt enige i; faget må være det som organiserer virksomheten. Det er på fleste måter her de vitenskapelige tilsatte har sin tilhørighet, selv om vi på ISL også hører til faglig på tvers av undervisningsfagene, f.eks. som språkvitere og litteraturforskere. Men siden nettopp fagene er så viktige, mener vi at å ha altfor mange vesensforskjellige fag innenfor ett fakultet, må bli uheldig.

På et KS-fakultet ville det bli, som Bertelsen påpeker, færre vitenskapelige ansatte enn det medisinske fakultetet, men det ville bli langt flere studenter. Dette ville i seg selv være uproblematisk; alle fakultet er sjelden av samme størrelse ved noe universitet (jfr. Oslos teologiske fakultet). Det som derimot forekommer oss meget problematisk, er den store og heterogene gruppen av faglige enheter et slikt fakultet ville innebære (og merk at vi sier faglige enheter; det kunne jo tenkes at sammenslåinger ville skape noen færre administrative grunnenheter). De tre nivåene som er fastlagt ved lov, ville lett bli til et nivå innenfor en slik fakultetsstruktur.

Fakultetets rolle, spesielt hvis den skal være noe utover en rent administrativ rolle, ville bli uhyre vanskelig, gitt så mange faglige enheter og forskjeller i fagtradisjoner. Dette gjelder både innad i organisasjonen, og ikke minst utad, i nasjonale og internasjonale sammenhenger. Den kompetansen en fakultetsledelse burde ha mht fagpolitiske og strategiske innspill og tenkning, ville stå i fare for å bli svekket.

Det er kanskje tilfelle at den tradisjonelle inndelingen mellom humaniora og samfunnsfagene på noen måter kan sees på som arbitrær. Fagtradisjonene har likevel

Tegning: Kristoffer Jørgensen

i stor grad utviklet seg forskjellig innenfor disse områdene. Det er heller ikke helt uvesentlig at det formelle skillet mellom cand. philol./dr.art. og cand. polit./dr. polit. preger alle universitetene i landet og dermed de nasjonale fora vi skal forholde oss til (selv om vi personlig nok synes at doktorgradene kunne vært en generell doktorgrad, som PhD er i de fleste land).

Et stort og heterogent KS-fakultet ville tape mye av sin slagkraft når det skulle ivareta SV- og HF-fagenes interesser i de nasjonale fora. Man ville måtte utpeke forskjellige representanter til de ulike fora (som også skjer i dag på ISV). Dette virker meget uhensiktsmessig, og det skaper et nytt skille.

En organisering av fagene med rene HF- og SV-modeller omtales i dag av mange lettere foraktfullt som tradisjonell eller konvensjonell (i betydningen akterutseilt). Imidlertid ville en slik organisering bygge på felles faglige og strategiske interesser. Den oppleves dessuten ikke å være uhensiktsmessig ved andre universiteter. Vi vil minne om at det er den måten vi driver vår forskning på og den måte den blir evaluert på av andre som avgjør forskningens kvalitet og eventuelle originalitet, ikke plasseringen på et organisatorisk kart. På den annen side, som vi hevdet ovenfor, fakultetenes faglige/fagpolitiske rolle krever nasjonalt en samlet innsats og mer homogen og samordnet ekspertise enn det som ville bli tilfellet på et svært heterogent megafakultet som KS.

Vi kan kun se én mulig ulempe ved separate HF- og SV-fakultet her i Tromsø: det blir antagelig betydelig motstand internt mot å skille de tradisjonelle HF-fagene (historie, filosofi og arkeologi) organisatorisk fra ISV-fagene, og antagelig også en viss motstand på ISL mot å organiseres

sammen med disse fagene i et nytt HF-fakultet.

Som svar på denne tenkte, potensielt alvorlige, innvending, vil vi minne om at disse fagene i dag er helt eller delvis fysisk adskilt fra ISV generelt. De har også separate doktorgradsreglement og program. Vi vil også hevde at nytten av en slik omorganisering er nødvendig på dette punktet. Det minner om romantisering når man klammer seg fast til en modell som ISV de facto allerede har forlatt. Fagprofilen ved de nevnte HF-fagene kan ikke sies å skille seg nevneverdig fra måten fagene profileres ved andre universiteter innenlands eller utenlands.

Vår konklusjon blir dermed at vi er dårlig tjent med å velge en KS-modell bare for å bli «store», spesielt når dette KS fremstår som en kamuflert status quo løsning.

Av: Professor Roy Tommy Eriksen og professor Toril Swan (begge ISL).

DEMENTI

Utopia nr. 3/95 på side 7, står det en kort og utmerket artikkel om det pågående arbeidet med endring av *examen philosophicum* (ex.phil. ikke «exphil»).

Av teksten i artikkelen kan det se ut som jeg har sagt: «...å gå inn på et annet studie senere.» Jeg har forsøkt å skaffe meg medfølelse fra andre middelaldrende akademikere her i Breivika, men det har ikke ført til annet en ironiske smil. Støtte har jeg bare fått fra kolleger som ligger en generasjon foran i løypa. Etter litt nøling tar jeg mot til meg og erklærer at jeg føler meg forulempet av Utopia. Jeg ville aldri ha funnet på å si noe slikt!

Gnisten som får meg til å fatte mot og si fra om dette, er ryktet om at klassiske fag ser ut til å vekke interesse blant studenter idag. Den som ennå ikke har begrepet hva jeg er indignert over, kan få følgende opplysninger fra Bokmålsordboka (1986-utgaven):

EN STUDIE (-ien, -ier, -iene). 1 Utkast, forarbeid til kunstverk. 2 Mindre vitenskapelig avhandling.

Litt lenger nede står det:

ET STUDIUM (-iet, -ier, ialt). (Av latin for iver og flid). Det å studere et vitenskapelig studium.

«Et studie» er altså ei forvirrende blandingsform, men jeg erkjenner at den stadig vinner innpass sammen med andre underligheter som «et stipendiat», «et kollokvie», «et musé» og «en data». Mitt spørsmål til alle studenter (i alle aldre), er om det ikke kan være verdt strevet om vi forsøker å holde orden på en såpass enkel distinksjon som **EN STUDIE/ET STUDIUM?** Det dreier seg om vesentlige termer for det vi alle driver med!

Kanskje bør vi arrangere **ET KOLLOKVIVM** eller til og med **ET SYMPOSIUM** for å finne ut av knipa. Nyttet ikke det, er det muligens best å lyse ut **ET STIPENDIVM** (evt. et stipend) til den som har den beste idéen til hvordan vi hindrer at **STUDIUM** havner på **MUSEUM**.

Med ønske om **GOD BEDRING** fra Reidar Bertelsen.
Reidar Bertelsen er instituttleder ved ISV.

Utopia

Universitetet - ISV
9037 Tromsø

Tlf: 776 44283
fax: 776 45199

Ansvarlig redaktør:
Håvard Arntsen

Kulturredaktør:
Ellisiv Lindkvist

Desksjef:
Henning Jensen

Fotoansvarlig:
An-Magrit Gjertsen

Redaksjonssekretær:
Brynjar Indahl

Sivilarbeider:
Jørgen Flint

Tomas Sætre, Øyvind Eggen, Anders Røeggen, Ola Brattlie, Kim Bye Bruun, Lisa-Therese Amundsen, Torgeir Eike-land, Solveig M.L. Kavli, Henrik Ormåsen, Christine Haraldsen, Andreas Lorange, Kristian Wengen, Jan Martin Berg, Kaja Baardsen, Sten-Rune Roland, Ole Andreas Hoen, Fredrik Nil- sen, Morten Skogly, Åsgeir Johansen, Anne Erntsen, Torkil Emberland, Thomas Harris, Karl Inge A. Skog- holt, Vidar Dons Limdrup- sen, Vibeke Isaksen, Ale- xander Kristiansen, Vere- na Wolf, Nina Hellerud, Susanne Hætta, Andre Bruun, Yngve Kveli, Kari Myklebost, Amund Sjølie sveen, Geir K. Ronland, Georg Lundesgaard, Marit Nordsjø, Per Steinar Mo- en, Rune Balle, Stein Ivar Mona, Truls Brekke, Ås- hild Strand, Wenche A. Jo- hannessen, Joakim Chris- tensen, Espen Simes Lar- sen, Geir Kastmo, Lorenz Khazaleh, Hilde Mjøs, In- grid Wallset Neerland, Elin K. Haugdal, Marianne Sconborg, Vegard Bønes, Krisoffer Jørgensen.

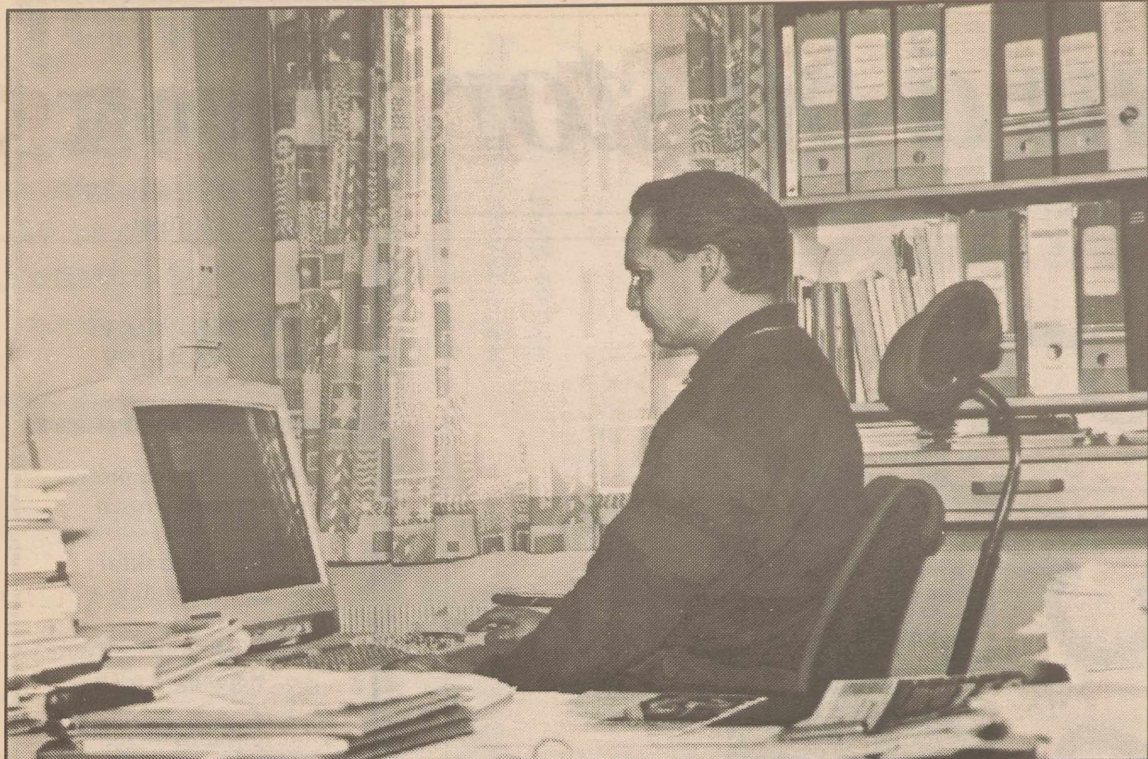
Trykk:
Bladet Tromsø, i
et opplag på 5000.

Annonsepris:
5 kroner per spaltemilli-
meter

Forsidefoto:
An-Magrit Gjertsen

Neste deadline:
27.april

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte.

Edb-sjef Magnar Antonsen ser utviklingsmuligheter for studentenes bruk av datamaskiner i undervisning og til besvarelse av oppgaver.

Foto: Ola Bratlie

Utvikling eller stagnasjon

Datanettet på Universitetet er omfattende. Hvert institutt har store mengder datautstyr som de forvalter. Datanettstyret er et gode som kommer både studentene og de ansatte til nyt-

te. Ansvar for utviklingen og driften av utstyret er delegert til hvert av instituttene. Edb-senteret fungerer som en felles sentral for all driften av data på universitetet.

U Ola Bratlie

Magnar Antonsen er Edb-sjef for Edb-senteret. Han går daglig rundt i en verden fylt med gigabytes og store skjermer som spyr ut informasjon. Han knytter universitetet og mulighetene for et godt utbygd datanett tett sammen.

- Universitetet her i Tromsø er på mange måter spesialisert. De ulike instituttene har ansvar for sin egen del av datautstyret. Både de ansatte og studentene innen de ulike instituttene har forskjellige behov med hensyn til datamaskiner og tilhørende utstyr. Derfor er det opp til hvert enkelt institutt å bestemme hvordan de best kan forvalte og utvikle det utstyret de har tilgjengelig. Dette gjenspeiler seg i hvordan ansvaret er delegert ned til hvert enkelt institutt, sier Antonsen.

Utviklingen

Universitetet har hatt en voldsom strøm av nye studenter de siste fire til fem årene. Samtidig har datateknologien utviklet seg. Det som var hypermoderne i går hører til på kirkegården i dag. Utviklingen skjer utrolig raskt, og med utviklingen følger kravene fra brukerne.

I forrige nummer av Utropia stod det en artikkel der en student klaget over at tilbudet om bruk av datautstyr på ISV/ISL var for dårlig.

- Dette viser på mange måter at alle problemene som er knyttet til datateknologi og studentmassen langt fra er løst, sier Antonsen.

- Det er slik at det er for mange studenter på universitetet i forhold til hva administrasjonen har klart å hanske med når det gjelder tilbud om bruk av data. Det er vanskelig å administrere nesten 7000 studenter, når nesten samtlige roper ut ulike behov om bruk av data. Dette har man delvis løst ved å desentralisere administrasjonen av datautstyret ned til hvert enkelt institutt.

PC-tilbud i studentbyene

Det finnes mange modeller og metoder for å løse de problemene som har oppstått i skjæringspunktet mellom studentene som brukermasse og datateknologi.

- Jeg ser for meg en modell der det for eksempel bygges ut et tilbud om datanett knyttet mellom universitetet og de ulike studentbyene her i Tromsø. For det første vil man, ved å lage datarom som er tilgjengelige for studentene ved studentbyene, løse plassproblemet som ellers ville oppstå på universitetet, sier Antonsen.

En slik løsning vil koste mye på det økonomiske plan. Men det er på den andre siden helt tydelig et problem til stede når studenter ikke får oppfylt sine behov.

Eget utstyr

- Studentene har også bare godt av å gjøre seg kjent med deler av datateknologien i studiensituasjonen. Data er så nært knyttet opp mot de arbeidssituasjonene som studentene kommer ut for i arbeidslivet, at det kun er en fordel at de nåværende studentene gjør seg kjent med utstyret,

sier Antonsen.

Det viser seg at flere og flere investerer i eget datautstyr. Det er langt fra alle som har råd til å ta seg denne friheten. Men de som prioriterer datautstyret framfor x-antall turer på byen, vil kunne knytte utstyret sitt opp til data-sentralen på edb-senteret.

- Hvis brukerne har modem, kan de ringe opp og bruke vår sentral som en billett ut i den store dataverden. Her har vi Internett og mange ulike muligheter for å skape kontakt med omverdenen. Det viser seg også at det i det siste halve året har foregått en eksplosiv økning i bruken av disse programmene for å hente inn opplysninger utenfra, sier Antonsen.

Leieordning

Magnar Antonsen er full av ideer om hvordan man kan løse problemet med studentenes stadig økende behov for å bli en del av datakulturen.

- Ved siden av mulighetene til å kjøpe utstyr, ville det kanskje være en ide hvis universitetet utarbeider et system der det er mulig å leie datautstyr, sier Antonsen.

Dette er noen av veiene man kan gå for å jevne ut de klare forskjeller som finnes mellom de ulike brukergruppene av studenter.

- Datateknologien utvikler seg i en stadig større fart, og som den høyeste utdanningsinstitusjonen i Norge er det ikke noen fordel at man blir liggende i bakveia, avslutter Antonsen.

- Umulig

Studentbuss-prosjektet krenger avgårde. Etter alt å dømme blir det prøveprosjekt i siste uka av april og første uka av mai. Martin Rasmussen har forsikret Studentstyret om at det ikke er mulig å gå underskudd på et slikt prosjekt.

U Håvard Arntsen

Opprinnelig var det tenkt å ha en lengre prøveperiode, men dette har det ikke blitt tid til etter at styret i Studentsamskipnaden i Tromsø ville ha en bedre utredning om de økonomiske forholdene i prosjektet. Prosjektgruppa bak Studbuss har nemlig bedt SiTø om underskuddsgaranti på inntil 20.000 kroner for et prøveprosjekt. Søknaden ble sendt tilbake da det var flere uklare forhold.

La fram regnestykke

For å avklare de økonomiske forholdene måtte Martin Rasmussen, en av initiativtakerne bak Studbuss, legge fram et regnestykke for Studentstyret.

Dette regnestykket viste at man trenger i underkant av 30 studenter på hver buss, og et totalt salg på litt over 200 kort

for at prøveperioden skal bese seg økonomisk. Og da har man regnet seg fram til at hver tur koste studenten i gjennomsnitt 10 kroner.

Ugunstig

Studentstyret er enige i at siste uka av april og første uka av mai ikke er noen gunstig periode. Studentene tar som regel fram sykkelne, og på grunn av eksamensforberedelse er det færre studenter vanlig som benytter seg av busser på denne tiden. Petter Reinholdsen, fra IMR, regnet ikke med at dette kom til å bli noe problem.

- Jeg tror mange vil vise seg misnøye med Tromsbuss ved støtte opp om prosjektet og la seg stå, sa han under Studentstyremøtet for en kort tid tilbake.

Politisk støtte

- Den politiske ledelsen i Tromsø er positive til prosjektet. De er interessert i at det blir sy-

Stadbuss skapt

Stadbuss prosjektet har skapt en del forvirring og hodebry i departement og i fylkeskommune. Prosjektet faller mellom flere stoler og det er usikkert hvordan man skal tolke regler og forskrifter.

U Håvard Arntsen

Stadbuss-prosjektet på samme tid det en kaller buss-i rute,

samtidig er det en buss-utenfor rute. Alt ettersom man tolker reglement.

- For oss ser det ut som at det er en buss-i-rute, og disse tre-

**Alle på Internet
Petter Reinholdsen i EDB-styret jobber nå med å få alle studentforeninger på Internet.**

Det ligger også på planleggingsstadiet at man skal koble studenthyblene på Internet. På den måten kan alle som bor på studenthybel og har en PC bruke Internett fritt.

- Vi driver å jobber med dette nå. Det burde være mulig å gjennomføre uten alt for store kostnader. I Oslo har man allerede hatt Internet tilgang på en del av studenthyblene, sier Petter Reinholdsen, studentrepresentant i EDB styre.

- Det kan være veldig nyttig for studentforeninger å ha tilgang på Internet. På Internet kan man kommunisere med folk som har de samme interessene. Det finnes også en ubegrenset tilgang på informasjon på Internet som kan være nyttig for studentforeningene, avslutter Petter Reinholdsen som kan treffes på IMR.

Bruks

- Bruk NSU mer, er oppfordringen fra den nye valgte lederen i Norsk Studentunion, Line Torvik (bildet). Under helse- og gas landsting ble det en liten radikal dreining i organisasjonen.

U Håvard Arntsen

I helga var det landsting i studentorganisasjonen. Line Torvik fra Universitet i Oslo ble valgt som leder og Terje Hegge, også fra Oslo, ble nestleder. Sistnevnte er valgt fra den moderate fraksjonen i NSU, den nye lederen kommer fra de radikales fraksjon.

- Det viktigste arbeidet blir å jobbe for å øke engasjementet til alle plan i NSU. Lokallagene

Tape penger på Studbuss

liggjort at Tromsø by får svært lite i subsidier for sin bytrafikk, hevdet Rasmussen. Han hevdet videre at Tromsbuss får subsidiert 0.5 prosent av sine totale inntekter, mens kollektivtrafikken i Oslo subsidieres med 40 prosent. Videre minnet Rasmussen om at i disse tider begynner fylkeskommunen å jobbe med fordeling av subsidier til kollektivtrafikken, og at et slikt prøveprosjekt vil få de til å se behovet for at det må legges til rette for bedre tilbud til studentene. Og et vellykket prosjekt vil være en meget god katalysator for å få penger på bordet i forbindelse med subsidiering av bussruter i Tromsø.

Informasjonsuke

Planene framover nå er at det i uka etter påske blir salg av, og informasjon om de «periodekortene» i studentbyene som trengs for å benytte seg av studentbussen. Dette periodekortet trengs for å tilfredsstille samferdselslover og forskrifter. Denne kommer til å gå fra Prestvannet hver halvtime i en tretimers periode om morgenen og med retur om kvelden. I og med at dette bare blir en prøveperiode over to uker vil kortene koste under hundrelappen. Bussen vil også gå innom Stor-skogåsen.

Martin Rasmussen forsikret Studentstyret at det ikke går an å tape penger på et Studbussprosjekt.

Foto: Håvard Arntsen

Forvirring

ger konsesjon for å kjøre, sier førstekonsulent Anne Karine Tverråen i Samferdselsdepartementet. Samtidig tviler hun på at departementet kommer til å reagere på et eventuelt prøveprosjekt.

Det som gjør det vanskelig er at Studbuss ikke regner seg som rutebuss, mens de oppfyller de kriteriene som trengs for å bli en rutebuss. Blant annet skal bussen gå med faste rutetider, og ha en fast rute mellom Prestvannet og

Universitetet. Dette bryter med det som har med drift av busser utenfor rute å gjøre.

-Vi kommer ikke til å gjøre så mye. Vi har delegert reaksjonsmyndigheten til fylkeskommunen, sier hun. Men hun påpeker at en konsesjon for rutedrift er behovsprøvd, og så lenge det allerede er en eksisterende rute gis det ikke løyve til flere.

-De måtene vi kan sanksjonere på er å gå på de eller det firmaet som driver denne ruta. Det blir da snakk om brudd på foreskrifter og lovverk, sier Lillian Jensen i Samferdselsetaten i Troms.

I forskriftene for å oppfylle kriterier for å være buss-i-rute heter det at man skal fylle behovene til en "ubestemt gruppe". Og førstekonsulenten er en smule usikker på om studentene er en bestemt eller ubestemt gruppe.

-Vi har egentlig ikke vurdert dette skikkelig, men det er en smule usikkert om dette er en bestemt eller ubestemt gruppe. Dette fordi salget legges ut for salg til studentene som er en bestemt gruppe, men at det er en ubestemt gruppe innenfor disse som kommer til å kjøpe kort for å ta denne bussen, sier hun, og legger til at dette er forvirrende.

Blander hattene

-Er det SiTø sin rolle å drive buss? Blander vi ikke hattene vel mye hvis Samskipnaden skal gå inn og administrere en slik bussordning, stilte Lena Skau spørsmål ved. Hun er styreleder i SiTø. Hun fryktet at hele prosjektet skulle bli et prestisjeprosjekt for de som har satt i gang prosjektet.

-Dette er et godt tiltak, men det burde vært bedre planlagt, mente hun, og pekte på flere hull i søknaden som prosjektgruppa til Studbuss sendte til SiTø sitt styre.

-I papirene SiTø fikk kom det ikke fram hvem som skulle ha ansvaret for det rent administrative og det juridiske i forhold til kontrakten, mente hun. Forhold som Martin Rasmussen fortalte at han og Henrik Romsaas skal ta seg av. Studentstyret har det formelle ansvaret for prosjektet. Søknaden skal opp til ny behandling i SiTø sitt styre med det første.

NSU aktivt

Foto: Jørgen Flint

(Studentstyret i Tromsø (red.anm.)) vil få økt aktivitet hvis studentene blir mer bevisst på at NSU finnes og kan brukes, sier hun. Hun peker på at profileringen av NSU ved bruk av brosjyrer og løpesedler har økt det siste året, noe som har resultert i stadig flere henvendelser. Landstin-

get gav også sterke signaler om at rekrutteringen og engasjementet må og skal øke i NSU.

Organisasjonsdebatt

-Vi vil også sette igang en gjennomgang av hele organisasjonen. Vi skal ta en dyptgående

organisasjonsdebatt om oss selv, sier hun. Grunnen til at dette er nødvendig er at de andre studentorganisasjonen i Norge jobber med å slå seg sammen. Dette gjør de fordi høyskolene har vært igjennom en sammenslåingsprosess og studentorganisasjoner følger etter.

Radikal dreining

Under landstinget ble arbeids- og prinsippprogram diskutert og vedtatt.

-Det blei relativt radikalt program, hvor vi blant annet gikk inn for radikal kjønnskvo-tering og liknende, forteller hun.

I arbeidsutvalget som kommer til å jobbe i NSU sentralt ble det valgt inn to radikale (Torvik og Kjetil Visnes), to moderate (Hegge og Anette Mellbye) og en fra Sosialdemokratisk Studentforbund (Tone Dahl). Fire av disse fra Oslo og den siste fra Bergen. Lisa Amundsen, politisk

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i. Konsulentene har taushetsplikt. **TA GJERNE KONTAKT.**

Kontoret er i kjelleretagen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (inngang på ytersiden av bygget). Treffetid 10-14 hver dag. Kløkken 13-14 har kontorene åpen konsultasjon.

Husk å benytte deg av **HELSEFONDET**, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fåes hos Studentenes Sosialtjeneste.

Psykolog: Henvend deg til Studentenes Sosialtjeneste om muligheter for psykologisk behandling.

Ekspedisjon, Jill-I. Larsen Tlf: 77 64 53 23

Kampen mot papirmøllene

Don Quijote førte en forgjeves kamp mot vindmøllene på de spanske stepper. I Tromsø har en student kjempet lenge for å få til papirinnsamling ved UiTø. Denne kampen har vært noe mer vellykket.

U Stein Ivar Mona

Det tok ett år med intens påvirkning for å få til en papirinnsamling ved NTH. Den fungerer etter hva jeg har hørt ganske godt, sier Sveinung Søreby, student ved MH. Etter en tid ble denne ordningen utvidet til å gjelde hele Universitetet i Trondheim. Da jeg kom hit til Tromsø i 1993, forsøkte jeg, i delvis samarbeid med miljøgruppa, å få til en liknende ordning her. I begynnelsen så alt ganske lyst ut, men det har tatt lengre tid her. Det gikk ganske greit å få til et system for å gjenvinne papp, universitetet gikk til innkjøp av pressemaskin og denne ordningen går bra. På papirsiden er det derimot mye ugjort. I første rekke er det hos kommunen det største problemet har ligget, da mottaksanlegget i Tromsdalen ikke har hatt stor nok kapasitet. Nå bygges det et nytt, stort anlegg, så det å bli kvitt papiret vil ikke lenger være det største problemet. Utfordringen ligger nå hos forbrukerne.

Arbeider med saken

- Vi resirkulerer nå alt av papp, og vi har et pilotprosjekt gående på Hovedgården hvor vi sorterer ut kopipapir som kan gjenvinnes. Alt annet av papir går dessverre rett i søpla, men vi håper at det nå blir bedre etter at det nye kommunale mottaksanlegget blir åpnet. Dette sier Dagfinn Mikelborg ved planavdelingen, UiTø. Planen fremover er at dette prosjektet som nå omfatter hovedgården skal utvides bygg for bygg til å gjelde alle de sentrale universitetsbygningene i Breivika. Det ser ut som om det kan ta noe tid, men vi tenker på dette hele tiden, bedyrer Mikelborg. - Vi har nettopp mottatt et brev fra kommunen om det nye anlegget og

dets muligheter og føler at det går i riktig retning, om enn i noe rolig tempo.

De største først

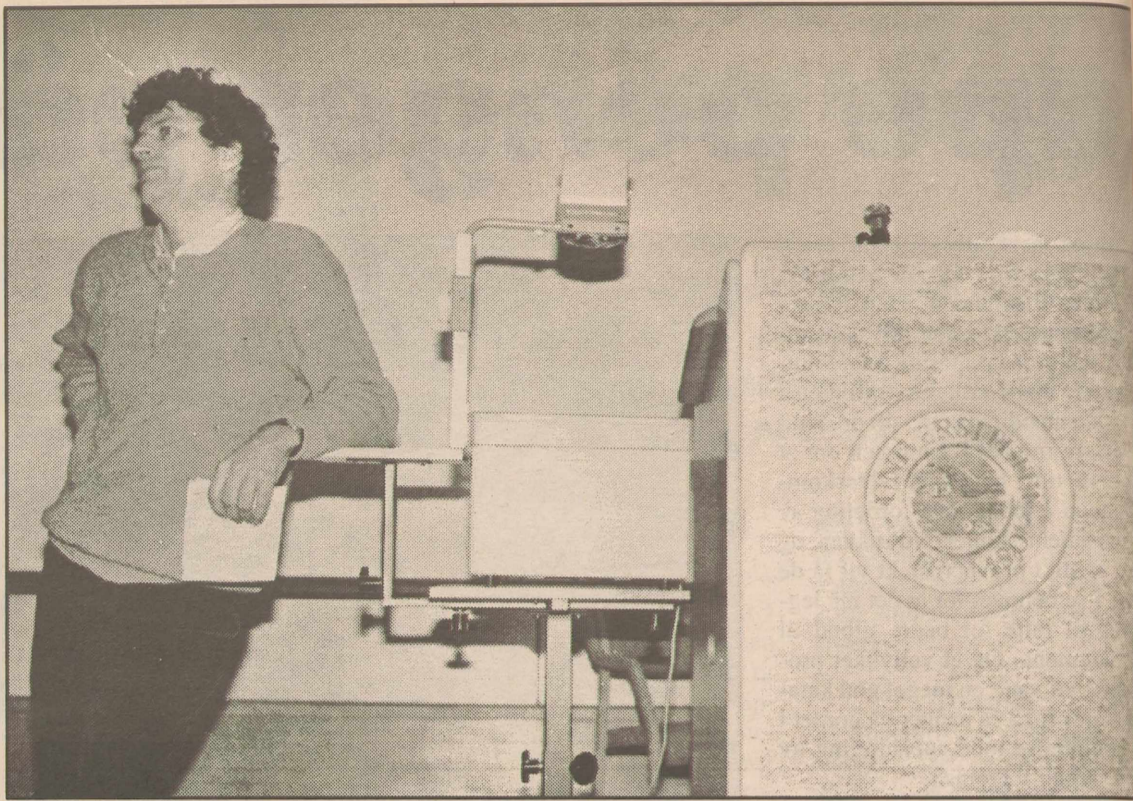
-Når det nye anlegget kommer i orden, vil det først rettes mot de store institusjonene og deretter skal tilbudet bygges ut til å omfatte hver husstand. Dette får Utopia opplyst hos renovasjonsavdelingen i Tromsø kommune. Etter hvert skal det bli resirkulering på flere områder; glass, plastikk og så videre. I første omgang prioriteres papir. Det er i denne forbindelse naturlig at UiTø blir med i dette prosjektet. Det har tatt litt tid før dette kom i orden da det var en lengre diskusjon i kommunen om hvorvidt det skulle bygges forbrenningsanlegg eller ikke. Det ble bestemt at dette ikke blir tilfelle, og man mener at det nå kan bli forgang i papirinnsamlingen. Målet er at den skal være godt igang innen første halvår av 1995.

Oppfølging

Det er vel og bra at det skal komme et nytt anlegg, og at UiTø skal være med på dette, men det gjenstår å få se de konkrete tiltakene og ikke minst resultatene. Ventingen på dette nye anlegget har blitt en fin unnskyldning for en vente-og-se-holdning. Det er veldig viktig at studenter og ansatte ved universitetet følger opp dette slik at vi kan få en ordentlig ordning med papiret her ved UiTø. Hvis alt går så bra som mange vil ha det til, er det fremdeles veldig mye å ta fatt i. En eventuell vellykket papirinnsamling må ikke bli en sovepute for videre arbeid på andre områder. Mye gjenstår før vi kan kalle oss et miljøvennlig universitet, avslutter Sveinung Søreby.

En av de mange ildsjeler som tar problemet med den store papirhaugen på universitetet på alvor. Her observert på UB.

Foto: Stein Ivar Mona

Det finnes eksempler på at mennesker blir stående stille når en flodbølge er i ferd med å ta dem. De nekter å tro at det kan hende her, nå, hos oss, sier Steinar Lem. Foto: Elin K. Haugdal

Miljøkatastrofen må komme før eller siden

Det finnes eksempler på at mennesker blir stående stille når en flodbølge er i ferd med å ta dem. De nekter å tro at det kan hende her, nå, hos oss. Verdens miljø- og fattigdoms-

problemer kan bli en slik flodbølge. I følge lederen for foreningen «Fremtiden i våre hender», Steinar Lem, står vi relativt stille i forhold til disse spørsmålene.

U Stein Ivar Mona

Rundt 50 stykker møtte opp i aud.max sist tirsdag for å høre på Steinar Lems foredrag: «Den globale miljø- og fattigdomskrise. Hva må gjøres?». Selv om det var god plass mellom deltakerne, var Steinar Lem fornøyd med oppmøtet denne kvelden. Han klarte å mønstre flere enn Heidi Sørensen, noe som han innkasserte som en god begynnelse. Klientellet varierte fra unge, håpefulle studenter til mer garvede miljøforkjempere i indianerinspirerte vester, halvlangt hår og med en svak eim av tobakk i kjølvanen.

Hver dag dør det flere på grunn av unødvendig fattigdom i verden enn det gjorde pr. dag under krigshandlingene under 2. verdenskrig. Under krigen satte man stort sett alle ressurser inn i kampen for å få en slutt på dette, men under fattigdomsmøtet i København i forrige måned konkluderte den rike del av verden at vi ikke har råd til å gjøre noe med fattigdomsproblemet. Det var ingen som sa til Churchill at man ikke hadde råd til å bruke penger på krigen. Det som mangler i dag er vilje til å gjøre noe med problemene. Midler er det nok av. Fattigdommen er unødvendig. Det er nok mat til alle, men den skjeve fordeling av verdens ressurser fører til at den rike del av verden stadig blir rikere, mens de fattige synker ned i stadig dypere fattigdom.

Fattigdomsproblemet henger nøye sammen med miljøproblemet. Befolkningsveksten i U-landene fører til at det blir et sterkt press på ressursgrunnlaget i disse landene. Herunder får vi utarming av jord og ørkenspredning, nedbrenning av skogområder, flom og så videre. -Under

den kommende klimakonferansen i Berlin må det ikke komme som en overraskelse på folk hvis konklusjonen blir at verden ikke har råd til å gjøre noe med klimaproblemene, sier Lem. Hvis den rike del av verden skal fortsette med å bruke opp overskuddet, og at vi fremover baserer vår tilværelse på en stadig økende vekst, vil vi aldri få «råd» til å gjøre noe med problemene. Det som kan få fart på bevisstheten vår er en større miljøkrise.

FNs klimapanel for 1994 konkluderte med at vi varmer opp jorda. Polforskere mener å påvise at isen smelter i polområdene. Engelske forskere mener at en temperaturforandring på én grad vil føre til en større katastrofe i form av at deler av polene vil smelte, havet vil stige og legge store områder under vann, det er usikkert om skogene vil tåle en så stor temperaturforskjell, innlandsområder vil tørke ut og sette store deler av matvareproduksjonen i fare. Videre kan dette komme til å påvirke klimaet i form av hyppigere orkaner, regnskyll, forandring av havstrømmer og så videre. Dette gjelder hvis det er snakk om en temperaturstigning på én grad. Det som derimot viser seg er at med den farten vi nå varmer opp jorda, vil vi i løpet av neste hundreår ha varmet opp jorda 1,5 - 4,0 grader. «Vi sitter og sover mens det blinker -Game Over-» synger Øystein Sunde. Det er ikke rart at folk henfaller til pessimisme, deriblant Steinar Lem.

-Jeg kan ikke se noen tegn på at det kan skje forandringer i riktig retning i den nærmeste fremtid. Regjeringen legger opp til en økt vekst som vil føre til at det private forbruk vil fordobles innen år 2030. Hvis verden forøvrig skulle ha hatt slike mål, ville flytrafikken i verden femtidobles,

det ville bli bruk for tolv tusen Gardermoflyplasser, og all skog ville være borte i løpet av 15 år. Dette er reneste science fiction, men vi jobber jo i denne retningen. For å få til en forandring, må vi arbeide politisk, sier Lem. Det nytter ikke å samle inn batterier og glass i Tromsø hvis man ønsker å komme verdens store miljøproblemer til livs. Det tok femti år å bygge velferdsstaten, og dette kom ut av et initiativ blant folket, ikke av den politiske elite. Vi må frem til politikerne og få forandret den grunnleggende oppfatning av at vi stadig skal ha mer å rutte med. -Veksten kan ikke fortsette hvis vi ønsker at våre etterkommere skal ha noe å leve av. Etter at dette var sagt, reiste det seg en person og fortalte at «De Grønne» har tenkt å stille liste ved kommunevalget til høsten. Lem hadde visst en noe blandet begeistring for slike grupperinger, han mente at enkelte av disse miljøpartiene hadde blitt «et sted å møtes» for miljøentusiaster, men tenderte til å si at det var et skritt i riktig retning. - Vi i de rike land må finne oss i å gi slipp på de fire B'er, nemlig biff, bil, braathen og bolig. -Gammelt nytt. Dette hørte vi for 25 år siden og lite er skjedd i den tiden, kom det fra publikum. -Det samme kommer antakelig til å bli sagt om 25 år, svarte Lem og understreket at han hadde liten tro på at noe vil skje før vi ser en større miljøkrise i øynene. -Jeg håper på en moderat, men klar krise som vil høyne bevissthetsnivået og sette fart i faktiske tiltak for å bedre situasjonen. Innen den kommer vil det nok kun skje marginale tiltak. Det betyr ikke at vi er i ferd med å gi opp. Miljøtiltak bidrar til å skape større bevissthet blant folk, noe som må til for at flere begynner å trekke i riktig retning.

Nytt reglement fra studentstyret kan være lovstridig

8. mars vedtok Studentstyret en ny instruks for tildeling av økonomiske midler til studentorganisasjoner. Denne instruksjonen fremhever at søknadene om økonomisk støtte må inneholde en årsmøtegodkjent medlemsliste fra studentorganisasjonene. Disse medlemslistene vil studentstyret legge ut til offentlig gjennomsyn.

U Ola Brattlie

Den 8. mars i år vedtok studentstyret et reglement som fungerer som instruks for tildeling av støttemidler. I §1 heter det at: «Det bevilges årlig over SiTøs budsjett et beløp som av Studentstyret fordeles som driftsstøtte til studentforeningene ved UiTø. ...» Dette beløpet som SiTø fordeler til Studentstyret, kommer blant annet fra semesteravgiften, som alle studentene betaler ved inngangen av hvert semester.

I beskrivelsen av § 4 står det at søknaden fra de ulike studentorganisasjonene skal inneholde årsmøtegodkjent årsmelding for siste år med årsmøtegodkjent medlemsliste. I § 12, i instruksjonen for fordeling av økonomiske midler, heter det at disse søknadspapirene som inneholder medlemslistene kan mangfoldiggjøres til de av Studentstyrets medlemmer som ønsker det. Søknadene vil være til alminnelig gjennomsyn på Studentstyrets AU-kontor.

Dette vil i praksis si at når de ulike studentorganisasjonene søker om økonomisk støtte, vil navnene på medlemmene bli offentliggjort.

-Moralsk forkastelig

Ann-Gøril Johansen, amanuensis ved IRV, mener at dette er moralsk forkastelig.

-Det kan også argumenteres for at det som Studentstyret krever i instruksjonen er ulovlig i forhold til forvaltningsloven, påpeker Ann-Gøril Johansen.

Blant studentorganisasjonene på UiTø finnes det medlemskap som røper særdeles personlige forhold. Blant disse kan det nevnes Homopolaris (gruppe for homofile menn og kvinner), og Interesseorganisasjonen for Kvinner med Spiseforstyrrelser (IKS).

-Forvaltningsloven inneholder regler om taushetsplikt. Av forvaltningsloven følger det blant annet at enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang til eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om «noens personlige forhold», sier Ann-Gøril Johansen.

Forchindre juks

Organisasjonssekretær i Studentstyret, Gisle Johansen, hevder på sin side at Studentstyrets arbeid faller utenfor forvaltningsloven, og at deres vedtak om støttereglement således ikke blir berørt av denne loven.

-Forvaltningsloven gjelder bare den virksomhet som drives

av forvaltningsorganer. Som forvaltningsorgan regnes ethvert organ for stat eller kommune, sier Gisle Johansen.

-Vi i Studentstyret har kommet med dette reglementet av to grunner. For det første vil vi forhindre at organisasjonene trikser med medlemstallet. For det andre vil listene ligge fremme for gjennomsyn fordi folk som vil melde seg inn i en organisasjon kan se etter hvor mange medlemmer organisasjonen har og så videre.

Forvaltningsloven

Ann-Gøril Johansen legger vekt på at forvaltningsloven også gjelder andre organer når disse treffer enkeltvedtak, eller utferdiger forskrifter på vegne av stat eller kommune. Hun ser det som et vesentlig moment hvor midlene kommer fra.

-Såvidt jeg forstår dreier det seg om tilskudd fra SiTø, hvis midler kommer dels fra semesteravgiften, dels fra offentlige tilskudd. I forarbeidene til velferdsloven heter det at SiTøs innkreving av semesteravgift er en handling som utføres på vegne av staten og at forvaltningsloven dermed gjelder for denne del av SiTøs virksomhet. Jeg mener at det på denne bakgrunn kan argumenteres for at også den videre forvaltning av avgiftene utføres på vegne av staten.

Taushetsplikt

Ann-Gøril Johansen påpeker at det ikke kan gis noe sikkert svar på om reglementet, angående tildeling av støttemidler, bryter med forvaltningsloven. Verken jurister i Justisdepartementet eller i Kirke- Utdanning og Forskningsdepartementet kan gi noe sikkert svar på problemstillingen.

-Men uavhengig av om Studentstyrets fordeling av støttemidler til studentforeningene er å betrakte som avgjørelser, som treffes under utøvelse av offentlig myndighet, gir forvaltningsloven uttrykk for visse grunnleggende prinsipper som også bør legges til grunn av Studentstyret, sier Ann-Gøril Johansen.

Studentstyremedlem Martin Rasmussen hevder at Studentstyret i sitt arbeide har som mål å følge forvaltningslovens prinsipper. Dette innebærer at Studentstyret også burde følge prinsippet om å verne enkeltpersoners forhold.

Ann-Gøril Johansen legger vekt på at interessen folk har i å holde sitt privatliv for seg selv ikke bare gjelder når det er forvaltningen som har fått kunnskap om de personlige forholdene, men også ellers.

Jo Benkow mener at passivitet er det samme som å støtte rasistene.

Foto: Joakim Christensen

Passivitet er lik medskyldighet

- Vi kan ikke lenger holde oss likegyldige eller passive til rasisme her i Norge. Vi blir medskyldige når vi lar rasismen fare videre uten å gjøre noe med det. Å snu ryggen til rasismen i håp om at det skal bli bedre, er som å unngå å gå til legen i håp om å bli frisk, proklamerte Benkow på det internasjonale seminaret om hverdagsrasisme 20. mars.

U Åshild Strand

Fremmedhatere som stadig er på vei framover, og en rask framvekst av intoleranse mot mindre etnisiteter var harde fakta under det to timer lange seminaret.

Alltid rasisme

Hvordan rasismen igjen har kommet så sterkt tilbake har flere utgangspunkter, mente Benkow.

For det første har den alltid vært der. I de årtusener folk har eksistert har det vært rasisme, men det er først det siste hundre året at vi har tatt i bruk selve ordet rasisme. Det viser kanskje at menneskene ikke har forandret seg så mye de siste

tusen år.

En annen grunn for at rasisme turer fram, er at det kommer flere og flere minoriteter til Norge. Nordmenn er redd for at noe skal bli tatt i fra dem. En må ikke glemme at for lite opplysninger og skolering om fremmede kulturer er en annen viktig årsak i denne sammenheng.

Alle kan bli rasister

Benkow mente at alle mennesker kan bli rasister. Enkelte individer har mer anlegg for å utvikle rasisme, men de behøver ikke nødvendigvis å utvikle det.

- Så lenge mennesker fornekter kulturelle og humanistiske tradisjoner finnes det rasisme, sa Benkow i sin tale til studentene.

- Nynazismen er et godt tegn på at ting er i gjæring. De som er

unge i dag, har arvet oppfatninger fra den gamle nazismen. Folk er egoistiske! Den hvite rase har alltid betraktet seg som bedre enn andre etniske grupper.

Benkow mener det er en holdningsløshet blant folk. Hans appell er at folk bør være åpne for at mennesker er annerledes enn dem selv. Det finnes ingen inndeling av raser overfor mennesker. Det er heller ingen vitenskapelige bevis når det gjelder de fysiske egenskaper til oss tobente.

- Det er individuelle forskjeller vi snakker om når vi snakker om ulike etniske grupper, ikke raseforskjeller, opplyste Benkow.

Uenighet innen Studentstyret

Forslaget til instruks om tildeling av støttemidler ble ikke enstemmig vedtatt av Studentstyret. Petter Reinholdsen fra IMR gikk som eneste medlem i mot forslaget.

Reinholdsen var den eneste som gikk i mot vedtaket om ny instruks om tildeling av økonomiske støttemidler fra Studentstyret til studentorganisasjonene.

-Grunnen til at jeg gikk i mot vedtaket, er at forslaget på forhånd ikke har blitt sendt ut til høring i de ulike organisasjonene, sier Reinholdsen.

Organisasjonssekretær Gisle Johansen påpeker at grunnen til dette er tidspress.

-Normalt skulle tidsfristen for søknadene for tildelingen av støttemidler vært den 1. mars. Men vi fikk ikke vedtatt den nye instruksjonen før 8. mars, så vi måtte prioritere på grunn av tidspresset, sier Gisle Johansen.

Reglementet fra Hovedallmøtet sier at Studentstyret må kunnngjøre tidsfristen for søknadene i media (les; Utopia), og det ble i år ikke gjort før 20. mars. Det hører til historien at Studentsty-

ret også tidligere har vært for sent ute med å kunnngjøre fristen for søking av støttemidler.

Det er også vanlig at Studentstyret sender slike forslag til instruksjoner til Kontrollkomiteen før vedtak blir fattet. Det er ikke lovfestet at Studentstyret må sende forslagene til Kontrollkomiteen, men det har ofte vært praksis. Men det ble ikke gjort i dette tilfellet.

I denne saken er det flere ledd som normalt skulle vært trukket inn i saksbehandlingen, som ikke har fått anledning til å uttale seg.

Studentstyrets arbeidsutvalg
v / Universitetet i Tromsø
29.03.95

ALLE STUDENTER OG PRIVATISTER VED UNIVERSITETET I TROMSØ :

- uforbeholden -

INNKALLING TIL HOVEDALLMØTE

ONSDAG DEN 5. APRIL KLOKKEN 1615.

STED : STORE AUDITORIUM - MH (Medisin og helsefag - bygget)

Dagsorden :

Sak HAM 01/95 Studentorganiseringen ved
Universitetet i Tromsø etter 1. juli 1995.

Dette er eneste sak !
Vel møtt.

Gisle Johansen
Organisasjonssekretær

Bakgrunn :

Dette Hovedallmøtet er innkalt fordi dagens ordning med Allting og Studentstyre nå er i avslutningen av en prøveperiode. Hovedallmøtet våren 1993 som vedtok å prøve den organiseringen vi har nå, vedtok også at denne organiseringen skulle evalueres og bringes frem for et Hovedallmøte høsten 1994 for reglementsfasting. Det ble våren 1994 avholdt et Hovedallmøte i sammenheng med Alltinget samme vår. Dette HAM vedtok å forlenge prøveperioden et halvt år, slik at evalueringen av prøveperioden ble grundigere og bredest mulig. Dermed ble det ikke Hovedallmøte høsten 1994, men nå i vårsemesteret.

De vedtakene som regulerer dette lyder slik :

Vedtak HAM 01/93 18. mars 1993 :

- Ø1. Hovedallmøtet takker utvalget til vurdering av studentdemokratiet for innstillinga.
2. Hovedallmøtet slutter seg til de ordninger utvalget har kommet fram til slik de foreligger i presentasjonen.
3. Utvalgets modell gis en prøveperiode 01.07.93 - 31.12.94. Det innkalles til ekstraordinært HAM april/mai d.å. til å forestå de nødvendige valg etter de ordninger utvalget har foreslått. De andre grupper foretar sine til Studentstyret etter de retningslinjer som er fastslått i utvalgets arbeid.
4. I prøveperioden overtar Alltinget alle HAMs fullmakter (jfr. 5).
5. Et Hovedallmøte høsten 1994 evaluerer ordningene og vurderer reglementsfasting. Dette Hovedallmøtet, som ikke behandler andre saker, arrangeres i tillegg til det Allting som skal arrangeres samme høst.

Vedtak HAM 01/94 27. april 1994 :

“ Prøveperioden med Allting og studentstyre forlenges fram til 30/6-95. HAM ber studentstyret foreta en grundig evaluering av prøveperioden med Allting og studentstyre. Denne evalueringen legges også fram for ordinært HAM i februar «95. HAM inviteres da til å vedta hvilken ordning som skal være permanent etter 30/6«95. “

Slik er altså bakgrunnen for saken.

Vedlagt er dagens reglement og reglement for ordningen med HAM og Studentråd.

Særpensum eller sært pensum?

U Elin K. Haugdal

- Vi blir gjerne sett på som sære når vi interesserer oss for kvinneperspektiv og feministiske teorier. Dette sier Ellen Ravna og Brit Østlund Hansen som begge tar feministisk filosofi særpensum på henholdsvis mellom- og grunnfagsstadium. De ser opprettelsen av en stilling innafor feministisk filosofi som en nødvendighet for å legitimere interessen - både overfor lærere og medstudenter. - At det er vi studenter som nå i vårsemesteret har stått på praktisk for å få Elin Svenneby oppover til noen timer med undervisning, vitner om at særpensumet vårt kanskje ikke tas helt på alvor. Vi har også store problemer i forbindelse med veiledning. Det finnes mye nyere litteratur og mange ulike retninger innafor feministisk filosofi, og få av de vitenskapelige ansatte er orientert i dette terrenget. Vårt ønske har vært at UiTø kan bevilge penger til veiledning med Elin Svenneby, ei som virkelig har peiling.

«De gamle gutta»

- Feminisme er en stor og akseptert bevegelse innafor nyere filosofi, noe fagmiljøene i Norge ennå ikke har tatt på alvor. Stillinga som skal opprettes på UiTø er forhåpentligvis et steg på veien til å skape større interesse og større aksept. De to filosofistudentene finner det forkastelig at det i filosofifaget ikke er annen feministisk vinkling enn valgfritt særpensum.

- De kvinnelige filosofene som har virket opp gjennom tidene blir ikke regnet med; de passer ikke inn i kategoriene. At kvinner generelt er ikke-eksisterende i filosofien gjør det vanskelig for meg som jente å føle at «de gamle gutta»s tankegods er relevant, sier Brit. Ellens utgangspunkt for å ta feministisk filosofi var å se hva kvinnelige filosofer skreiv, om det

Brit Østlund Hansen og Ellen Ravna mener den nye stillinga i feministisk filosofi er nødvendig for å legitimere interessen for særpensumet deres.

Foto: Elin K. Haugdal

var noe annerledes enn det som ble presentert på grunnfag - med ei pensumliste med bare menn.

- Pensum og undervisning på feministisk filosofi har virkelig åpna dører for meg. I mye større grad enn før klarer jeg å identifiserer meg med det jeg leser, og jeg ser at det stemmer overens med hvordan jeg erfarer livet. Brit føyer til: - Gjennom dette året med feministisk filosofi har jeg blitt mer bevisst på hvor styrte vi som kvinner er, vi er styrte av et samfunn som de første filosofene i stor grad har vært med på å forme.

Ikke bare jenter

Feministisk filosof er ikke bare for jenter. I høst var to gutter innafor feministisk filosofi, men det ser ut til at de hoppet av på grunn av for usikkert opplegg, sier Ellen og Brit. Kim Nordli, leder for fagutvalget på filosofi, mener at det kanskje er lettere for både gutter og jenter å vise interesse for feministiske teorier i filosofifaget enn i mange andre fag. - Jeg tror det er en allmenn interesse blant filosofistudentene for dette, men det er helt nødvendig at det nå kommer en egen stilling, sier Kim.

UiTø under landsgjennomsnittet

Likestillingskonsulent Tone Holmen mener de ferskeste tallene fra UiTø på fordelingen av vitenskapelige stillinger mellom menn og kvinner ikke er verdige landets yngste universitet. UiTø ligger generelt under landsgjennomsnittet i antall kvinnelige ansatte i forhold til mannlige. Real-fag er klart verst, sier Holmen. Det er registrert en nedgang i an-

tall kvinner på IMR, IBG, NFH. ISV har også sine skyggetall; filosofi har et lavt antall kvinnelige hovedfagsstudenter.

Noen tall for prosentandelen kvinner på UiTø:

9 % kvinnelige professorer,
33 % amanuensis-/førsteamanuensisstillinger,
45 % stipendiater (internt på UiTø).

Egen stilling i feministisk filosofi

Universitetet i Tromsø er først ute i Norge med å opprette egen stilling i feministisk filosofi. Stillinga vil muliggjøre et eget vektallsemne i feministisk filosofi, samtidig som den plikter til undervisning på ex. phil.

U Elin K. Haugdal

Stillinga utlyses forhåpentligvis i løpet av april, og det er håp om å få den besatt såpass kjapt at et vektallsemne i feministisk filosofi kan gis allerede fra våren 1996. Leder i fagutvalget for filosofi, Kim Nordli, sier at dette har skjedd på rekordtid - takket være innsats fra enkelte på seksjonen. - Sjøl om penger er bevilget og stillinga vedtatt opprettet, har enkelte på seksjonen vært skeptiske undervegs og proble-

matisert det å bruke ressurser på feministisk filosofi, innrømmer undervisningskonsulent, Pål Bye Jensen. - Men at det likevel skjer, viser at vi er villige til å satse på dette. Filosofiseksjonen ønsker søkere med tyngden av forskning innafor feministisk filosofi. - En ansettelse på ISV innafor dette feltet er imidlertid ikke nok. Det bør ansettes minst to med interesser innafor feministisk filosofi skal en kunne få utretta noe. Elin Svenneby, ved Universitetet i Oslo, snakker utifra den erfaringa hun gjorde med fagmiljøet ved

UiTø i perioden som stipendiat på filosofi, og hun erfarer problemene også i dag, som gjesteforeleser for de som tar feministisk filosofi som særpensum. Det har ikke vært stor praktisk hjelpelighet med å få henne oppover. Likevel vil hun sjøl søke på stillinga.

Lang vei

Veien fram til å få oppretta ei stilling innafor feministisk filosofi har vært lang. Fra midten av 70-tallet og et tiår framover fantes et *Kjønnsrolleseminar*, der først og fremst Lisbeth Høltedal var drivende kraft. I omlegginga av de tverrfaglige strukturene på ISV falt Høltedals undervisningsplikt bort, og det var liten villighet til å få knyttet denne stillingsdelen til andre. Etter dette har ikke universitetet gitt noe til-

bud om kjønnsrolleundervisning eller annen undervisning med spesifikt kvinneperspektiv. Kvinneforskingsmiljøet har likevel levd videre og markert seg gjennom *Forum Femininum*, *Nettverk for kvinner i forskning* og et nyoppretta *Senter for kvinneforskning og kvinner i forskning*.

Filosofi - et mannsfag?

Elin Svenneby kom som stipendiat til UiTø i 87. Svenneby gikk inn i det levende kvinneforskingsmiljøet på ISV, da kvinneforskermiljøet på filosofi er minimalt. I følge Svenneby er det ikke lett å være kvinnelig forsker og opptatt av feministiske teorier - spesielt ikke innafor filosofifaget. - Filosofifaget ser ut til å være et mannsfag. Filosofi og statsvitenskap er de fagene som er mest mannsdominert, og

de som det er vanskeligst å få forandret. Friheten i fagene er blitt snevret inn av en rekke regler. Og de som danner regler er de som bestemmer. Filosofer er spesielt flinke til å lage regler, hevder Svenneby. - Når en snakker om å integrere et kvinneperspektiv, betyr det ikke at kvinnelige forskere skal tilpasse seg faget, men at faget kan åpne seg for dette perspektivet. Feministisk filosofi vil være et viktig bidrag til å hindre filosofifaget i å stivne i det akademiske. Samtidig er det viktig at dette faget åpner for vesentlig tankegods som har blitt undertrykt opp gjennom historien. Svenneby lurar på om menn innafor fag som de ovennevnte føler kvinneperspektivet som truede, noe som kanskje bunner i at det er et felt de ikke veit så mye om.

Amandla

Sør-Afrika er eit land i endring. Frå apartheid til demokrati er vegen lang, men dei har starta og dei to unge studentaktivistane har trua på landet sitt og demokratiseringsprosessen.

Foto: Geir Kastmo

Frå trede grader sør til nesten søtti grader nord har Stephanie Allais og Victor Mufomadi, to sørafrikanske studentaktivistar tatt turen itl Tromsø for å lære meir om studentdemokrati.

U Solveig M.L. Kavli

Sør-Afrika er eit land i endring. Frå apartheid til demokrati er vegen lang, men dei har starta og dei to unge studentaktivistane har trua på landet sitt og demokratiseringsprosessen.

Victor Mufomadi og Stephanie Allais er begge aktive i South African Students Congress (SASCO) ein studentorganisasjon sterkt knytta til ANC. SASCO kjempar for eit større og breiare utdanningssystem frå grunnskulen og opp til universitetsnivå. No har alle lov-festa rett til utdanning. Sjølv om ikkje alle nyttar seg av systemet og utdanninga framleis treng ei sterk oppprioritering frå regjeringa si side. Nelson Mandela seier at no er våpenet utdanning, ikkje vald. Utdanning for frigjerung kan ein seie. No er barna på skulen, ikkje på gata.

Fridom og lik rett til utdanning

Stephanie Allais er svært engasjert og snakkar om fridom og

rett til lik utdanning. For ho er desse omgrepa viktige:

-Det som skjer er at folk som søker til høgare utdanning ikkje klarer omstillingsprosessen. Det er liten tilgang på litteratur, og mange av biblioteka er i dårlig tilstand. I det forrige faget eg tok var vi 1400 (fjortenhundre!) studentar på forelesninga. Det seier seg sjølv at alle ikkje får den hjelpa dei treng for å tileigne seg kunnskap.

Fattigdom - eit stadig problem

Mange får ikkje fullført utdanninga si grunna dårlig økonomi. Victor Mufadi fortel om ei elendig forfatning fleire av dei svarte studentane er i:

-Dei vil gjerne studere, men blir stansa av økonomiske årsaker. For å studere må ein betale skulepengar. For einskilde studentar blir dette eit altfor stort press, og dei taklar ikkje dei høge summene. I tillegg til dei harde studie-tilstandane er det vanlig at tre til fire studentar må dele ein liten hybel. Da er det ikkje så

rart at strykprosenten er høg på stappfulle universitet. Dei som stryk risikerer å bli utvist frå universiteta, og dei som ikkje klarer å betale skulepengar blir iallfall utvist frå vidare utdanning, fortel Stephanie Allais.

-Vi utøver press mot universitetsstyra ved å aktivisere studentar til å gå i mot desse restriksjonane. Vi har organisert fleire streikar og demonstrasjonar for å få dei utviste studentane tilbake, noko vi har lykkast med, legg ho til.

Kvinner og fridom

Kvinner har ein lang veg mot frigjerung. Det er dei som har dårligast tilgang på utdanning. Dei blir framleis undertrykka av menn. Det er fleire kvinner som ikkje kjenner til rettane sine.

-Likevel, hevdar Victor, er det også ein framgang å spore hos kvinnerørsla. Vi har i dag kjønnskvotering til ministerpostar og i diverse yrke. Det er også kvotering for å få fleire svar-te til å vere med på utviklinga av det framtidige Sør-Afrika.

-Forandringa av Sør-Afrika er ein langsiktig prosess som treng tid på seg, fortsett han.

Stephanie snakkar om eit samfunn der brotsverka er mange og brutaliteten har for stort spele-rom.

-Vi har mangel på respekt for medmennesket, det er framleis

mykje vald som iallfall ikkje løyser nokre problem.

Politiet er ikkje respektert, noko som ikkje er så rart når ein tenkjer på dei metodane dei nytta under apartheidregimet.

Framgangen

-Vi har eitt samfunn i gradvis endring der utdanning og helse-tilbod til folket er noko av det viktigaste. Det som har ei sann prioritering er hus og innlagt vatn til folket. Vi har ei regjering som gjev attende land og eigedom tilbake til folket, seier dei.

-Nelson Mandela og regjeringa hans må kjempe for fred på begge sider. Dei må basere denne fredsskapinga på idear frå folket. Dei og vi som er politisk aktive studentar må kjempe for rekonstrueringa og utviklinga av landet vårt. Enno er det mykje som manglar, men ein må tenkje på at regjeringa er byggja på ein nasjonal sjølvmotseing med ANC som hovudkoordinator i lag med Deklere sitt nasjonalistparti. Ein liten prosent av Inkatapartiet styrer også landet. Det er ei regjering som heile tida må handle utifrå kompromiss for å gjere alle partar tilfredse, fortel Victor.

-I dag har ein ytringsfridom, presse og organisasjonsfridom. Folket har fått fridomen tilbake.

Vi i SASCO går bak utdanningssystemet. Vi ser på sjansane

for å innlemma folket i dei politiske avhandlingane.

Vi har kontakt med statsautoritetane, og hadde mellom anna eit møte med utdanningsministeren før vi kom hit. Vi vil ha utdanninga opp på eit høgare nivå gjennom å gjenoppbygge utdanningssystemet med nyare litteratur og også sjå fortida som eit reiskap for å forstå notida.

Lært mykje

Stephanie og Victor har vore i Tromsø i nærare 10 dagar. Dei har vore rundt på heile universitetet og snakka med folk i alle delar av student- og universitetsdemokratiet. Det har vore to sørafrikanarar på hvert universitet i Noreg desse dagane. Dei har også delteke på NSU sitt landsting.

-Vi har lært mykje om studentdemokrati medan vi har vore her. Det negative som slår oss er at her i Tromsø har studentane eit svært godt system, likevel ser vi ei altfor passiv haldning blant dei norske studentane. Det ser ut som dei lukkar seg inn på lesesalen og gløymer verda utanfor.

No dreg vi snart heim for å fortsetje kampen for demokratiseringa og fridomen i landet vårt, så håper vi at studentane i Tromsø inntek ei meir aktiv haldning til samfunnet rundt seg, avsluttar dei to sørafrikanarene.

Reint vann til Chiapas

Latin-Amerikagruppene og Sosialistisk Ungdom har startet en landsomfattende solidaritetsaksjon for Chiapas i Mexico. Kanskje har du sett noen mennesker med vanntanker, pappbegere og pengebøsser rundt omkring, men hva dreier så dette seg om?

U Thomas Johansen

Det dreier seg om at befolkninga i Chiapas, helt sør i Mexico, lider under den politikkene som Mexicos myndigheter fører. Det gjelder både helsetilbud, vilkårene for indianerbøndene, og demokrati. Som en protest mot de dårlige forholdene og mangelen på demokrati for folket i Chiapas gjorde en gruppe menn og kvinner - for det meste indianere - opprør 1. januar 1994. De besatte en rekke byer i Chiapas, bl.a. Ocosingo og San Cristobal de las Casas, og erklærte at den nordamerikanske frihandelsavtalen (NAFTA) som trådte i kraft samme dag var enda et angrep på indianerne etter 500 års undertrykking. Denne frigjøringsbevegelsen kaller seg Ejercito Zapatista de Liberacion Nacional (EZLN).

Zapatistene kom aldri til Chiapas

Zapatistenes opprør er en slags fortsettelse på den mexicanske revolusjonen på begynnelsen av 1900-tallet, der befolkninga gjorde opprør mot landbaronene og general Diaz. Opprørerne vant, men fordelinga av jord fortsatte å være skeiv og urettferdig. Og selv om EZLN er oppkalt nettopp etter revolusjonshelten Emiliano Zapata, kom aldri revolusjonen til Chiapas. Akkurat i dette området beholdt godseierne fullstendig kontroll. Denne kontrollen vil indianerbefolkninga ikke lenger godta. De

har opplevd at godseierne presser dem bort fra jorda som de lever av, at lokale væpna grupper under kommando av godseierne utøver justis, og nå sist at

NAFTA-avtalen presser prisene slik at indianernes produkter kan bli utkonkurrert av billige importvarer. I Chiapas eier 1 % av befolkninga over halvparten av jorda. Dette mindretallet beholder

makt og innflytelse bl.a. gjennom regjeringspartiet PRI («Det institusjonaliserte revolusjonsparti-

et!»), og etter valget i 1994 hevdet uavhengige internasjonale observatører at det hadde vært omfattende valgfusk. Trolig var det denne valgfusken som gjorde PRI's Eduardo Robledo Rincon til guvernør i Chiapas.

Mangel på reint vann

Chiapas er et regnskogsområde, med Lacandonjungelen som dekker både mexicansk og

guatemalansk territorium som et område med svært stort biologisk mangfold (bl.a. 80 % av Mexicos tropiske treslag). Men like-

vel er det mangel på reint vann i Chiapas. Det skyldes at det ikke fins skikkelige oppsamlings- og rensaneanlegg for vann. På grunn av dette dør omkring 15 000 mennesker årlig i Chiapas av sjukdommer som kolera. Mens forventet levealder i Mexico sett under ett er 69,7 år for kvinner og 65,4 år for menn, er den i Chiapas bare 45 år for kvinner og 50 år for menn!

Stor støtte

Opprøret i Chiapas og ikke minst de kravene som opprørerne har kommet med, har fått stor støtte i Mexico. Frivillige organisasjoner og partier på venstresida, menneskerettsorganisasjoner og mange kirkefolk har krevd demokrati og rettferdighet for Chiapas. Biskop Samuel Ruiz Garcia i San Cristobal de las Casas i Chiapas har engasjert seg sterkt som fredsmegler og kritiker av myndighetene.

Studentorganisasjonen Caravanas i Mexico City har satt i gang et prosjekt for å bygge rensaneanlegg for vann i Chiapas. Dette prosjektet er det LAG og SU er med på, et prosjekt som vil komme lokalbefolkninga i området til gode, og som samtidig kan bidra til å sette fokus på problemene der.

«Mexico har det mest diktatoriske demokrati som finnes.»

Pablo Neruda

Studentar hjelper studentar

U Solveig M.L. Kavli

Torsdag 29. mars var det møte i solidaritetsgruppa som no skal starte opp sin aksjon for å få ut informasjon om situasjonen i Aust-Timor. Det blei vist ein brutal film om den bestialske utryddinga av ein tredjedel av den aust-timorske befolkninga med bilete av tortur og krig. Augevitne fortalde om valdtekt på mødre, søstre og døtre. I tillegg fortalde dei om tortur av brødre og fedre. Etterpå blei det dradd igong ein diskusjon om kva vi kan gjere for å hjelpe folket på Aust-Timor i deira kamp for å få tilbake landet sitt.

Norge - passiv tilskuer

Eitt av måla med aksjonen er å presse dei norske politikarane til å ta eit standpunkt i saka og få dei til å utøve press mot okkupasjonsmakta Indonesia. Dette landet har sida 1975 har hatt økonomisk og politisk makt over landet.

Noreg har økonomiske grunnar til å forhalde seg passive i konflikten. Det ok-

kuperte Aust-Timor har store oljeressursar, og der det er olje har Noreg interesse av å selge kompetanse og teknologi. Og sjølv sagt må ein ta meir omsyn i dei økonomiske interessane enn det faktum at Amnesty International har konfrontert Indonesia med at 200 000 aust-timorske menneske er drepte gjennom tortur, mord, konsentrasjonsleirer og svelt.

Solidaritetsgruppa (som forøvrig har flest jenter, tolv av femten mulige aktive) skal dra i gong ein innsamlingsaksjon til inntekt for ein framtidig skule i Australia. Aust-timorske studentar skal få faglig kompetanse til å drive ytterligere motstandsaksjonar og lære om demokrati og organisasjon.

Så får vi håpe at flest mulig studentar støttar opp om denne aksjonen som skal foregå i slutten av april.

Solidaritetsaksjonen er dradd i gong av SAIH og NSU. Om du vil vere med å solidarisere deg med studentar som kjempar for å få fridomen sin tilbake, kan du ta kontakt med Silje Martens i SAIH, eller Lisa Amundsen i NSU.

nsu

NORSK STUDENTUNION

National union of students in Norway

Union nationale Étudiants de Norvège

Norsk Studentunion (NSU) er en interesseorganisasjon for 90.000 studenter ved norske universiteter og vitenskaplige høyskoler. NSU jobber for å fremme studentenes økonomiske, faglige og sosiale forhold. På hovedkontoret i Oslo jobber fire ansatte og frim tillitsvalgte på heltid.

REDAKSJONSSEKRETÆR

NSUs medlemsavis "Studentforum" kommer ut seks ganger i året. Arbeidsutvalget i NSU er redaksjonsutvalg for Studentforum, men arbeidet ledes av redaksjonssekretæren. Studentforum skal evalueres på det kommende landsting.

Med forbehold om landstingets godkjenning søker vi etter en redaksjonssekretær i 50 prosent stilling for Studentforum med tiltredelse 1. juni 1995. Redaksjonssekretæren er ansvarlig for at avisen kommer ut etter utgivelsesplanen og at den holder seg innen de avtalte budsjettammer. Arbeidet innebærer nær kontakt med NSUs lokallag.

Søkeren bør ha erfaring med arbeid med multimedia. Layout og skriveverfaring kreves, men NSU tilbyr opplæring i layout-arbeid.

Søkeren bør ha kjennskap til studentpolitikk. Evne til samarbeid blir tillagt vekt.

Stillingen er på åremål (3år med mulighet til ett års forlengelse). Stillingen er plassert i lønnstrinn 26 (pt. 197.700,-).

Nermere opplysninger kan fåes hos: Karl-Erik Kval eller Trine Skei Grande på telefon 22 71 47 20.

INFORMASJONSSEKRETÆR (VIKARIAT)

Da vår informasjonssekretær skal ha permisjon fra 1. mai 1995 søker vi en person som kan tiltre stillingen snarest.

Arbeidet omfatter kontakt med presse, planlegging og gjennomføring av informasjonstiltak ovenfor studenter, arbeid med NSUs medlemsavis Studentforum, intern opplæring samt deltakelse i sekretariatets daglige oppgaver. Søkeren bør ha høyere utdanning og erfaring fra informasjons eller pressearbeid. Organisasjonserfaring er en fordel. Evne til samarbeid vil bli tillagt vekt.

Stillingen er i først omgang ledig som ettårig vikariat. Det er mulighet til overgang til åremålsstilling (3 år med mulighet til ett års forlengelse). Stillingen er plassert i lønnstrinn 26 (pt. 197.700,-).

Nermere opplysninger kan fåes hos Trine Skei Grande på telefon 22 71 47 20.

Søknad til stillingene sendes innen 19. mars til:

Norsk Studentunion, Sageveien 21a, 0458 OSLO

Bevisstløse ISL tillitsvalgte

-Er studentene ved ISL bevisstløse, spør Studentrådsleder for ISV/ISL, Stig Erik Falk. Han har sammen med Grete Oprann og Lisbeth Bakke prøvd å starte fagutvalg ved instituttet. Uten å være i nærheten av å lykkes

U Håvard Arntsen

-Det kan virke som at studentene ikke er interesserte i sin egen situasjon, sier han. I forrige uke innkalte han alle tillitsvalgte studenter på ISL til møte. Dette som et ledd i å starte opp flere fagutvalg ved instituttet. Ingen fra de 13 fagene som var innkalt kom.

-Hvis dette er representativt for Universitetet så blir jeg svært betenkt, skyter Lisbeth Bakke inn. Hun forklarer at et fagutvalg jobber med organiseringa på de enkelte fag. Pensumlister, eksamensformer og liknende er stikkord for den jobben de skal utføre.

-Samtidig er det ofte fagutvalget som setter igang en del sosiale tiltak som fester og fadderordningen på fagene. Men når ingen er interessert så er det usikkert i hvor stor grad studentene får være med og bedre sin egen situasjon, sier hun videre.

På ISV består fagutvalgene av en tillitsvalgt fra hver seminargruppe på et fag. Av disse velges en til å representere faget i Studentrådet. Fra dette rådet stiller lederen i Studentstyret.

Andre forsøk

Nestleder i studentrådet for ISV/ISL Grete Oprann er også fortvilt.

-Vi forsøker igjen over påske, men dette er andre forsøk på å ha vårt første møte og oppstart av fagutvalg.

Selv mener de at det er blitt informert godt nok om møtet. Alle studenttillitsvalgte i de forskjellige seksjonsrådene har fått personlige brev.

-Det at disse ikke kommer til et slikt møte er svært forstemmende, sier Stig Erik Falk. De som er valgt til seksjonsråd er valgt på forelesninger på vegne av hvert sitt respektive fag, og verken Falk, Bakke eller Oprann ser noen grunn til at disse ikke skulle møte opp.

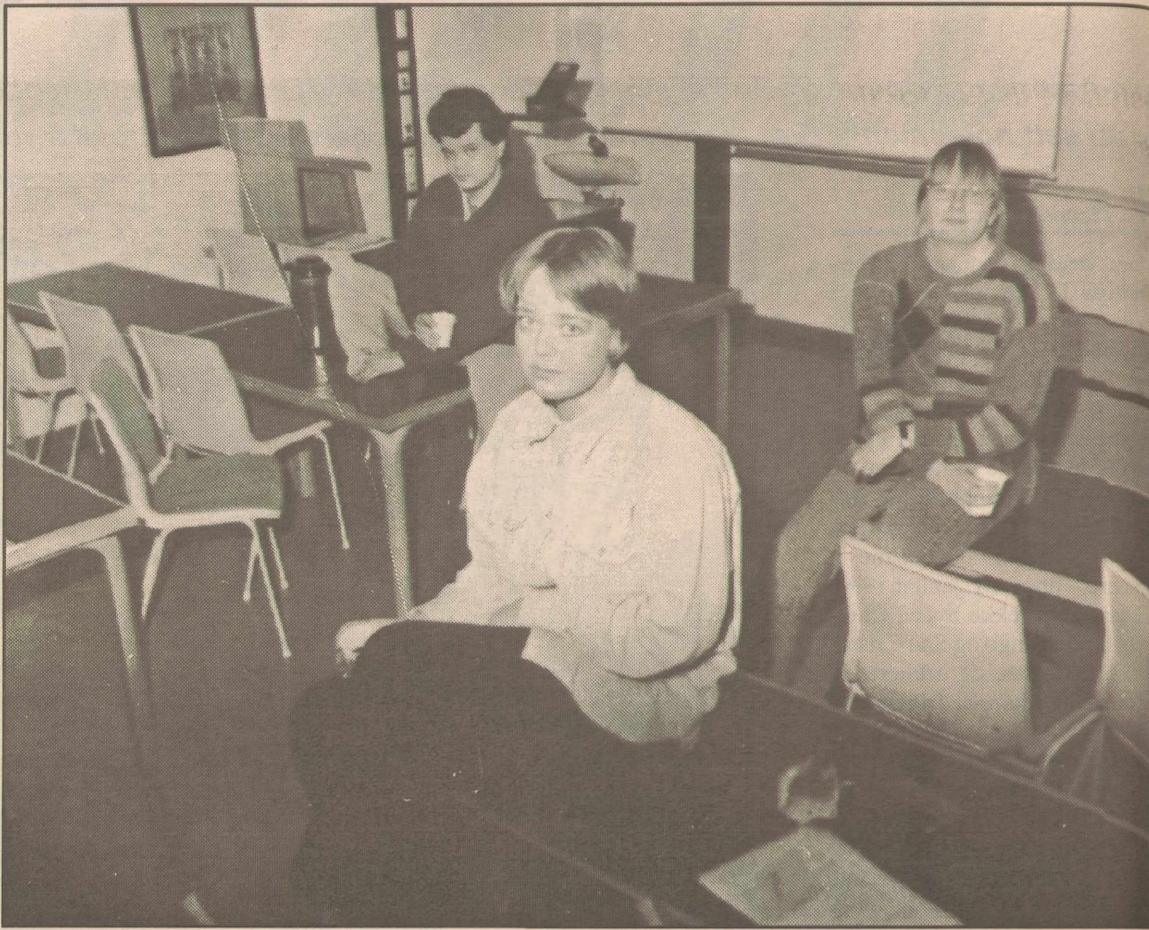
Opplæring

Studentrådsmøter og møter i regi av Fagutvalget ved ISL / ISV er også påtenkt skal ha en viss opplærende og informerende funksjon. Til dette møtet hvor ingen kom var det meningen at man skulle ta opp saker som omorganiseringa av Universitetet, nyorganiseringa av studentdemokratiet og liknende saker.

-Vi skulle forberede folk på Hovedallmøtet som er i disse dager. Nå frykter jeg at de ISL'erne som forviller seg inn dit ikke vil greie å følge debatten, sier Falk.

Startvansker

Fagutvalgene ved ISV hadde de samme startvanskene som det

Studentrådsleder for ISV / ISL Stig Erik Falk (t.v.), nestleder Grete Oprann og Lisbeth Bakke fortviler over at ingen blant de tillitsvalgte på ISL møtte opp til Studentråd. Foto: Håvard Arntsen

er på ISL. De sleit lenge med å få de tillitsvalgte på hver seminargruppe til å fungere. Men etter hvert har det gått bedre.

-Men vi har enda ikke opplevd å ha et vedtaksdyktig studentrådsmøte på instituttet, bemerkter Lisbeth Bakke. Til dette trengs det at minst en fra halvparten av hvert fag på ISV møter opp på møtet.

-Vi har svært mye vil ville informert om. Det er synd at det ikke er noen studenter som vil høre på oss, sier Falk. Han kan fortelle at de gangene man tidligere prøvde å ha allmøter på instituttene var det like lite oppmøte. En del verv i studentdemokratiet krever at man har allmøter eller tilsvarende som Studentråd, for å velge tillitsmenn.

En av sakene man skulle ha snakket om på møtet var et tilbud fra administrasjonen. De har tilbudt ISL sine studenter muligheten for å benytte seg av PC'er på De er villig til å stille flere PC'er til disposisjon hvis man finner et hersted hvor man kan ha en PC / administratørstue. Men dette er tydeligvis ikke interessant nok for de tillitsvalgte.

HAM, HUM... HVA...

Det er ikke bare på ISV / ISL man har problemer med oppslutning om studentdemokratiet. Så og si over hele linja er det problemer med å få nok studenter til å jobbe for å bedre forholdene for en selv og for resten av studentmassen. Onsdag 5. april er det Hovedallmøte (HAM), studentenes høyeste organ. Dette skal avgjøre hvordan organiseringa av studentdemokratiet skal se ut i åra som kommer.

U Håvard Arntsen

Man kan stille spørsmål ved om studentstyret i det hele tatt er interessert i at det kommer folk på møtet. Møtet skjer etter klokken 16.00. Og hvem andre enn politiske broilere kommer til å møte opp etter en lang dag på universitetet?

Dårlig oppmøte

Interessen for og oppslutningen om HAM har vært dårlig de siste gangene. I høst møtte det opp omlag 100-150 studenter av Tromsøs 6400 studenter. 5. april skal HAM avgjøre på hvilken måte du og jeg skal velge våre tillitsmenn og kvinner, og på hvilken måte disse skal jobbe. En komite med utspring i Studentstyret har utredet tre modeller for organisering på grunnlag av en god

del innkomne høringsuttalelse.

Det er lagt ut et hefte på omlag 25 tunge sider med innstillinger til forskjellige modeller for hvordan organiseringa og reglementet kan bli. I detalj utredes det om hvor mange medlemmer, hvilke oppgaver og hva som skal gjøres på hvilken måte i de forskjellige leddene. Her kommer en kort og ikke utfyllende versjon over de sentrale punktene i innstillinga.

Den største spriken går på hvem som skal styre det vi idag kaller Studentstyret og hvilke oppgaver disse skal drive mest med.

Petter Reinholdtsen som har sittet i denne komiteen på vegne av IMR fremmer et eget forslag (modell 2) som vektlegger de tillitsvalgtes oppgaver. Det er denne type arbeid som skal prioriteres og; «organiseringa av stu-

dentdemokratiet må avbyråkratiseres....Med denne modellen vil fokus ligge på det man egentlig skal jobbe for: drive tillitsmannsarbeide.

Man unngår «maset» fra yrkespolitikkerne.» Det tas også til ordet for at dagens modell er preget av at organ høyere opp overkjører de lavere organene, noe som må unngås. Denne modellen vil føre til at Studentstyret erstattes av et StudentTing hvor to representanter fra hvert institutt sitter, i tillegg sitter det en fra henholdsvis FSU og SSSR der. Dette organet skal også velge alle studentrepresentanter i råd og utvalg ved UiTø og SiTø, og dermed representanter til universitetsstyret. Det legges også opp til at disse kan velges med bundet mandat. Alt det politiske arbeidet, som preger studentpolitikken i dag, legges til et eget lærestedsutvalg som velges på et allmøte.

Dette allmøtet er det høyeste organet for NSU Tromsø.

Et mer politiker dominert flertall i komiteen går inn for en annen modell. Martin Rasmussen (De moderate) og Kristian Wengen (Radikale og sosialistiske studenters alternativ), samt Lillian Kvitberg (IRV) går inn for en modell hvor studentstyret er det øverste organ og Alltinget kun er rådgivende (Modell 1). Den siste politikeren i komiteen, Robert Hagen (Sosialdemokratisk studentforbund) vil ha en modell der Alltinget legges ned (modell 3).

I modell 1 settes studentstyret sammen av instituttrepresentanter og politisk valgte. Sistnevnte skal være i flertall og valgt fra lister i urnevalg. Det åpnes for at studentstyrets leder og nestleder velges separat på Allting, mens resten av alle andre verv i råd og utvalg velges i Studentstyret. I denne modellen er det valgbart om en vil at FSU og SSSR skal ha observatør eller fast plass i studentstyret. Det er også reglementsfestet at studentstyret kan avsette dem de velger til å bekle arbeidsutvalgsvervene.

Man skal fremdeles ha Allting. Beslutningsmyndigheten dette har idag faller bort på grunn av for dårlig oppmøte. Alltinget skal bare være rådgivende og et

sted hvor de som stiller til valg i SiTø og Universitetsstyret skal presentere seg. Før de blir valgt av studentstyret. Det åpnes også for å avskaffe hele Alltinget.

Den siste modellen som Robert Hagen skisserer er rimelig lik, men bare mer detaljert om funksjonen til de som sitter i studentstyret og Kontrollkomiteen. Det som skiller denne ut er at her er Alltinget helt radert ut fra universitetsverdenen.

Noen forskjeller?

Spørsmålet er om det blir noe mer aktivitet selv om man bytter navn på de forskjellige organene. Verken høringsuttalelsene fra organisasjoner og organer i studentdemokratiet, eller innstillingene fra studentstyret og Kontrollkomiteen tar for seg selve hovedproblemet; Hva skal man gjøre for å skape engasjement? En av modellene vil avpolitiserer for å skape engasjement på grunnplanet, men vil dette hjelpe? Nepppe, ser en hvordan det har gått på ISL.

Uansett så er det viktig at så mange som mulig stiller opp og følger debatten. Kanskje en underveis får ideer om hvordan studentdemokratiet best kan bli organisert.

Lån meg en printer

PC-stua på ISV er for tiden stengt i to uker grunnet undervisning. Marianne Hansen på Historie Mellomfag ble stående i beit da semesteroppgaven skulle skrives ut, og vandret freidig opp trappene til Mjøs for å spørre om å låne printer.

Fornøyd Marianne Hansen etter å ha fått krangla til seg en utskrift av semesteroppgaven.

kert skriver og ansvarsfølelse for en student i nød. Dermed tok hun sammen med Utopia turen opp til rektor Mjøs.

Mjøs var for anledningen på vandring i sin korridor, og lett tilgjengelig. Synet av kameraet og blokka lot ikke til å ha noen umiddelbart gunstig effekt på ham, men han henviste oss greit nok over til Økonomiavdelingen for videre assistanse.

- Og får dere problemer, er det bare å komme til meg.

Gjengen på Økonomiavdelingens pauserom sendte oss ned til "Datakonsulenten" på ISV.

- For vi tror ikke vi bruker de samme verktøyene her oppe som dere bruker, fikk vi høre. Vel...

Datakonsulenter holder av tilgjengelighetshensyn til ved PC-stua, trodde vi. Men på PC-stua satt det også denne dagen mange

utenlandske folk og hadde undervisning. Vi så ikke noe kontor, og buste derfor inn på PC-stua og sa følgende til okkupantene: - Hrrm. Unnskyld, men er det noen datakonsulenter som har kontor i nærheten? Noen nevnte et navn (som naturligvis ikke stemte) og sa at han satt i etasjen over.

Ved andre dør vi banka på satt det en datakonsulent som hadde anledning til å hjelpe. Service-

innstillingen var upåklagelig. Likevel var det nå det begynte å bli seriøst vanskelig, for fyren klarte på ingen måte å få fram fila fra disketten til Marianne. «Ukompatibelt», stod det, og filnavnet som kom fram het noe sånt som «waa9m4kj-r4». Ny datakonsulent lenger borte i gangen ble trukket inn, og han resonnererte ganske snart med at det aldeles ikke lå noen tekstfil på disketten. Marianne er som mange andre humanister ikke noe datageni, og følgelig lå fila fremdeles på harddisken på PC-stua uten å være blitt overført til disketten. Dette begynte på bli pinlig. Det var her konsulent Rolf T. Larssens serviceinnstilling entret en høyere dimensjon. Uten å knurre gikk han inn på harddisken, og fikk opp filnavnene som hadde blitt lagra siste tretti døgn. Marianne husket for sikkerhets skyld ikke navnet på fila, men gjenkjente de tre første bokstavene i «MGH. WPD» som sine forbokstaver.

- Kom tilbake om tjue minutter, så skal jeg ha fått lagra fila på disketten, sa Rolf. Tjue minutter seinere var saken i boks, og oppgaven skrevet ut. Flotte greier.

Men altså: universitetet ser det ikke som sin oppgave å forsyne oss med PC-er til fri avbenyttelse for en hver. Det visste vi egentlig. Men det er et lyspunkt at det likevel fins velvilje og serviceinnstilling rundt om i korridorene. Og det var det vi ville vite.

SSF vil ikke stilles til ansvar

Hvis det har vært en tvilsom praksis så trengs det en granskningskommisjon. Vi har ikke jukset med våre tall, sier leder i Sosialdemokratiske Studentforbund i Tromsø, Jarle Heitmann.

Håvard Arntsen

SSF Tromsø har omlag 18 betalende medlemmer per dags dato. Ved nyttår hadde de 35 registrerte medlemmer. Tallene blir rapportert til sentrale organ som søker statsstøtte. I kjølevannet av AUF-skandalen, hvor det har vist seg at flere ungdomsorganisasjoner mer eller mindre bevisst har jukset på medlemstallene for å få mer statsstøtte, har SSF innrømmet å ha brukt en tvilsom praksis.

Tvilsomme metoder

Ifølge Aftenposten var en av metodene å forskuttere kontingenten for medlemmer som ikke hadde betalt. De sentralt tillitsvalgte la ut kontingentene av egne lommer og statsstøtten var berget. Det er enda ikke helt avklart om dette er en metode som er i strid med reglene. SSF falt ut av statsstøtteordningen i

år på grunn av for få betalende medlemmer. Ifjor falt de fra 1576 betalende til 577 medlemmer. Fra sentralt hold blir det presisert at fallet skyldes EUsaken.

Trenger granskning

-Har det vært tvilsom praksis så må dette granskes så snart som mulig, mener Heitmann, leder i Sosialdemokratiske Studentforbund i Tromsø. Han vil ikke stå inne for det folk før hans tid har gjort. Men han frykter at dette forsterker politikerforakten.

-Troverdigheten er på lavmål. Men jeg vil presisere at vi ikke har hatt noe juks i SSF Tromsø den tida jeg har vært her. Hva som var før meg, og de som driver nå, vet jeg ingenting om, sier han.

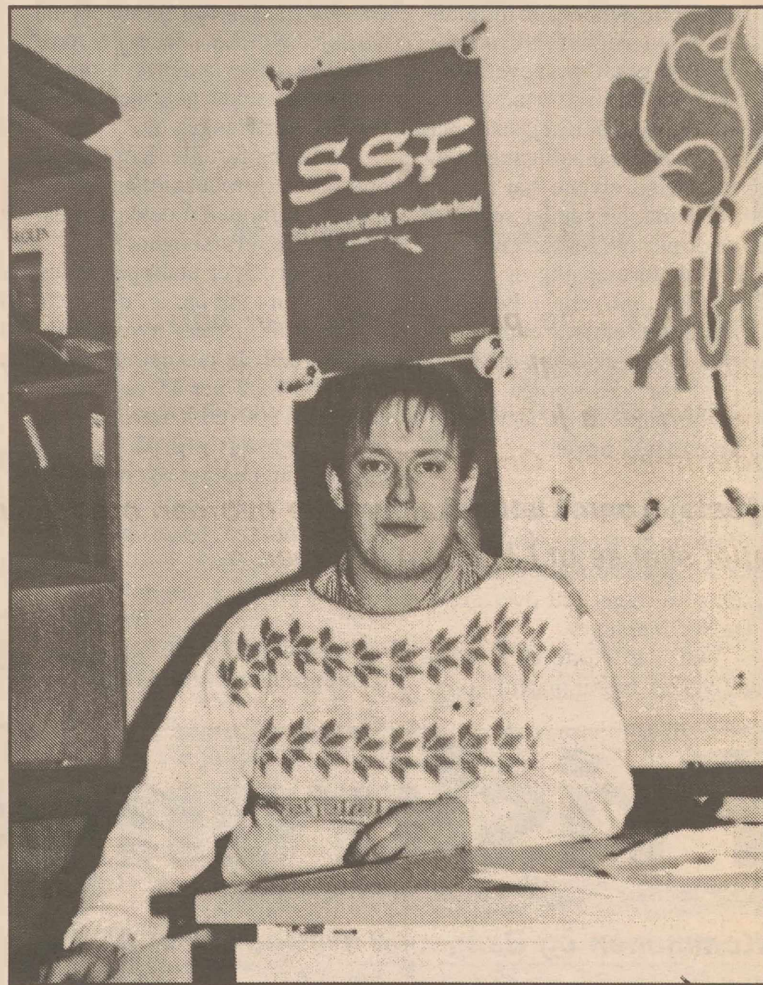
-Noe av kontingentene kommer inn hos oss. Resten går over postgiro. Vi får melding hver måned over hvilke medlemmer vi har. Vi kjenner ikke til hvil-

ket system som har blitt brukt sentralt, forklarer Heitmann. Selv har han vært med i SSF siden i høst, og sier selv at han ikke er så godt inne i rutinene. Ved sidene av på være leder i SSF Tromsø er han fungerende leder i AUF i Troms. Et fylkeslag det har vært sterk fokus rundt på grunn av mistanke om medlemstriksing. Men Heitmann forteller at støtta fylkeslaget til AUF får, ikke har noe med SSF sin aktivitet å gjøre, samt at midler til fylkeslaget fordeles gjennom moderpartiet, Arbeiderpartiet. Og denne støtta fordeles etter et regnestykke med basis i stemmetall.

-Det er de sentralt som søker om statsstøtte. Vi får støtte gjennom studentdemokratiet og SiTØ, påpeker Jarle Heitmann.

Ingen juks

Tromsø konservative studentforening har 110 registrerte medlemmer i Tromsø. Torbjørn Flaaten kan forsikre at det ikke

Jarle Heitmann vil ikke stilles til ansvar for det sentrale organ i SSF eller folk før hans tid kan ha gjort av triksing med medlemstall.

Foto: Jan Martin Berg

er noe juks med denne organisasjonen i Tromsø.

-Vi som driver nå er relativt nye. Det som kan ha skjedd før kan ikke vi stilles til ansvar for, presiserer Flaaten.

Ifølge Aftenposten skal de sentrale organene ha brukt feil

metode ved telling av medlemmer og søknad om statsstøtte. Derfor er de nå under departementets granskning. Denne organisasjonen har heller ikke fått statsstøtte de siste årene på grunn av for lavt medlemstall.

- Skremt over politikerne!

Frederic Hauge fra Bellona er skremt over at norske politikere ikke er villige til å gå inn på miljøproblemene i Russland og gjøre noe med dem. Han mener politikerne ikke tør, at vestlige myndigheter ikke tar russiske vitenskapsmenn på alvor og at vi i forhold til problemene har ei meget slapp regjering som bare har klart å bevilge 130 millioner kroner til miljøprosjekter i Nordvest-Russland. På et Amundsen-seminar forleden tegnet Hauge et bilde av dimensjonene i miljøproblemene i nordområdene.

U Thomas Johansen

Ifølge Frederic Hauge har man å gjøre med flere typer forurensing som kan være like farlig i Nord-Russland. Atomforurensing fra sivile og militære reaktorer er det vi i Norge tenker mest på når man snakker om Russland, men både oljeforurensing og den kjemiske forurensing fra industrien kan få katastrofale følger for miljøet i Arktis.

Hauge er opptatt av at man nå må tenke kostnadseffektivt og lage prioriteringslister for miljøarbeidet. Han mener Nordvest-Russland er et altfor snevert område å jobbe ut ifra. -Man må se på elvene Ob og Jenisej, som yter 40 % av ferskvannstilgangen til Arktis. Disse elvene har kilder heilt til Kina, og samler selvsagt opp enormt mye forurensing.

Ei slik forurensing er en sjø på 60 000 tonn olje i Petsjora. Ifølge Bellona er dette et problem som må løses (dvs. olja må samles opp) før vårløsninga. Ellers vil smeltevannet føre olja med seg ut i elvene og i havet.

Uening i norsk politikk

Bellona er uenig i Norges politikk for å rense nikkel-verket i Nikel, som ligger rett over grensa fra Sør-Varanger.

- Ved å gi støtte til å rense Nikel-verket, bidrar man til å opp-

rettholde noe ulogisk! Det er fritt for lokale råstoffer i Nikel. Nå fraktes høy-svovelholdig nikkel dit fra Norilsk, hvor de også har nikkelverk. Den fraktes ved hjelp av atomkraft, og fabrikken drives ved hjelp av atomkraft. Hvis det skal produseres nikkel, så må det skje i Norilsk - det er det mest naturlige, og vi er såpass kyniske at vi ikke tenker på arbeidsplasser her, sier Hauge.

Samtidig forteller han at nettopp industriproduksjonen i Norilsk er i ferd med å dele den russiske taigaen (urskogen) i to.

- I Norilsk er utslippene på 4 1/2 million tonn per år, derav ca. 2 1/2 million tonn svoveldioksyd. I Nikel slippes det nå ut 170 000 tonn SO₂ per år, og i Monchegorsk 300 000 tonn. Utslippene faller dels ned på Nordpolen, og kan medføre økt nedsmelting av polisen fordi utslippene gir isen mørkere farge og dermed tiltrekker varme. I tillegg kan klororganiske kjemikalier som skylles ut med elvene fra Norilsk og Arkhangelsk være det som har forurenset dyrelivet i Arktis.

Frederic Hauge er skremt over at norske politikere ikke tar atomproblemene på Kola mer seriøst.

Foto: Nordlys

Strålende framtid

Ifølge Hauge er Barentshavet per i dag et av de reineste havområder i verden, med en stråling på bare 2-3 bequerel per kilo fisk. I Østersjøen er det 30-40 bequerel per kilo. Dagens atomforurensing i nord kommer i hovedsak fra britisk atomindustri, samt fra prøvesprengningene på Novaja Zemlja og fra reprosesseringsanlegg ved elvene Ob og Jenisej i Sibir.

- Det militære radioaktive avfallet fra plutoniumfabrikkene i Majak, Tomsk og Krasnojarsk er langt verre enn de sivile reaktorene, sier Hauge, som også kan opplyse at ca. 10 000 atomstridshoder er tildels svært usikkert lagret i Kola-regionen med lett tilgang for bl.a. mafia - og at med dagens tempo på utfasing av atomubåter ifølge Start-avtalen, vil det ta 50 år å hogge opp de flytende atomreaktorene russerne har liggende. Videre arbeider Bellona for å få oppmerksomhet omkring et nedslitt lager for brenselstaver i Zaponalitsa, 7 mil fra norskogrensene - et lager de an-

ser for å være blant de mest akutte farene i dag.

Kritisk til norske myndigheter

Bellona er også i gang med et prosjekt for å få fjernet atomavfallet fra den sivile atomisbryteren Lepse som ligger ved kai i Murmansk og har ligget der i mange år. Lepse inneholder 625 brensel-elementer, hvorav ca. 500 er ødelagt, og skipet er fylt med betong slik at det er i konstant fare for å synke.

- Russerne ville flytte Lepse til Novaja Zemlja og «la permafrosten ta vare på den». Vi vil bruke fjernstyrt teknologi til å rydde båten, sier Hauge som er sterkt kritisk til måten norske myndigheter har fulgt opp på.

- Norske myndigheter har en hemmelig rapport og vil lage en internasjonal styringsgruppe for Lepse-prosjektet. Dermed skjer det ingenting konkret med noe som det haster å få gjort noe med. Hvis det skjer ei ulykke på Lepse, kan det ramme en halv million mennesker som bor i området!

Sats på naturgass

På spørsmål om hva man kan gjøre for å erstatte atomkrafta de sivile atomkraftverkene, sier Hauge at utvinning av russiske naturgassressurser er det eneste realistiske alternativ til atomkraft. Han understreker at vi må bruke russisk industri og teknologi til å gjøre dette, og slik utnytte de kompetansen som finnes i Russland. Han kritiserer dessuten norske myndigheter for utelukkende å bevilge penger til sikkerhetstiltak ved Kola atomkraftverk.

- Man må også bevilge penger til å utvikle alternativer, bli se på muligheter for å bruke gas-

Mangler sosial sikkerhet

Frederic Hauge avslutter med å understreke at den største forskjellen på Vesten og Russland er at russerne mangler sosial sikkerhet.

- Teknologi kan kontrollere relativt bra hvis de sosiale forholdene er trygge, men det er ikke i Russland nå. For å bedre miljøsikkerheta, må vi også bedre den sosiale sikkerheta.

Priskrangel om brygga

Kommunen og Bangsund Trelasthandel AS blir ikke enige om hvilken pris man skal sette på «Brygga». Forhandlingene mellom disse to partene forhindrer en snarlig avklaring på om det i det hele tatt blir studenthus i sentrum.

U Håvard Arntsen

Kommunen leier Brygga/Ungdommens Hus av Bangsund på langtidskontrakt til sommeren 1997. I disse dager foregår det forhandlinger mellom Tromsø kommune og Bangsund

Trelasthandel om hvor mye huset egentlig er verdt. Kommunen har investert 7 millioner kroner i bygget de siste årene, mange av disse via statlige overføringer, og vil ha disse tilbake fra Bangsund. Bangsund på sin side er ikke enige med kommunen om selve verdien på bygget.

Forsamlingshus

-Jeg kan bekrefte at vi er uenige i prisen. Hvor mye kan jeg ikke si, sier Lars Bangsund, som på vegne av Bangsund Trelasthandel har utarbeidet en tilstandsrapport og takst på bygget.

-Når kommunen overtok huset var det et røft bryggerhus, nå sitter vi her med et forsamlingshus, og det er ikke nødvendigvis i vår interesse, sier han til Utopia. I deres arbeid kan de ikke ta med i beregningen at svært mange ser på Ungdommens hus som et potensielt studenthus. Men han er enig i at det ville egnet seg

svært fint til dette formålet.

-Det er rene verdivurderinger og forskjellige oppfatninger om arbeidet på bygget som gjør at vi ikke blir enige, sier Bjørn Vileid, som Tromsø kommune har hyret til å få fram tilstandsrapport og takst.

Før påske

Lars Bangsund håper at de skal bli ferdig med forhandlingene før påske, men han minner om at dette bare er forberedende forhandlinger.

-Det forhandlingsutkastet som lages skal vedtas i selskapets sty-

re, sier han. Og utkastet skal også godkjennes og bli vedtatt i kommunens administrasjon. Kommunestyret har i en prinsipvedtak sagt at det er i kommunens interesse at huset blir brukt til studentformål.

Spørsmålet nå er hvor lang tid det vil ta før forhandlingene blir ferdig og hva som blir resultatet av disse. Spørsmålet er også om Bangsund kommer til å være villig til å selge huset til studentene. Og hvis ikke, er det da i studentenes interesse å leie dette bygget?

Nytt forum for rettspolitikk

Et nytt forum for rettspolitisk debatt åpner i løpet av måneden i Tromsø. Det er studenter ved Universitetet og ferdig utdanna jurister som nå stifter Rettspolitisk Forening. Dette gjøres for å få fart på den rettspolitiske debatten i Tromsø.

U Henning Jensen

Rettspolitisk avdeling i Tromsø har stiftelsesmøte 26. april, og jusstudentene Magrete Torseter og Bjørg-Anne Rynning tror dette kan styrke kommunikasjonen og debatten mellom jusstudentene og fagmiljøet i byen.

Aktuell debatt

Foreningen skal foruten å ta opp aktuelle rettspolitisk tema også arbeide for økt innsikt i hvordan rettsregler og jurister fungerer i praksis.

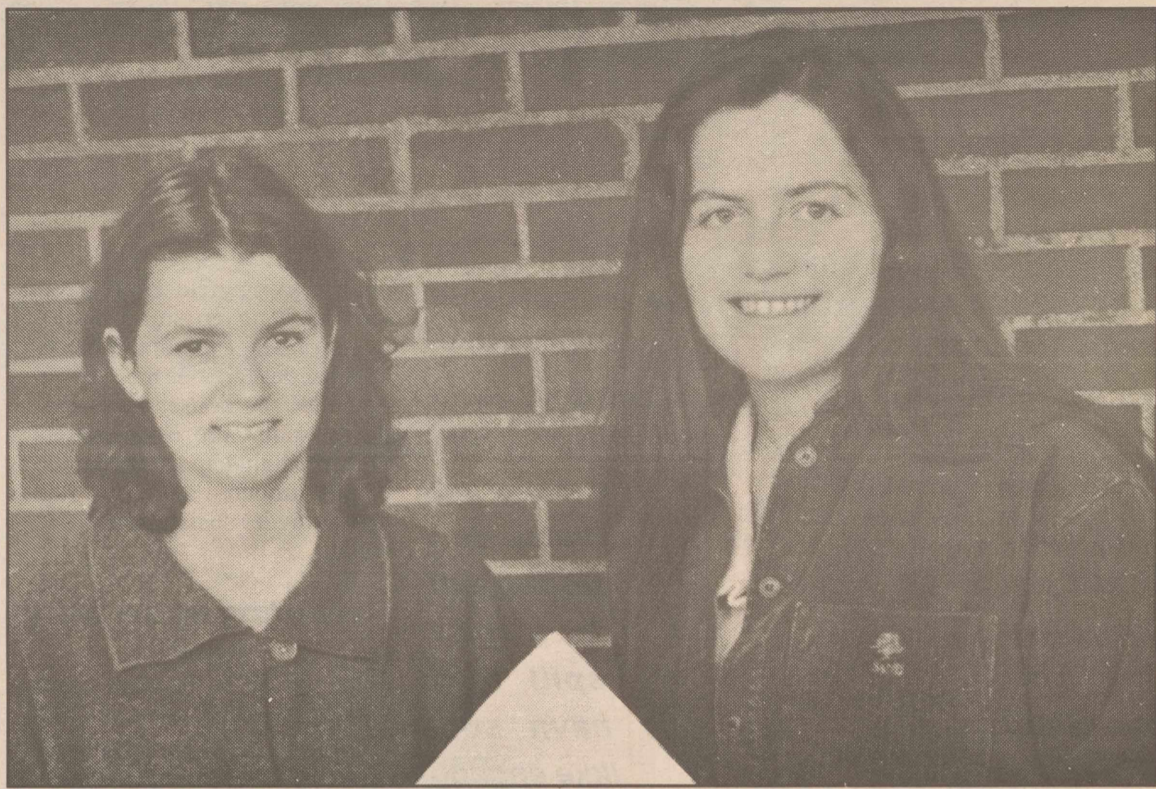
- Det er ofte forskjell på hvordan en lov var ment å virke til hvordan den faktisk fungerer i praksis. I rettspolitisk avdeling ønsker vi å sette søkelyset på hvordan rettsregler fungerer i forhold til de som har politisk og

økonomisk makt. For eksempel skal vi på stiftelsesmøtet ta opp hvordan reglene om tvang og maktbruk overfor psykisk utviklingshemmede fungerer og skal fungere i fremtiden, forklarer Rynning. Det vil bli innledning av advokat Håkon Elvenes og professor Willy Tore Mørch, etterfulgt av debatt.

Økt engasjement

I følge Magrete Torseter er det stor interesse for foreningen både blant studentene og jurister i Tromsø.

- For jusstudenter kan dette forumet bidra til å øke engasjementet for rettspolitikk. Debatten på Universitetet er veldig pensumrelatert, og dette kan være en god anledning for studenter til å se nærmere på de praktiske konse-

Margrete Torseter (t.v.) og Bjørg-Anne Rynning er to av pådriverne for lokallaget av Rettspolitisk Forening i Tromsø.

Foto: Vegard Bønes

kvensene av rettsregler og rettspolitikk. Det er også nyttig for studenter å møte og få flere im-

pulser fra ferdig utdanna jurister og det miljøet de representerer, sier Torseter.

Stiftelsesmøte finner sted på Fram Mathus klokken 19.00, 26. april.

Påpeker store mangler

Riksrevisjonen påpeker store mangler ved reiseregninger til Universitet som er utbetalt i 1994.

U Håvard Arntsen

En kontroll viser at det er relativt mange regninger med ufullstendige / manglende opplysninger. I forbindelse med kontrollen har man oppdaget et tilfelle hvor Riksrevisjonen har innhentet kopi av reiseregning fra en annen

etat for en kombinert reise. De utbetalte andeler av flybilletten utgjør tilsammen et større beløp enn det som er betalt for denne flybilletten.

Mange mangler

Ellers så peker Riksrevisjonen på flere typer mangler: godtgjø-

relse for påsitter uten at dennes navn er oppgitt, kopi av hotellregninger er blitt godkjent og data på underbilag er ikke i samsvar med oppgitte reisefravær. Det er også blitt anvist godtgjørelse for bruk av egen bil uten at det foreligger dokumentasjon på at vedkommende har tillatelse til å bruke egen bil. Det er heller ikke blitt foretatt beregninger på om bil er billigste reisemåte.

Krever forklaring

Riksrevisjonen ber om at det hentes inn tilleggsopplysninger og forklaringer på de 16 regningene som kom fram etter kontroll av et utvalg av de totale reiseregninger på universitetet.

Vil ha tannlegestudium

Under en interpellasjon i Troms Fylkesting fikk Høyres Jorill Andreassen bred støtte i et krav om å opprette tannlegestudium her på universitetet. Hun hevdet at etableringen av et fullverdig tannlegestudium i Tromsø er den eneste muligheten til å rekruttere nok tannleger til Nord-Norge, og dermed sikre tannhelsetilbudet på linje med landet forøvrig. Tannlegestudium ble vurdert da universitetet ble etablert på 70-tallet, men dette ble forkastet. Fylkesordføreren har fått i oppdrag å ta med universitetet for å en nærmere vurdering av mulighetene.

Valgt til senter

Målfrid Baik og Ellen Ravna er valgt som henholdsvis representant og vararepresentant til styret i Senter for kvinneforskning fra Studentstyret. Dette senteret er nettopp etablert og har som målsetning å koordinere forskningen om kvinner og forskning av kvinner på UiTø.

Truer med utvisning

Konstituert direktør ved Høgskolen i Bodø, Halvard Halvorsen, truer med å stenge ute studenter som driver med ulovlig kopiering av dataprogrammer fra databaser i utlandet. Striden dreier seg om kopiering av beskyttet programvare fra Internett og liknende. Dette kan gjøres fra skolens datautstyr. Flere stiller seg skeptisk til at skolen skal kunne utvise studenter på grunn av lovbrudd mot åndsverkloven.

Ser etter sammenheng

Det er blitt plagsomt mange stryk på psykologi grunnfag. Seksjonen har sett seg lei av all stryken og leter nå etter grunnen til et så mange ikke greier seg.

U Håvard Arntsen

I tida framover vil psykologiseksjonen samle bakgrunnsmateriale for å se om de kan finne en forklaring på hvorfor det har blitt slik og hva de kan gjøre for å få ned strykpresenten.

Tredobling

-Det har vært en tredobling av antallet psykologistudenter de siste fire årene. Vi vil blant annet se etter om det er noen sammenheng mellom opptakskrav og eksamensresultat, sier koordinator

for grunnfaget, Frode Svartdal. Men de vil også se på andre faktorer som om ex.phil. har noe å si for hvordan man gjennomfører psykologi grunnfag.

-Jeg tror at om en har gjennomført ex.phil. eller ikke er en viktig faktor. På psykologi grunnfag har en ikke tida til å tilegne seg de praktiske lesevanene som en bør ha for å greie psykologi. Tidligere har vi alltid anbefalt folk å ta exphil først, sier han.

Åsgaard- et problem

Han nevner også at det er et problem at psykologiseksjonen

holder til på Åsgaard, mens studentene og undervisningen holder til i Breivika.

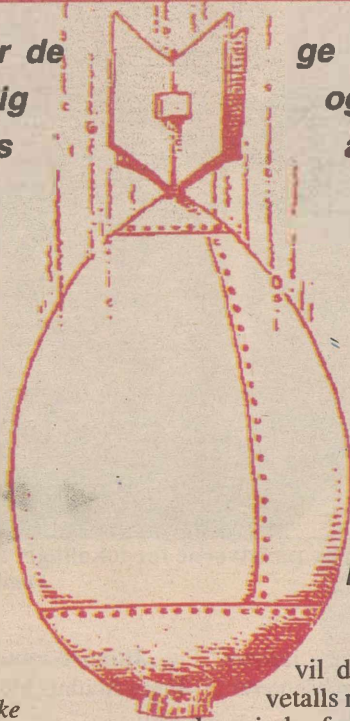
-Flyttinga til Åsgaard skjedde samtidig med at det ble en økning i studenttallet og i antallet stryk. Vi vet ikke om det er noen sammenheng, men vi må undersøke denne biten også, fortsetter koordinatoren.

Profesjonsutdanninga i psykologi blir ikke sett på på denne måten. Her har det vært et tak på 16-20 studenter hvert år. Derfor er ikke denne gruppa sammenlignbar med resten av psykologit utdanninga på UiTø.

Annonsér i
UTROPIA
776 44283

BOMBER, GRANA OG ANDRE KULE GUTT

Først bygger de møysommelig opp verdens sivilisasjoner fra grunnen. Etterpå blåser de hverandres land i fillebiter med finurli-

ge atombomber og skødder og andre kule ting. Hver søndag møtes de i bodegaen for å spille spill med navn som ikke engang kan uttales.

U Truls Brekke

Latter og brøl om blodig hevn høres fra bodegaen og langt ut i kjellergangene på hovedgården hver søndags ettermiddag. Stikker du nesen inn,

vil du oppdage et tyvetalls mennesker mer eller mindre fordypt over merkelige plansjer og kortstokker.

En sitter intenst fordypt over brettet foran seg, resten av gjengen skravler like ivrig som den verste syklubb. Etter en stund kaster den tause et kort, gjør

noen trekk og melder seg i samtalen. Det går en stund, nestemann oppdager til sin overraskelse at det igjen er hans trekk, og setter seg konsentrert tilbake for å fundere over brettets viderverdigheter. De spille-gale i spillklubben Polares er like opptatt av det sosiale som selve spillet.

Atomkrig og annen moro

Rundt ett av bordene sitter seks personer og spiller en slags kombinert kort- og brettspill. Ikke vanlige kort, neida, her er det snakk om kort med bilder av 100-megatonns atombomber og scud-raketter og spioner og skoene til Imelda Marcos. I det hele tatt merkelige greier. De seks er opptatt med å utsette verden i et herlig atomslag, men tar seg tid til å forklare hva som foregår mellom rakettangrepe-ne.

- Nuclear proliferasjon er et humorspill, forteller de. - Sarkasme og ironi må være ut-

gangspunktet når hensikten med et spill er å blåse hverandre i fillebiter med atombomber og annen faenskap. Åtte av ti ganger dør alle deltakerne - slik sett blir det jo forsåvidt realistisk nok også.

I det spillet begynte, begikk Thomas Harris en Saddam, og hisset hele verden på nakken. Alle de 18 millioner innbyggerne i landet hans strøk med i et eneste gigantisk atomgulf. Dermed ble han slått ut, og kan ta seg tid til å fortelle litt om hva som foregår ellers i lokalet.

Form og figur

Nabobordet er tilsynelatende en overfylt mølje av små tinnfigurer, pappbygg og filtlandskap. Men spillerne har full kontroll; Warhammer 40.000 er et spill som må utkjempes med millimeterpresisjon. Melom borger, skoger, elver og kratt, kjemper figurene sin kamp om herredømmet over bordet. Fremryking, rekkevidden til skytevåpnene og radiusen på nedslaget

må sjekkes med referanseboken. Med målebånd finner man så ut om det er blink eller bom.

Figurene er detaljert utformet, og malt i alle verdens farger. Man skal være bra stø på hånden og mer enn normalt tålmodig for å drive med denslags. For de dyktigste finnes det visstnok til og med mesterskap i maling av slike figurer.

Rollespill

I naborommet sitter en gjeng på rundt ti mann og utkjemper en intens kamp mot verdens ondskap. De har trukket seg litt unna for å spille Call of Cthulu uten å forstyrre resten av spillerne i klubben alt for mye. Detektiver, journalister, studenter og andre gangstere lever ut sine kall i kampen for å redde verden mot ondskapens uhyre krefter. De mislykkes til slutt - slik de alltid gjør i dette spillet.

- Rollespill er en helt annen greie enn andre typer spill, forteller Thomas.

- I et rollespill har man ingt

Terningene og millimetermål avgjør hvor mange av miniatyrene i Warhammer 40.000 som dør.

TERNING

brett eller kort eller andre effekter. Spillet er styrt av en spiller, men foregår ellers i fantasien. Det blir et slags teater, man deklamerer hva man ville gjort i en gitt situasjon under gitte forutsetninger. Før spillet starter, velger deltakerene seg en personlighet som setter rammen for dine evner og handlinger, forteller Thomas. - Bare fantasien setter grenser for hva man kan være. Hvis du vil kan du være en dinosaur. Eller du kan være Tommy, mens en annen er Tigern.

- I rollespillet får du muligheten til å gjøre ting du aldri ville gjort i virkeligheten, og leve ut dine dagdrømmer. Men i motsetning til i dagdrømmen går det ikke alltid bra. I spillet må du forholde deg til de andre spillerne, og til de rammer spilleren setter. I spillklubben får vi muligheten til en gang i uken å være en annen person, i et annet miljø og med andre karaktertrekk enn de vi vanligvis har.

Terningflora

Terninger i alle former og farger er spredt ut over bordet. Lilla, røde, gule, gjennomskjinnelige og sorte; fire-, seks-, tolv- og tyve-kantede. Terningen har en sentral plass i rollespillet.

- Terningene representerer alle de tingene som ikke er fast-

Nuclear proliferasjon går ut på å tømme flest mulig atombomber i hodet på motstanderen. Man kan velge mellom 10, 20, 50 og 100 megatonns bomber, skødder, ubåter og stealth-jagere for å få has på naboen.

Alle foto: Truls Brekke

satt, forklarer Thomas.

- Statistikk er matematiske-modeller som går på sjanse. Disse beregningene representerer vi med terningkast. For eksempel, hvis du mister en brødkive med bringebærsyltetøy, vil den i seks av ti tilfeller ramle med syltetøysiden ned. For å avgjøre om så skjer i spillet, kaster vi en tikkantet terning. 1 til 6, og James Bond ødelegger det persiske

teppet til 200.000 og driter seg kraftig ut. Med valørene 7 til 10, derimot, har 007 som vanlig reddet seg ut av en potensielt pinlig situasjonen med stil.

Vold

Det blir mye vold i spillklubben. Krig og drap er nøkkelord i de fleste av spillene, det være seg miniatyrspill, strategispill eller rollespill.

- Selvsagt går det mye på vold, sier Thomas. Det gjør jo gjerne det i spill generelt. De mest ekstreme utfordringene ligger i de mest ekstreme situasjonene, og krig er kanskje den mest ekstreme situasjon man kan komme opp i. Men det er nok også en faktor at spillemiljøet domineres av gutter. Gutter er mer opptatt av krig og skytevåpen og andre machoting enn

jenter, tror han.

- Men ikke alle spill vi spiller er like brutale, forsøker han seg. Men han får problemer med å komme på mer enn ett spill som ikke baserer seg på vold.

- Spillet Mu handler om det motsatte. Å være så koooselig som overhodet mulig. Gi hverandre blomster og små presanger. Uansett hva du gjør, blir verden bra. Men akkurat det spillet har vi ikke i klubben. Her er det stort sett bare gutter som er med, så det blir gjerne greier med krig og atombomber og ondskap og annen moro det handler om.

Lite miljø

- Selv om bodegaen kanskje ikke er det ideelle stedet å møtes, har vi i alle fall klart å få et samlingspunkt. Her har vi fått i gang et miljø hvor vi kan møte andre med samme interesse, sier Thomas.

- Lokalene gir oss også gode rekrutteringsmuligheter. Her kan vi vise andre hva hobbyen vår går ut på. Er folk interesserte, kan vi vise hva de forskjellige dreier seg om.

- For å spille disse spillene, bør vi helst være minst seks deltakere, og det kan bli trangt hvis man stapper så mange mennesker inn på en studenthybel. Det er heller ikke særlig populært å legge beslag på fellesareal og stuer hver søndags ettermiddag.

- Også med tanke på kostnadene har det vært fornuftig å organisere seg. I en slik klubb kan vi kjøpe inn en del spill, slik at folk slipper å ruinere seg totalt for å drive med denne hobbyen. Rollespill kan man spille uten at det koster noe særlig, men brettspill er dyrt nok - bare monopol koster jo flere hundre kroner, og de fleste av spillene vi spiller her må importeres fra utlandet.

Terninger i alle mulige former setter farge på tilværelsen.

VELKOMMEN TIL
STUDENTKONTAKTMØTE
VED UNIVERSITETET I BERGEN
21-23 APRIL 1995

KJØNNSPERSPEKTIV I FAGKRITIKKEN

MØTE AVHOLDES PÅ:
Det Akademiske Kvarter
Olav Kyrresgate 53
5015 BERGEN

PÅMELDING INNEN
14. APRIL TIL:
NSU-Bergen
Parkveien 1
5007 BERGEN
Tlf: 55 54 51 46/52 05

NSU-Bergen dekker lunch og middag. Ønsker du overnatting gi tilbakemelding til NSU-Bergen om dette.

Program for møtet fåes ved henvendelse til Studentstyret.

Arrangør: Norsk Studentunion i Bergen

UNIS
UNIVERSITETSSTUDIENE PÅ SVALBARD
The University Studies on Svalbard

UNIVERSITETSSTUDIENE PÅ SVALBARD

Universitetsstudiene på Svalbard
tilbyr i studieåret 1995 - 96:

Årstudier (20 vekttall), hovedfags- og dr. gradskurs innen fagområdene:

ARKTISK GEOLOGI - ARKTISK GEOFYSIKK - ARKTISK BILOGI

For opptak til årsstudiene er det krav til forkunnskaper innen de enkelte fagområdene ut over generell studiekompetanse.

Nermere opplysninger, studiehåndbok og søknads-skjema fåes ved henvendelse til studieveilederne ved universitetene eller til:

UNIS, Postboks 156, N-9178 Longyearbyen.
Tlf.: 79 02 25 50. Faks: 79 02 14 01

SØKNADSRIST:
15. APRIL

v/ Lærfabrikken i Stakkevollvegen

Bilbørsen A.S

Ring 77 66 66 11

Utleie av personbil - varebil og minibuss
- til byens beste priser!

Har du hatt en strevsom semesterstart?

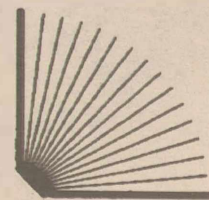
OVERFYLTE LESESALER OG AUDITORIER, TRANGT OM Plassen, KRANGEL MED HERNES, KRANGEL MED BANKEN, KØ I KANTINA, KØ PÅ BUSSEN, INGEN BUSS, INGEN HYBEL, OG PÅ TOPPEN AV ALLT FÅR DU IKKE BØKENE DINE.

Ja, det har stadig vekk blitt tomt i hyllene hos oss. Framtida er ofte uforsigelig: i blant bommer vi fullstendig når prognoser for studenttall og bokkjøp slår feil.

**FOR DE FLESTE PENSUMLISTENE HAR VI OVERKJØPT:
FOR 20 PROSENT AV DEM FIKK VI FOR LITE**

Derfor har du måttet vente. Vi jobber på spreng, og lover å skaffe deg det som KAN skaffes.

Takk for din forståelse
og tolmodighet.

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D L E R
Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf: 77 64 49 20

KULTUR

Foto: Jan Martin Berg

KULTUR
KOMMENTAR

Belest og tenkende

Det var en som sa at man ikke ble mer reflektert av å lese bøker. Den tid man leser kan man jo ikke reflektere. Men bruker man den tid man ikke leser til å tenke? Nei. Ei god bok derimot kan få en til å sette tankene i sving om ting en tidligere ikke hadde tenkt på. Det er viktig å lese gode bøker, og det er viktig å tenke. Det er iallfall vi intellektuelle enige om. Definisjonen på intellektuell er da også tenkende og belest.

Når man studerer skal man både tenke og lese. Helst i omvendt rekkefølge. Det kan lett bli at tenkingen og forståelsen for et fag kommer i andre rekke, og antall timer på lesesalen prioriteres. Men er antall leste sider proporsjonalt med forståelsen? Med et eksamenssystem som vårt, er det lett for studenter å glemme hvorfor man studerer. Interessen, forståelsen, sammenhengene, vitebegjæret forsvinner til fordel for pensumtenking, eksamenspress, lånekassestress og flest vektall på kortest mulig tid. Tilslutt summeres også hele faget opp i et desimaltall som skal fortelle omverdenen hvor mye du kan. «Jeg er egentlig god for laud, men var uheldig med oppgaven og fikk 2.8». «Jeg hadde nesten ikke lest noenting, men jeg hadde jævla flaks og kom opp i den eneste boka jeg hadde lest. 2.3!».

Vi er ikke studenter men vektallproduserende enheter. Hvor mange vektall er du god for? Et grunnfag? Lettvekter! Kanskje hjelper ikke et universitetsstudium en til å fornye sine tankebaner. Kanskje går en inn i en akademisk, snever sirkel der alt blir intellektuell faglærdom fjernt fra virkeligheta. Er det kanskje mer menneskelig viktig å vanke i ulike miljøer, å ha kontakt med mennesker i alle aldersgrupper og å reise verden rundt. Ja, vi vil jo gjøre det også. Vi intellektuelle altså. Jobbe litt i en butikk. Reise til Australia. For så å studere og bli klok på bok. Pose og sekk. Men rekker vi alt? Hvor mye tid skal settes av til refleksjon? Er å leve det motsatte av å lese?

Ellisiv
Lindkvist

DIKT

X

I will give you my back,
but it is broken
I will give you my words,
but they are spoken
I will give you my heart,
but it's bled dry
I will give you my thoughts,
but they've learnt to fly
I will give my lies,
but they are true
I will give you my joy,
but it is you
I will give you my tears,
but they are cried
I will give you my love
but it has died

-Garm

Visittid

Grepet av alt det du sa,
før vi begge gikk inn i koma.
På hver vår måte selvfølgelig.
Det er du som ligger der.
Jeg får en halvtime av din
dyrebare tid.
Selv om jeg vet hvor lite den
egentlig
er verdt (for deg)
Merker du at jeg er her hos deg
Er det et bilde av meg som
svirrer
rundt i din hjerne når du går
bort.
Går bort til alle de du kjente så
meget bedre.

Disse minutter blir en slags
erindring,
om de sekunder jeg kjente deg.
For du traff meg vel?
Langt der inne et sted.

Alt er så hvitt omkring oss.
Mon tro om alt er like uskyldig
dit du kommer
Kanskje ser jeg deg allerede i
morgen.

-K.H.

20th century love

I would worship the earth
that you walk on,
were it not paved...
I would kiss each leaf of the tree
that gives you shade,
werw it not made of plastic...
I would stare in the depths of
your
beatiful eyes,
were they not made of glass

-Garm

Your actions should speak
louder than words,
and your words should
speak louder than a
million highways

-Garm

En himmel full av stjerner

En gang satt jeg i
en skråning, en sånn
gress-skråning, det

NOVELLE

var en gang utpå
kveldinga. Jeg bare
satt der, ganske til-
forlatelig og titta meg
rundt.

Det var en fantas-
tisk opplevelse. For
dette var på et gan-
ske annet sted på klo-
den, der de ikke had-
de fjell, ikke fjorder,
knappt nok en ørliten
åskam. Helt vanvit-
tig flatt var det, nord,
sør, øst, vest, jeg
glante og glante, så
ikke noen ende noe
sted. Bare horisont,
horisont og horisont.
Med et aldeles prakt-
fullt stjernepanora-
ma. Flere stjerner
enn jeg noensinne
hadde sett og jeg no-
ensinne vil se igjen,
180 grader med stjer-
ner, jeg vred på nakken, helt
ned til jorda gikk de, på alle
kanter av meg. Fullstendig
omsluttet av stjerner var jeg,
innhyllet, påpasset. Jeg
kjente det langt under hu-
den, denne uendelige følel-
sen.

Jeg kom bare til å tenke
på det her en dag. For jeg

går nemlig rundt hver eneste dag
og tror så innmari stort om meg
sjøl. Min store verden. Mine store
økonomiske problemer. Min
hovedfagsoppgave som skal bli
kjempestor. Mine gode venner
som alltid er villige til å gjøre
en gedigen innsats for meg, koste
hva det koste vil. Mine enorme
jobbmuligheter etter endt
studium. Min altoppslukende,

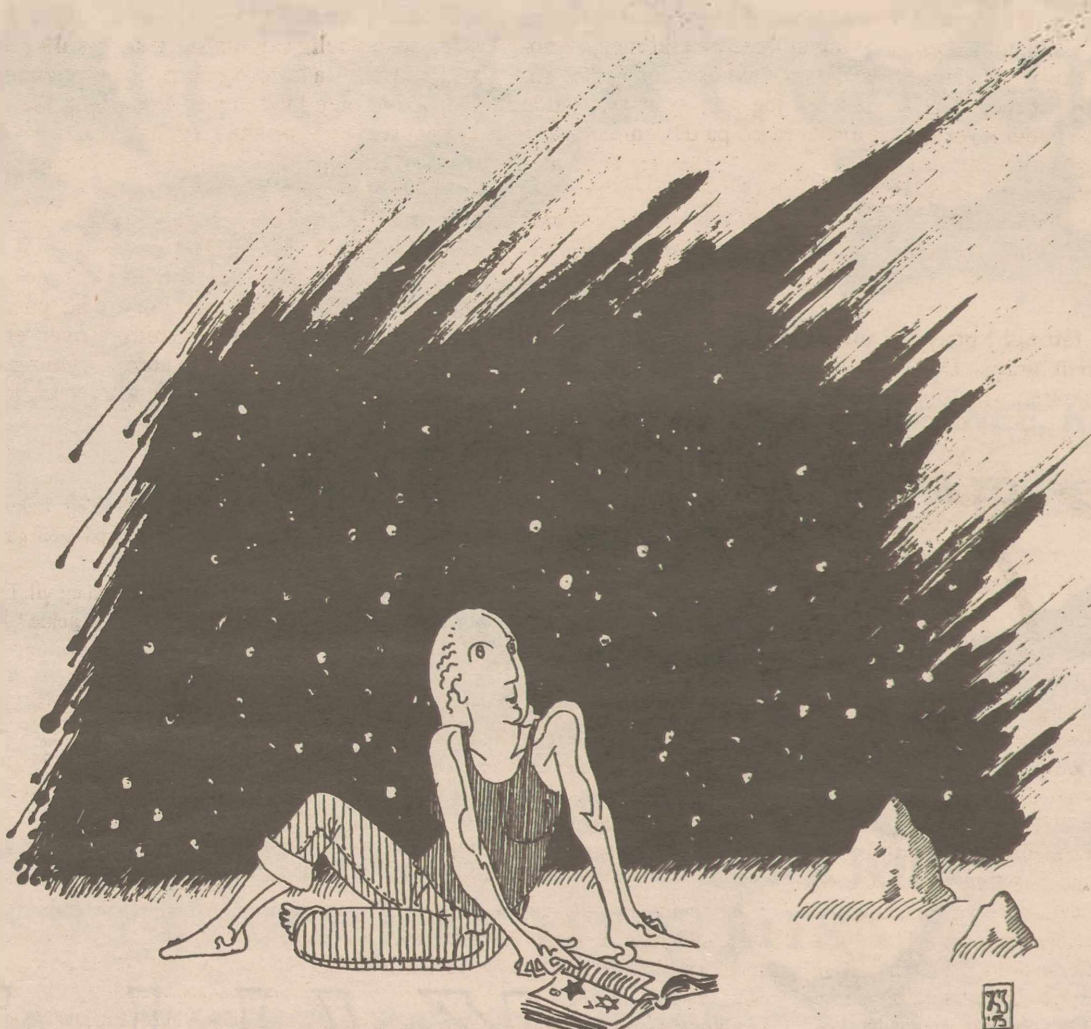
voldsomme forelskelse, ikke
minst.

I min bittelille verden.

Men jeg vet at det hele dreier
seg om mere enn som så.
For jeg har nemlig sittet under
en stjernehimel som tok pusten
fra meg. Ett eller annet satte
seg på lillehjernen da. I avde-
linga «Dyp forståelse av
ymist».

Ja, ja. Jeg går nå likevel
her rundt og pusler i min
egen mikroskopiske verden.
Later som ingenting i dyr-
kinga av meg og mitt. Ignor-
rant, men hvorfor ikke? Jeg
har det bra. Dessuten kan
ikke alle bli astronomer.

U Ingrid Neerland Walseth

Tegning: Kristoffer Jørgensen

Var dlet nordmannen som var født med ski på beina?

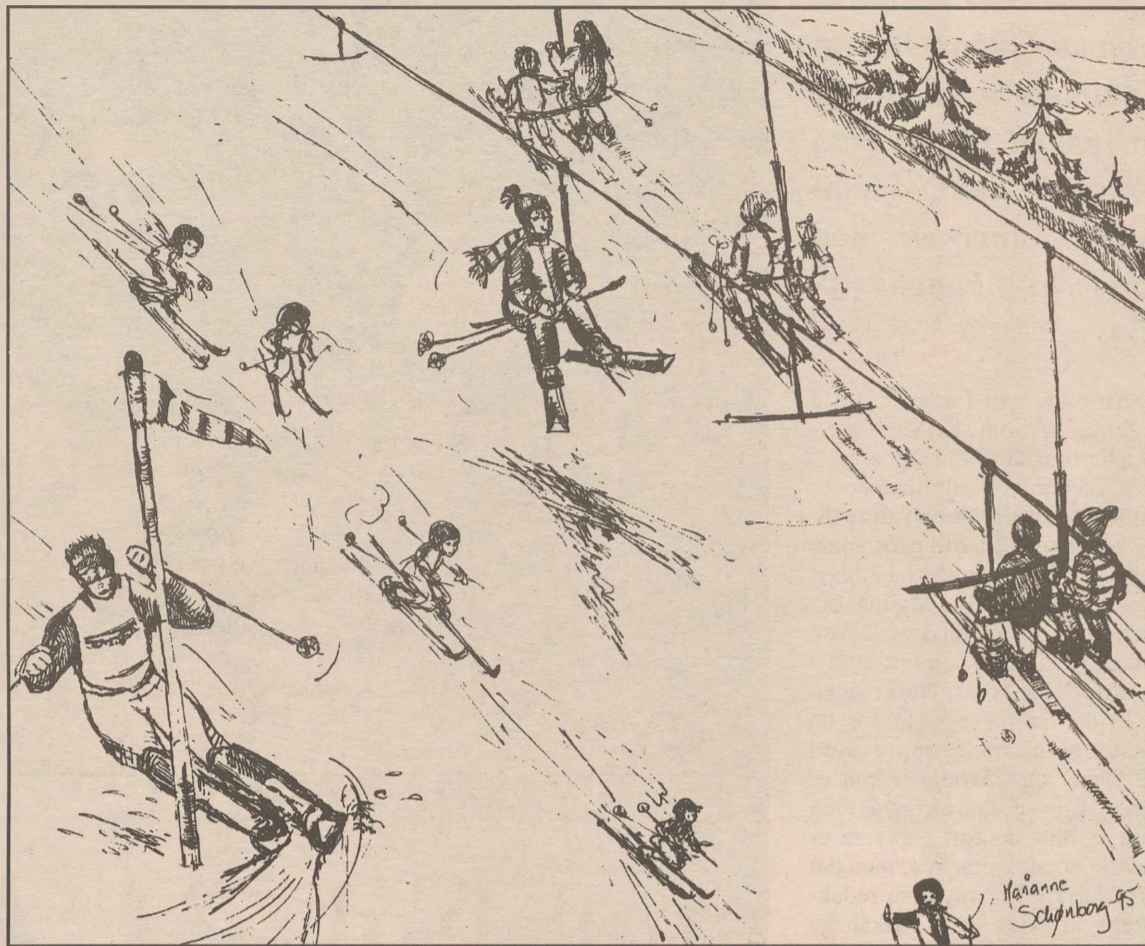
Jeg dingler nå cirka femti meter over den snødekte slalåmbakken, hvor småtasser ned til fem år freser som verdensmestre nedover. Jeg sitter altså i stolheisen, som du sikkert skjønner, og disse heisene er ganske praktiske. De bærer de ivrige slalåmlidenskaplige til topps, slik at de kan råkjøre nedover i «henget», «turistbakken» og «langløypa». Nå har det seg slik, at jeg faktisk ikke er på vei opp med denne fantastiske smarte stolheisen som du kanskje tror. Jeg er på vei ned...

Jeg har ikke skadet noen fot eller slitt over noen sener sånn sett. Slalåmskiene sitter trygt på foten og sener og muskler er under kontroll. Problemet mitt er at jeg desverre ikke kom meg ned bakkene, heller ikke den bakken som folk kaller «turistbakken». Selv om jeg da vitterlig nok er norsk.

Kanskje det er like greit å begynne fra begynnelsen. Det er jo gjerne slik historier starter.

Jeg er vel den nordmannen man trygt kan si ikke er født med ski på beina. Hva som da egentlig fikk meg til å si ja til å bli med på en heldagstur i slalåmbakken langt, langt unna storbyens gater, er fremdeles uklart for meg. Vel, for å si det sånn, så hadde overtalelsesperioden vart cirka en måneds tid. Så jeg hadde ikke blitt med på noe overilt eller uten hemninger, hvis man nå kan si det om skigåing.

Jeg hadde nå fått tak i utstyr til denne turen helt gratis. Den lysende rosa skidressen satt som

Illustrasjon: Marianne Schønberg

støpt på størrelse 40. (Jeg lurer ennå på hva som fikk storesøsteren min til å kjøpe en slik farge.) Skia var også bæret meg av noen venner akkurat for denne dagen. Så jeg kan si at jeg hadde gjort et kupp på det området.

Uten å snakke for mye mer om mitt Miss Piggyaktige utseende, så var selve opplevelsen i bakken og skiheisene et katastrofalt minne. Jeg følte meg som en danske i det disse flotte skitrekkeene, som er formet som t-kroker, lurte meg trill rundt og skyflet meg fornærmet ut i snøhaugen,

fordi jeg trodde rompa mi skulle hvile på kroken. Dette minnet de meg stadig om helt til jeg på fjerde forsøk endelig skjønte skitrekets taktikk. Da lurte jeg dem, og fikk kvitta meg med den haugen av mennesker som sto i kø bak meg og venta på tur...

Who fools who, spør du meg. Der holdt jeg på en hel dag og pløga, vrikka enden i riktig retning og koordinerte beina i en skrå stilling for å få den mest korrekte stilen, i følge læreren min. Det var vel mest enden min som stakk opp av bakken den dagen,

og ikke det topppluebeklede hodet mitt. Jeg må bare opplyse om at jeg forresten holdt til i hva de kaller barnebakken. Men ikke skjønner jeg hvorfor de trenger en barnebakke der oppe. Alle i den aldersklassen er allerede proffe og kjører «henget».

Tilbake til min svevende affære. Det er ikke min feil at jeg henger her alene. I hvert fall alene på min side. Skiheisen nedover er tom, men i motgående retning er det selvfølgelig fullt på et hvert sete. Jeg er glad jeg er i

besittelse av en stor og god topp-lue og solbriller mot snøblindhet. Da har jeg ingen sjanser for å bli gjenkjent på gata av disse menneskene som gir meg tilrop fra setene som svever oppover. For de tror jo jeg har skadet meg. Det finnes jo ingen annen grunn til at jeg sitter her? Men jeg narrer dem grundig der, gitt.

Hadde det ikke vært for at jeg må rekke den fellesbussen som skal gå tilbake til byen, hadde jeg kanskje hatt muligheten til å ha æren i behold og kjøre ned bakkene som andre folk. Men slik er det altså ikke. Etter å ha kommet ned en tredje del av løypa skjønte min sporty lærer at dette ikke gikk i forhold til den bussen som sto og venta. Dermed begynte veien opp igjen for at jeg skulle få den ære å ta stolenheisen ned. Læreren min måtte hjelpe meg opp t-krokheisen igjen, som riktig nok lurte meg et par ganger før jeg jeg driblet den i senk.

Ja, ja, dagen er over og den endte altså i stolheisen. Det ble ingen nedadstigning per bakke slik at jeg kunne bremse elegant opp på slutten, slik alle som har teken gjør. Men jeg er da såpass rasjonell at jeg vet at nybegynnere ikke ville kunne gjøre noe slikt ved første forsøk.

Og nå er påsken like om hjørnet, og jeg vet det ikke vil bli spent noen slalåmski på beina mine med det første. Min født-med-ski-på-beina-innebygde instinkt har ikke grodd fram ennå, slik det påstås at vi nordmenn skal være født med.

God påske, forresten!

U Åshild Strand

STADIG

-Du er stadig på ferde.

-Du er så ustadig.

Det er Mamma som snakkar.

Eg svarer ikkje på tiltale. Eg går. Eg går litt ustødig. Det er fint å gå. Etter kvart går det bedre. Skritta mine blir sikrare.

Eg kommer fram til slutt. Da er det slutt. På ein måte. Slutt. Slik filmar og bøker tar slutt. Livet tar slutt. Alt har ein ende, seier mora mi for å muntre meg opp. Alt har ikkje ein ende. Eg går rundt i rundkjøringa. Den har inga ende. Eg går likevel ut av den da eg ser politibilen. Etter femtite rundar begynner den å gjenta seg sjøl. Politiet stoppar meg og spør om eg har drukke. Eg veit ikkje heilt kva eg skal svare. Seier: -det var eit øvingsprosjekt. Dei seier eg skal slippe bot. Eg visst ikkje det var bot for å gå rundt i rundkjøringa.

Stadig vekk gjentar ting seg.

-Du er så ustadig.

Det er Mamma som snakkar. Eg syns eg er usikker.

Usikker på: livet, meg sjøl, kva eg vil, andre, alt, livet, meg sjøl, ord, uttrykk, kvifor, utdanning, livet, meg osv.

Eg seier til mamma.

Ein annan gang. Eg er i ei bule. Eg drikk. Viss politiet spør meg no om eg har drukke veit eg kva eg skal svare. Eg ser ingen politi. Ein gut spør meg om noko. Det er usedvanlig høgt støynivå. Eg gjettar kva han prøver å seie. Eg svarar: -Kryptiske utsagn trivast best i innelomma på vesten. Han seier han heiter Karl. Det høyrer eg.

Det snør. Eg gjør som eg bruker. Eg går. Mora mi bruker å syngje. Ho blir glad av det. Mora mi syng når eg går inn. Mora mi er glad. Eg seier: -mamma.

Oppvaskkosten er gul, eg bruker masse såpe. Gummihanskene er også gule. Før var dei av og til rød, rosa eller oransje. No er dei alltid gul.

Eg skal prøve å fortelle noko om meg sjøl. Det er vanskeleg. Mamma synast det er lett å fortelle om meg. Ho seier ofte masse. Ho snakkar ikkje om meg sjøl.

Ein som heiter Karl spør meg om eg vil komme på ein fest hos han. Da eg kommer er han aleine. Han spiller gitar og forklarar ingenting. Eg tenker at for min del gjør det ikkje så stor forskjell. Eg bruker ikkje å prate med noen uansett. Eg trekker opp og drikkjer. Han ser litt rart på meg. Spiller gitar. Etter ei stund: -Bra fest?

-Ja jøss.

Han flirer. Ikkje eg. Later som alt er så normalt at han helder på å bli gal. Da vil han kysse meg. Kva vil eg?

Eg veit ikkje kva eg vil. Eg lar det som regel skje. Er det bedre å nekte? Ha eit klart standpunkt. Dette vil eg ikkje. Eg veit ikkje. Eg synast det er godt med kys.

Eg bestemmer meg for å gå til Karl sjøl om eg ikkje er invitert. Eg veit kor han bor. No er det fest der. Eg teller åtte. Eg finn ikkje Karl. Eg setter meg i sofaen. Det sitter ei jente der.

-Hei. Eg heiter Heidi.

-Hei-di.

-Ha-ha den var ny. Kjenner du mange her?

-Karl

-Kun Karl?

Eg kjenner at eg ikkje vil snakke med dette mennesket. Men ho gir seg ikkje.

-KVA HEITER DU? Roper ho da eg vil gå.

Eg ser Karl. Han ser ikkje brydd ut. Han er glad.

-Så fint at du kunne komme.

Karl kysser meg.

Han luktar røyk og sprit. Han forsvinn. Heidi spør om det er Karl. Heidi spør om vi er kjærester. Heidi spør om han er flink å kysse. Heidi spør. Om eg ikkje drikk? Kvifor? Om eg vil ha ei øl? Om eg røyke? Kor gammel? Kva gjør?

Eg seier: Ja. Nei. Ja. Nei. Eg har ingenting. Ja. Nei. 18. Skole.

Eg går heim. Det snør.

Eg såg ikkje Karl da eg skulle gå. Tenker eg og meiner det motsette.

Heime er det eg og mamma. Mamma er den som snakkar. Vi har besøk. Det er bare eitt menneske. Det er nok til å drikke kaffe av koppene i stua. Nok til snittar med gode pålegg. Nok til to kaker. Besøket spør meg korleis det går på skolen. Mamma seier: -Strålande. Eg må seie noe. Eg reddar meg med ein stavelse: bra.

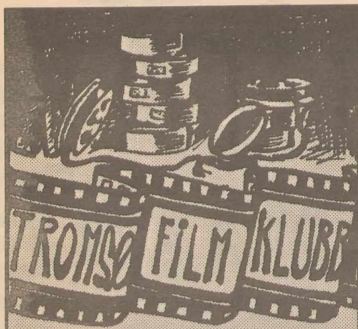
Han som heiter Karl ringer aldri til meg. Eg gjør andre ting no. Lekser for eksempel. Mamma, mora mi, ho aner ikkje uråd. Ho vaskar uførtrodd vidare mens ho synger: "Du är den ände jag aldri kan glömma, din munn, dina ögon, din lugnande stemma..." Eg får lyst å klemme mora mi. Får lyst å seie at eg er eit barn. Trenger trøst. Veit ikkje ut og inn.

Eg tar meg saman som det heiter. Går på rommet. Later som eg har mange lekser. Det har eg.

Utanfor rommet mitt høyrer eg mora mi fortsette å syngje.

Eg har hørt at forelskelser er noe som går over. Eg trur det stemmer. Noen forelsker seg stadig vekk. Om fire år sitter eg på ein lesesal tilhørende eit universitet. Eg greier ikkje heilt å konsentrere meg. Noen som heiter Espen, Per eller omså Pål, kommer opp og vil stjele tankne mine. Karl er ein liten svart prikk. I hjertet? I hjernen?

U Ellisiv Lindkvist

Etter et kortere opphold er herværende spalte sterkt tilbake med nye meldinger og friske meninger om filmklubbens program.

Etter å ha subkultivert seg til å kitsche løs med trippel James Bond, kommer klubben seriøst tilbake kommende helg.

Er det sunt å få sitt høyeste ønske oppfylt, er spørsmålet Andrej Tarkovskij stiller i filmen «Stalker» fra 1979. Den går på lørdag 8. april, og varer et par-tre timer. Handlingen foregår hvor som helst og når som helst, men skal likevel ikke kalles science fiction. «Sonen» i filmen er et sted hvor enhver får oppfylt sitt høyeste ønske. Skal man dit trenger man en veiviser. Filmen handler om en professor og en forfatter som hyrer inn guide til denne reisen. En slags roadmovie, står det i programmet. Her er så klart flere handlinger på høyere plan også. Vel, Tarkovskij var jo kjent for å være minst like flink som Kieszowski, så det er bra sjans for at denne filmen er bra. Den er russisk. Så blir det påskeferie.

Fredag den 21. blir det nattvisning av «En spøkeshistorie», fra Hong Kong. Dette kan bli gøy, for regissør Ching Siu-Tung var mannen bak den actionfylte «Terrakottakrigeren» også. Der skar en i utgangspunktet hyperseriøs film med typisk kinesisk storslått og fargerikt billedspråk, over i den mest vanvittige action. Jeg lo meg i hjel.

Også denne gangen loves vi en lignende kryssning. Mørkets fyrste prøver å lokke en fyr inn i sitt garn ved hjelp av ei fin dame som selvfølgelig forelsker seg i sitt offer. I programmet trekkes det paralleler både til Ninja Turtles og Kurosawa. Cowabunga Toranaga sama!

Dagen etter, lørdag den 22. kommer «X» av Oddvar Einarsen. Denne saken vant spesialprisen i Venezia i 1987, og har derfor en viss status. Publikum likte den ikke, men det gjorde kritikerne. Den er eksperimentell, og handler om forholdet mellom fotokunstneren Gabriel og trettenårige Flora. Hun har livserfaring hun ikke klarer å bære, og fordi alle fordømmer forholdet, føler de to seg veldig ensomme. Filmen representerer noe helt nytt innen norsk film.

Lørdag 29. april vises «The Doors» av Oliver Stone. Både fin og banal musikk og poesi. Dramatisk historie om autorisert übermensch Jim Morrisons undergangsrettede karriere. Godt portrett av sekstitallet. Direkte årsak til Doorsrevivalen for tre-fire år siden og riktig severdig. Nok sagt.

U Torgeir Eikeland

The Savannah Club

Det er kommet nytt liv inne i de gamle lokale- ne til Heracleum. I tredje etasje over Fretex er Tromsøs internasjonale kulturcafé endelig blitt en realitet fra og med lørdag 8. april. Åpningen blir markert med konsert og kunstutstilling.

Ting har gått fort unna for å få ferdig det som skal være hjertet i flerbrukshuset i skippergata, men scenen på kulturcaféen er ennå ikke ferdig. Derfor arrangeres konserten på teatercaféen lørdag kveld. Det er Miki N'doye, Solo Cissokho og Liv Mylius som inviterer til fest med afrikansk folkemusikk. Perkusjonisten Miki N'doye har bodd i Norge siden 1976 og tør være kjent for de fleste gjennom grupper som «E'Olen» og «Sabba» - han er forøvrig den eneste afrikaneren som er blitt oppført i «hvem er hvem i norsk kulturliv», men det sier kanskje like mye om redaktørene at ikke flere afrikanske musikere er levnet spalteplass der. Undertegnede hørte ham for elleve år siden, og hvis han ikke har endret stil, har publikum litt av et fyrverkeri i vente. Solo Cissokho fra Senegal er syvende generasjon i sin familie som spiller kora, en afrikansk harpe med en unektelig eksotisk «sound» for norske ører. Han har etterhvert blitt kjent som en kreativ virtuos med utviklingen av sine egne spilleknikker i tillegg til de tradisjonelle.

Liv Mylius er egentlig utdannet klaverpedagog, med klassisk musikk som spesial, men har afrikansk musikk og språk som hovedinteresse og også hun behersker kora'en. Til tross for tretten plateutgivelser med grup-

Perkusjonisten Miki N'doye spiller på Teatercaféen 8.april.

pa «four jets» er hun kanskje relativt ukjent for de fleste her til lands, mens hun i Senegal og Gambia er kjent fra fjernsynsopptredener som «Den hvite kvinnen som synger på Wollof».

Kunstutstillingen på kulturcaféen er ved den chilenske kera-

mikeren David Mancilla. Han kom til Tromsø som flykning i 1987, men er nå etablert med eget keramikkerverksted på Ørnes i Meløy kommune. Motivkretsen hans er hentet fra indiansk kultur, og spesielt fra den mytiske dyreverden. Man kan se hans engasje-

ment for det indianske folks kultur gjenspeile seg i disse skulpturene, de er Mancillas medium for å fortelle om sitt folks hverdagsliv.

U Jan Martin Berg

Lørdagskino kommer

-Det blir lørdagskino i løpet av et halvt år, lover kinosjefen Hans Henrik Berg ved Tromsø kommunale kinoer.

Kinolivet i Tromsø har et frynsete rykte blant kinogjengere. Mangel på flerkinoanlegg og ingen framvisninger på lørdagskveldene har vært noen av ankepunktene. Kinosjefen lover imidlertid at kinotilbudet skal utvides.

-Vi satser på et kinotilbud også på lørdagskveldene til høstsesongen, forklarer kinosjefen. Likevel aner vi en viss skepsis til å innføre slike kveldsfilmer på lørdagene både fra kinosjefen og filmklubblæderen.

Lav oppslutning

-Vi har tidligere prøvd oss på lørdagsfilmer, men dette tilbudet har blitt avvirket etter hvert på grunn av lav oppslutning, melder Hans Henrik Berg. Den nyvalgte lederen i Tromsø filmklubb er heller ikke helt sikker på om det

vil lønne seg

-Våre lørdagstilbud har ikke vært særlig godt besøkt, avslører hun.

Dagsforestillinger

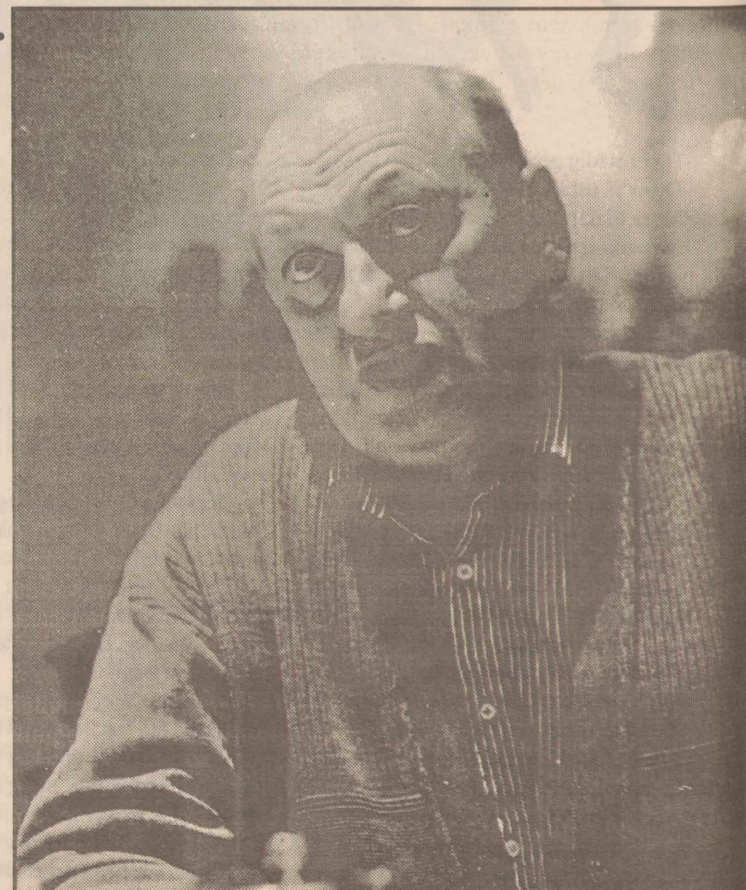
I det siste har kinoene i Tromsø satset på dagsforestillinger på lørdagene, og disse forestillingene har vært ganske godt besøkt.

-Kveldsforestillingene på fredagene blir også vist på formiddagen på lørdagen, sier Berg.

Men tilgjengeligheten er ikke det eneste som blir kritisert. Også selve filmtilbudet har blitt satt under kritikk.

-Filmene kommer alt for sent til Tromsø, hevder Mette Nordeng. Hun legger heller ikke skjul på at hun er misfornøyd med utvalget på filmene.

U Per Steinar Moen

-Det blir lørdagskino i løpet av høsthalvåret, forklarer kinosjef Hans Henrik Berg

Foto: Geir Kastmo

Ho jagar etter språk

Jeg har tro på den poetiske krafta, sier forfatteren Hanne Aga.

Foto: Elin K. Haugdal

-Jeg skriver ut fra en nødvendighet, en sterk nødvendighet. Jeg må gå inn i det. Være i språket. Virkelig kjenne på det. Først da kan jeg glede meg over språket - og føle ubehaget, pinen, ved at det ikke dekker erfaringa. Sier Hanne Aga.

En nyskapende forfatter, bor i Tromsø, født 1947: Hanne Aga. I 1994 kom hennes åttende bok **Kraftas** (Poesi/forteljande) ut. Aga gir de forvirrede av oss noen tanker om det intense prosjektet som ligger bak tekstene i boka:

-**Kraftas** ble skrevet over en intens periode, og det ligger et sterkt driv av nødvendighet bak, sier Aga. -Jeg føler at jeg ble litt ferdig med noe med den. **Bror Sorg** (1986) uttrykker det stumme. Fortvilelsen over å ikke kunne gi språk når en blir konfrontert med sorg. I **Utan bevis** (1991) er det raseriet som kommer fram; det er et sinna språk. **Kraftas** gjennomlever både sorgen - i vid forstand, og raseriet. Boka har med de tidligere elementene, i en større og mer avrunda tekstsamling.

Språket går seint imot meg. Eg er i språkets venterom.

På ei glattcelle. I ei tvangstrøye.

-Det lukkede og lineære språket, det som preger hele den vestlige verden, står i motsetning til de åpne strukturene, til de kvinnelige strukturene, sier Aga. - Alt poetisk språk har en åpning i seg; det åpner istedet for å stenge. Det er en annen type språk enn det etablerte språket. Når jeg som kvinne skriver ut min erfaring,

får det poetiske kanskje en ekstra dimensjon.

-Selve skriveprosessen er åpning, det er en bevegelse mellom ytterpunkter, ytterpunkter som forandrer innhold ettersom språket jobbes fram. Det er ikke snakk om motsetninger i det jeg skriver, mer om en prosess som alltid er i bevegelse mellom gjenkjenning og skaping. Vi skaper med å avdekke det som allerede er der. Aga har vanskelig for å få sagt dette annet enn nettopp gjennom et poetisk språk, for det skjer samtidig, denne prosessen med å avdekke det som er og å skape noe ut av det. - Det poetiske språket er der hele tida. Men vi må få forståelse av det, må skape med språk for å finne fram til det. Nei, det skal ikke være enkelt.

Dette er det kjære: Å stå i det samtidige. Dei mange opningane. Motsetningane. Balansere i det som utvidar seg og utvidar seg. Falder seg ut som endelaust mogleg.

-En organisk prosess, det er hva skrivinga mi er. Jeg måtte tidlig ut av den tradisjonelle «diktsamlinga». Tekstene mine danner historier og kan vanskelig stå som enkelt dikt. Det hele

er prosesser - eller bøiger om du vil, som duver fram og tilbake og endrer betydning og valør undervegs. Ingenting er entydig. Slik er det i historiene mine. Slik er det i den virkelige verden. Er det ikke? spør Aga. Ting er i forandring, hele tida.

Jordas røter. Treet sin herlege vilje og vindens bord. Frå brunnen

stig det, stig og stig, bilete, ukjent språk som vil vere til. Det er rytmen, det er fargen, det er eksplosjonen, samansmeltinga og lenkene

-Landskapet og naturen er viktig i denne prosessen. Jeg beveger meg i et landskap jeg kjenner igjen. Naturen har stemmer, omgivelsene signaliserer noe. Men støynivået er stort, og det er vanskelig å få tak i dette «noe», å få tak på dette som kan være et annet rom i det allerede eksisterende landskapet. Først med sansene åpne kan vi få tak i det andre rommet og den skapende delen av oss sjøl. Hvor kommer disse signalene fra? Vi «veit» lite, i ordet «vite» sin tradisjonelle forstand.

Eit uventa språk veks opp i det overalt tilgjengelege landskapet.

Ho går i landskapet. Treet og himmelen lyftar blikket hennar mot det enno språkause, det marginale lyset i det udetonerte

-Vi er først og fremst skapende mennesker, sier Aga. -For

å finne fram til det skapende i oss, for å gi det rom og kunne komme videre, er det nødvendig å ha bevissthet om språket. Det gir oss forståelse av oss sjøl og av verden rundt oss. **Kraftas** er historien om det å prøve å jobbe fram et språk og et rom der skaperkrafta kan bevege seg fritt. Det er pinefullt å føle på hvor lite rommet for språket kan være, hvor lite det dekker av alle sanseopplevelser, av alle erfaringer.

Ho er der no, inne i språket. Ho kjenner varmen, varmen frå spora, det gløder og brenn i små dønningar. Ho er levande. Frå kroppens sentrum spreier det seg, lovnaden, det ubrytelege: Du skapar. Du er meir. Meir enn ein. Meir enn eitt. Det er ullteppe og varmestein. Det er kaldklar kniveluft.

-Kropp og språk henger så tett sammen at det ikke kan skilles. I vestens tradisjonelle splittelse mellom ånd og kropp er språket bundet til det åndelige. Dette språket er nesten et overgrep mot kroppen. Kanskje det er denne formen for overgrep jeg tar oppgjør med, overgrepet - eller volden - som gjøres mot språket, mot kroppen, mot det kvinnelige og åpne. Aga bruker voldelige bilder. Det uttrykker kanskje et nødprosjekt.

Språket er ferdig, kom inn, kom inn, sug mi rotne tunge. Ho dypar neven i blod, gong etter gong.

-Hendene vi føler med: De gir tydelighet, sikkerhet om rommet vi

må søke. Å føle med hendene hører med i vårt begynnende forsøk på å finne det som er: de brune, varme tømmerveggene i rommet vi så smått avdekker. Ikke bare hendene, men hele kroppen er et sanseapparat. Etterhvert erfarer vi varmen i tømmerveggene uten å måtte legge hendene flate mot dem. Vi veit at rommet er der. Det ligger en egen materiell kraft i tømmerveggene. **Ho legg hendene på det brune tømmeret! Ho lyftar det fram.**

Jeg har tro på den poetiske krafta!

Vakuemet sprekk. Mellom alt. Eg hører, eg hører.

Eg hører deg kraft. Eg hører deg fram.

At **Kraftas** ender med å lytte, er i seg sjøl en utviding. Den er ennå åpen. Ingenting er avsluttet eller stengt eller kommet til et endepunkt. Det skjer en stadig lytting etter nye signaler som kan avdekke det som er - og som vi må skape. Tekstene gir stort rom for at leseren kan gå inn, assosiere, skape videre, skape sjøl.

-All poesi skal ikke være for alle til enhver tid, hevder Aga. - Sjøl om jeg ikke provoserer så mye med tekstene mine idag som jeg gjorde før, er jeg vel «ny» på en eller annen måte. Å skrive i grenselandet mellom genrene, og å bryte opp det tradisjonelle poetiske mønsteret er fremdeles noe som irriterer enkelte. De som «må forstå», og ikke kan gi seg over til teksten, har et håpløst utgangspunkt.

U Elin K. Haugdal

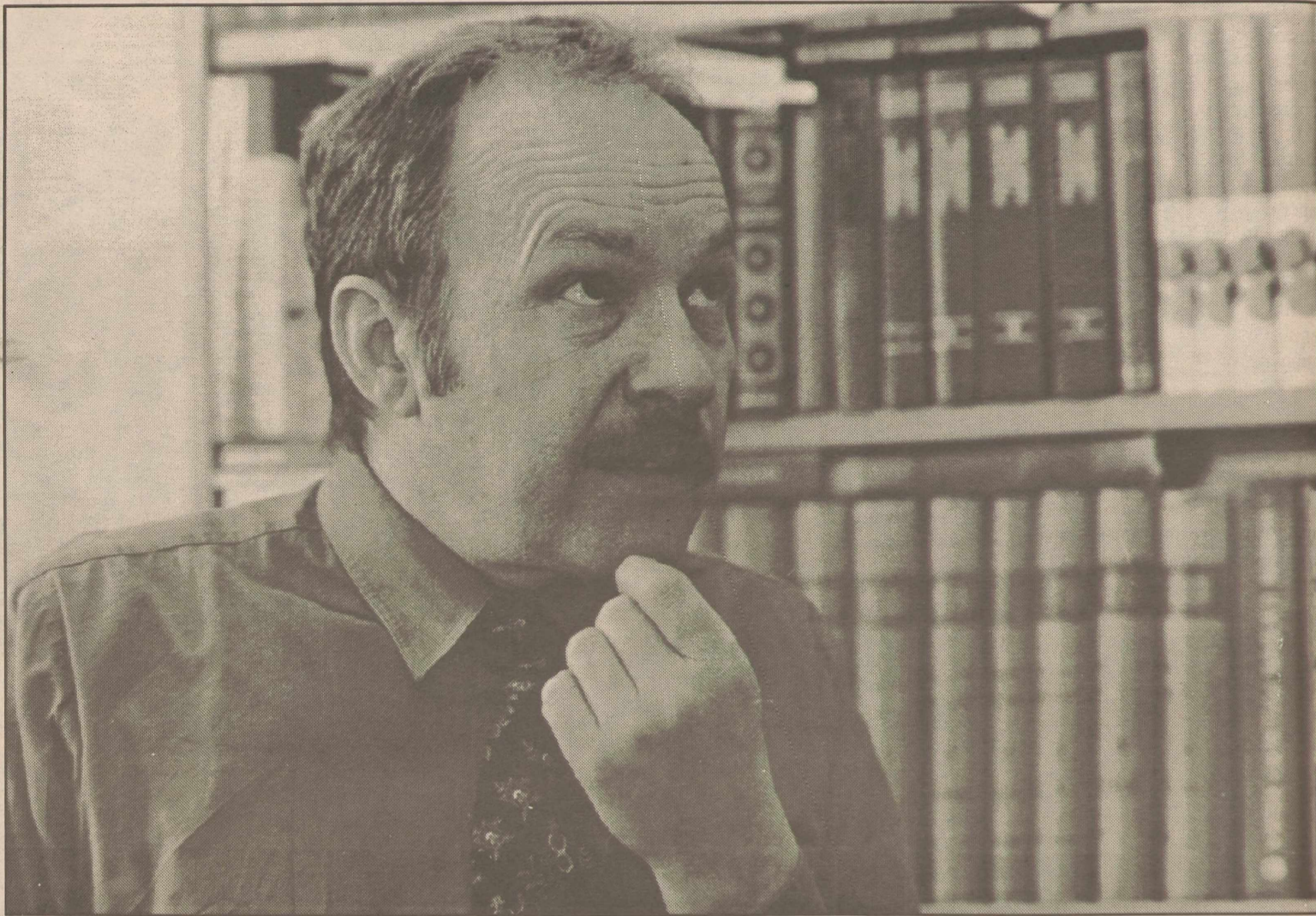
Kultur eller k u l t u r

Erik Egeberg, professor i russisk: -I Norge er det viktigere å være født med ski på bena enn å lese Ibsen.

-Kulturbegrepet blir vanskeligere å bruke etterhvert fordi det brukes om stadig flere ting. Det vanlige er å skille mellom et verdinøytralt begrep og et der kultur har positiv ladning. I russisk sammenheng er det siste vanlig. Blant russere har kultur en ubetinga positiv valør. Det betyr mye for et menneske å bli betegna som kulturlig. I Russland er kultur helheta av hva mennesket har oppnådd på forskjellige områder. Og i ordet *oppnådd* ligger allerede en positiv valør. Historisk sett kommer ordet fra latin og betyr å dyrke. Dyrking er også positivt. Man dyrker ikke ugress, sier Erik.

Kultur på alvor

-Mange begreper kan defineres ved motsetningspar. Man setter gjerne opp dikotomien kultur - natur. Men det er ikke uproblematisk. Mennesket er en del av naturen, og naturen er overordna kulturen. Men vi vet ikke alltid hva som er natur. Russerne legger mer vekt på kultur enn vi gjør. Nordmenn snakker om naturen som det norske. I Russland er det russiske kulturen. Der får man sin identitet gjennom kulturen. De tar større vare på, og har en større respekt for sine kulturpersonligheter, som Dostojevski og Tolstoj. I Norge er det viktigere å være født med ski på bena enn å lese Ibsen. Det er mulig Russland er mer gammeldags, at det er derfor de har bevart en fast stamme av disse innenfor skole- og uni-

Alle bilder: An-Magritt Gjertsen

versitetssystem. Vår norske litterære kanon er ikke så fast. Selvfølgelig finnes det mye uvitenhet og forakt for slike ting også i Russland, men den gjennomgående tendensen peker i denne retningen der den kulturelle kanon står sterkt. Etter kommunismens fall i Russland er det funnet fram til en rekke kunstnere og tenkere som tidligere har vært glemt eller kun negativt omtalt. Disse blir nå revurdert og får en bedre omtale. Hele Russlands kulturhistorie re-

videres og skrives nå på nytt, samtidig som det teoretiske diskuteres. Hvordan skal de gi ungdommen et kulturelt grunnlag å bygge videre på? Det dreier seg om å ta kultur på alvor.

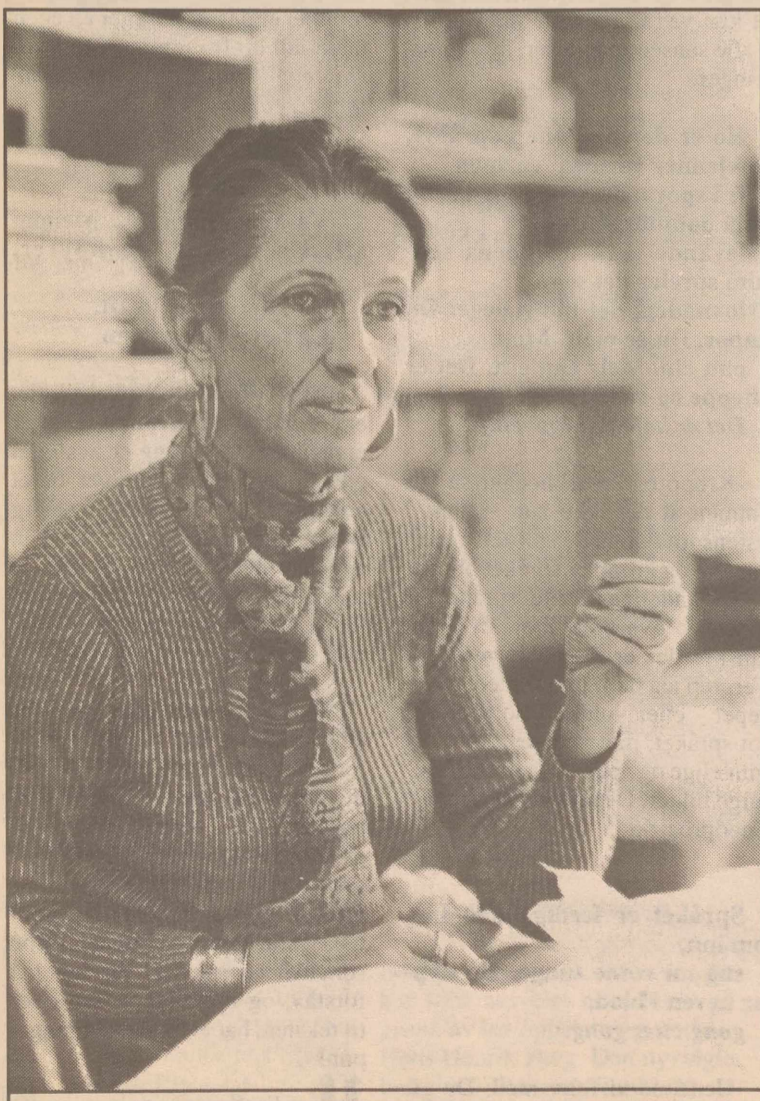
Til berikelse

-Min oppgave er sammensatt. Å sørge for at studenter og andre er orientert om russernes liv og kultur. Man kommer ikke unna det vurderende elementet i forhold til kultur som når man leser et diktverk for eksempel. Et abstrakt kulturbegrep er vanskelig i undervisning. Godt og dårlig vises gjennom det en sier. Man har

ansvar for å gi studentene god litteratur. Det viktige er ikke om de er enig eller uenig. Når Tolstoj og Dostojevski behandler livssynsspørsmål da må vi si at det handler om livssyn. Vår oppgave er å få studentene til å tenke selv og å berike dem. Kanskje finner de svar på egne spørsmål, kanskje oppdager de noe som er vakker. Det er også viktig å gi en forståelse av hvordan russere selv ser på sin kultur. Russere har bedre kontakt og bedre følelse med sin egen fortid. Vår bevissthet er blitt svekket. Historien er viktig for å forstå dagens kultur. Intet nytt under solen, sier man, hvilket betyr at det ikke skjer noe

nytt, at historien gjentas. Skal man lære av noe må det være historien. «Historikeren er egentlig en profet. Ved å se på hvordan historien har vært kan man anta hvordan den vil bli», det er et sitat av Holberg, avslutter Erik Egeberg.

kultur (av lat.), dyrking, rendyrking; den menneskelige k., sammenfatning av alt verdifulle materielt og åndelig arbeid eller dets resultat, ytringene av åndelig liv; foredling, forfinelse, dannelse.

Lisbeth Holtedal, professor i sosialantropologi: -Å bygge forståelse er den viktigste oppgaven på jorda, og vi klarer det dårlig.

-Det klassiske antropologiske kulturbegrepet og det folkelige kulturbegrepet er helt forskjellige. Disse to begrepene lever hver sine liv i hver sine verdener. Disse begrepene har en del felles, som menneskelig utfoldelse, væremåte, mening og betydning. Likevel er forskjellene mange. Det folkelige hverdagsbegrepet blir mere knyttet til noen væremåter enn til andre. «Hva med litt kultur i kveld» sier vi, og snakker da om et meget smalt kulturbegrep, om en type avgrensa kultur knyttet til ideen om kunst. Alt du kan vise tilbake til som handlinger, væremåter, normer og konvensjoner er kultur innenfor et bredt kulturbegrep, sier antropologiprofessoren.

-Hvordan blir de ordene, som

ordet kultur, brukt i ulike sammenhenger. Hva skjer med ordet? Alle merkelige varianter oppstår, de kommer ut av sin vitenskapelige betydning. Kulturbegrepet er et meget relativt begrep, sier hun på dansk, og med meget intense øyne, og fortsetter:

-Den rolle og den bruk av ordet som det er tenkt å ha finnes sjelden. Begrepet brukes nå i en dramatisk og forvrengt form. Betydninga vreges og modifiseres. Forenkling og generaliseringer i debatter er grove, det samsvarer ikke med det en antropolog skal gjøre. Kultur er blitt en merkelapp på raser. Og det er dramatisk, det avfeier hele kulturbegrepet. Sleivete bruk av ordet fører til at ordet kommer på vidvanke.

Tosidig

-Som antropolog kan man bli fanga av den faglige viten, og de som ikke kjenner de antropologiske begrepene vil lett misforstå. Du snakker hele tiden med mennesker som ikke deler din faglige bakgrunn. Skal man da bruke andre ord og begreper, undrer an-

tropologiprofessoren.

-Hvis man ikke kommuniserer tosidig kan man lett misforstå. I et foredrag eller under ei forelesning kan man lett risikere at budskapet ikke når fram. Særlig når det dreier seg om abstrakter, om mennesker, om livsformer.

Forståelse

-Sosialantropologi dreier seg om å forstå kulturer. Å bygge forståelse. At det går an å tro at man har klart å oppnå forståelse, for det er noe av det vanskeligste og viktigste som finnes.

Selv har Lisbeth skrevet flere antropologiske artikler om å ikke lykkes.

-Det er så lett å la seg lure til å tro at man har oppnådd forståelse. Man svever i en illusorisk tilstand om at man har befordra erkjennelse. Det står ikke på noen pensumlister at man skal ha forstått, men det burde stå, sier hun.

-Hva er forståelse? Det er veldig vanskelig, men det betyr ikke at ikke fokus skal rettes dit.

Åse Hiorth Lervik, professor i nordisk: Litteratur har en mentalhygienisk funksjon.

-Kultur har to hovedbetydninger. Den ene mest brukt i samfunnsvitenskap der kultur er alt som ikke er natur.

Den andre betydningen som er mer vanlig i humanistiske fag, er å bruke kultur om overskuddskulturen, altså et kvalitativt begrep. Kultur er altså det meste en skaper utover det som er helt nødvendig. Særlig gjelder det kunst, men også alle former for ritualer, verdier, tradisjoner slik de kommer til uttrykk i samvær mellom mennesker. En juletefest for eksempel, er et uttrykk for vår kultur. Barneoppdragelse er også kultur som viser hvordan vi gir videre våre verdier. Derfor kan vi snakke om mangel på kultur innen humanistiske fag når ikke gjennomtenkte verdier kommer til uttrykk. Men i samfunnsfag stiler en seg mere nøytral til kulturbegrepet fordi det har et annet uttrykk. I media snakkes det om en voldskultur, da bruker man et samfunnsvitenskapelig begrep om kultur. Innen humanisttradisjonen vil vi si at vold er mangel på kultur. Om alt som ikke er natur, vil jeg heller bruke begrepet sivilisasjon, sier professoren -og fortsetter:

-Selv om vi bruker et positivt kulturbegrep innen humanistiske fag kan det virke hemmende på noen fordi vi innskrenker muligheten til å finne egne verdier. Særlig hvis man står i spennet mellom to kulturer, eksempelvis innvandrere.

Integrasjon

Professoren i nordisk har selv to blandingsbarnebar. Hun me-

«Når jeg hører ordet kultur løsner jeg sikringen på min pistol»

Herman Göring

U Ellisiv Lindkvist

bygge forståelse er den viktigste oppgaven på jorda, og vi klarer det dårlig. Vi kan ikke oppnå teoretisk menneskelig forståelse. Forståelse forutsetter menneskelig kontakt. Mange tenker terrorist - midtøsten når de hører ordet muslim, utfra mediaskapte ting rundt muslimer. Hvis vi klarer å få folk til å tenke «nesten som en kristen» når de hører ordet muslim, da er vi kommet langt. Vi må befordre at folk skal få uttrykke seg på sine egne premisser. Vi trenger et åpnere samfunn der flere stemmer formidler. Vi må hente fram problemer som mennesker opplever. Det er ikke nødvendigvis de problemene dagspressen setter. Det gjelder å hente ut det som virkelig berører menneskene. Ikke bare det som er aktuelt. Også når det gjelder studenter. Kanskje er ikke studenter bare opptatt av boliger og vektall. Det er selvsagt vanskeligere jo dypere en må grave, men kanskje det er verdt det, sier en engasjert Lisbeth.

ner slike barn har en viktig rolle i det samfunnet vi skal over til, nemlig et flerkulturelt samfunn.

-Innvandrere må bli integrert, de har forbindelse med en annen kultur og kan tilføre samfunnet noe. Spenninger mellom grupper oppstår fordi det er mangel på integrasjon og mangel på en god kulturpolitikk. Vi må se på tospråklige som en ressurs i samfunnet, understreker Åse.

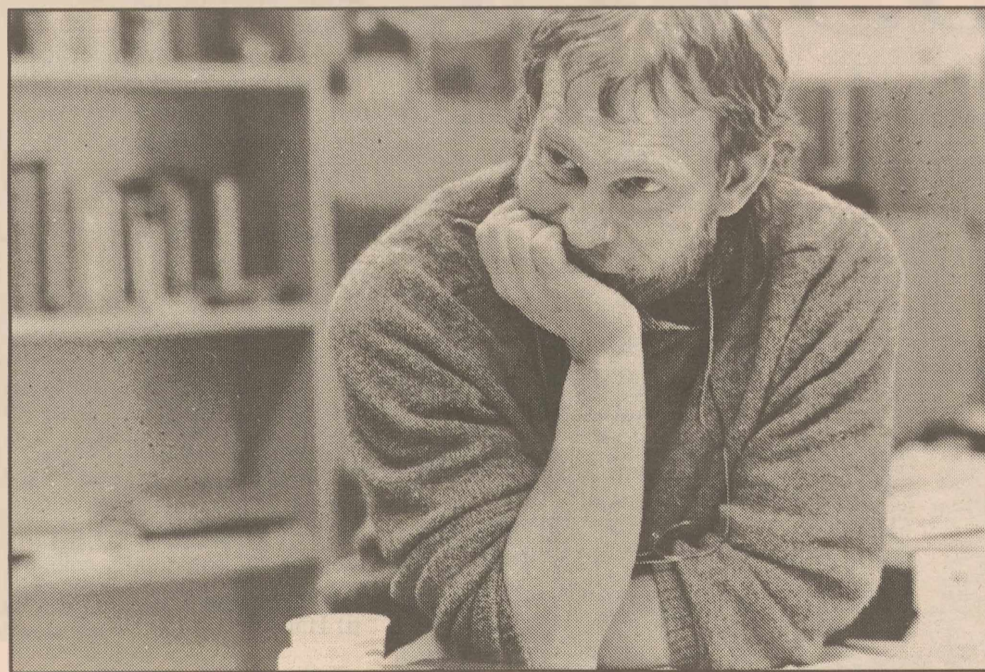
Det norske samfunnet har lenge vært homogent. Vi har nå fått et sterkt innslag av innvandrere og utlendinger, og det har vi ikke klart å takle. Vi lar ikke innvandrere få videreføre sin kultur. Ulike befolkningsgrupper skaper spenninger, men er også en ressurs.

Tradisjonsfag

-Nordiskfaget er et tradisjonsfag hvor vi i høy grad lærer videre en norsk tradisjon. Vi har vært kritisert. Hva som skal videreføres og hva som er god litteratur revideres hele tida. Etterhvert gir vi avkall på en del gamle ting når nye ting kommer til. Det er synd, men jeg innses også at det er nødvendig. Av og til må noe kuttes. Men noe av det gamle kan aktualiseres i dag, mener Åse Hiorth Lervik. Her nevner hun Wergelands dikt om å gi jøder adgang til Norge. Dette er tematisk aktuelt i dag, men språklig veldig vanskelig. Forståelsen av dagens situasjon blir lettere hvis man kan sammenligne med historiske situasjoner tidligere. Litteraturprofessoren har troen på at litteratur er viktig for menneskene. Litteratur kan ha en mentalhygienisk funksjon, for eksempel under kriser kan man få hjelp og støtte av å lese skjønnlitteratur. Og å diskutere verdigrunnlaget i samfunnet blir aldri forelda, avslutter Åse.

«I Norge er kultur blitt en del av det utvannede idrettsbegrepet.»

Nina Fitzpatrick

Finn R. Johannesen, universitetslektor i økofilosofi: Et harmonisert forhold til naturen kan bedre kulturen.

-Vanligvis bruker en kulturbegrepet om det som er kunst, teater, litteratur. Men kultur er så mye mer. Alt vi har laget selv er kultur, alt annet er natur. Viktigste element av kultur er bruks-gjenstander, teknologi, det vi til daglig lever i, moral, tekniske ferdigheter. Reglene trenger ikke

alltid være gode. Selv om det vi driver med er kultur, får det uhorvelige konsekvenser, som utarming av naturen, nord-sør-krisa og to-tredjedelssamfunnet.

-Det snevre kulturbegrepet har mange viktige funksjoner. Mye vi regner som selvsagt og ikke ser, kan vi plutselig få øye på. For eksempel lever vi i et byråkratisk system som vi tar som selvsagt og ikke stiller noen spørsmål ved. Hvis man da vrir og vrenger på det, kommer nye ting og nye spørsmål fram, som for eksempel Kafkas *Pro-*

essen. Ved hjelp av den smale kulturen kan man oppleve erkjennelse til å forstå den øvrige kulturen.

-Hvis alt er enten natur eller kultur blir det store problemer filosofisk sett. Da spør det om dette er en god oppdeling. Det finnes nok noe som er både og, eller verken eller. Kulturelt er det vi lærer, men det vi lærer kan vi glemme. La oss si at jeg ser noen som drukner og ikke redder vedkommende. Etterpå sier jeg at jeg glemte det. Det er et absurd svar. Altså vil man instinktivt redde noen, men er det da natur? Vi kan tenke oss at mennesket av naturen er et sosialt eller kulturelt vesen. Problemet blir da; er fornuft og moral kulturell eller naturlig? Hvis det er naturlig, hvordan kunne da noe som Auschwitz skje?

Sees i sammenheng

-Kultur og natur henger sammen, poengterer økofilosofen.

-Mennesket er noe som behersker natur. Det viktigste ved det kulturelle er hvordan vi klarer å forholde oss til jorda, til det levende livet og til hverandre. Vanligvis ser vi det slik at kultur dominerer natur. Men man kan også se det slik at når vi er sammenfiltra med naturen kan vi få et mere harmonisert forhold til natur. Og det kan være med å bedre kulturen. Ser man sammenhengen blir vi kanskje mer ydmyk overfor naturen.

Tenking i relieff

Filosofi er et kulturfag som tar vare på en 2 500 år gammel tradisjon, og det er det jo ikke alle som gjør. Det er dumt at natur- og samfunnsvitenskap er så adskilt fra kulturvitenskapen. Disse lever i hver sine verdener, fordi fagene er så spesialiserte. Filosofien kan ha som oppgave å bygge broer mellom disse kulturene. Skal vi være et nordkalotten-universitet må vi ta vare på både naturdelen og kulturdelen. Filosofien kan brukes til mye, til å briljere i selskapslivet eller til å reflektere over kunsten. Men å tenke selv det er det aller viktigste med filosofiundervisninga. Det er viktig for oss å legge det fram slik at studentene kan ta stilling til det. Jeg vil ikke presse en ferdigyd teori over dem. Jeg vil vise at det er flere måter å tenke på som kan sette deres egen tenking i relieff, sier Finn.

Folkelig initiativ

Når musikalske ablegøyer og rabiante dikt blir satt sammen til et sprudlende lydsirkus, blir konsekvensene vanskelige å forutsi. Studentprosjektet Poetmos gikk med strak arm inn for denne oppgaven på Kjellern - og klarte seg ganske bra.

Studentmusikerne Kristian Wengen, Amund Sjølie Sveen og Åsgeir Johansen utgjør sammen med dikterspiren Ellisiv Lindkvist gruppa Poetmos. Mens musikerne står for det musikalske bakgrunnsbildet, leser Ellisiv egenproduserte dikt. Resultatet blir et spennende sammensurium av musikk og poesi.

Improvisasjon

Musikalsk sett består Poetmos stort sett av improvisasjoner og enkelte innøvde finesser. Bandet - om man kan bruke et slikt begrep om Poetmos - bærer preg av at improvisasjonene kanskje ikke sitter 200 prosent, men det ville egentlig være galt å kreve fullstendig perfektjonisme hos slike amatørmusikere. Allsidighet er et stikkord på lydbildet til Poetmos.

Under konserten på Kjellern spilte de alt fra amerikansk blues til indiskinspirert sitarmusikk med samme stødighet.

-Opprinnelig var Poetmos en ren dikterklubb som ble dannet

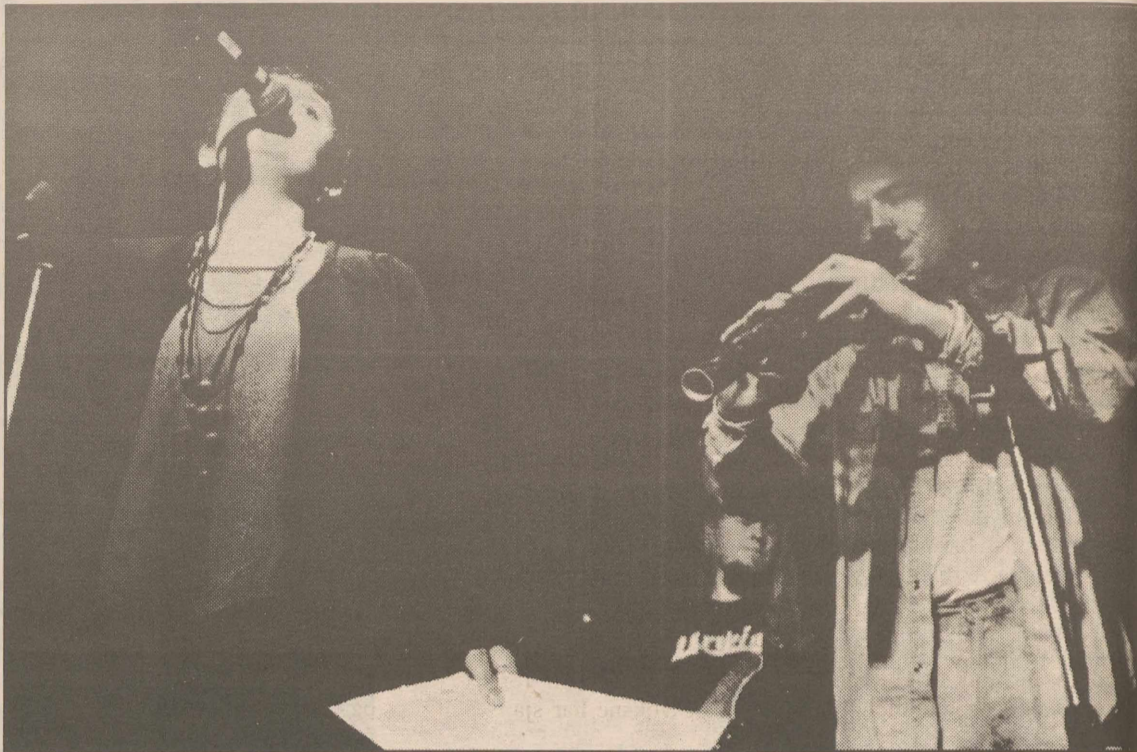
på en vanlig fest, forteller frontfigur Ellisiv Lindkvist.

Men denne klubben ble splittet da halve gruppa plutselig også ville ha med seg musikere på prosjektet - og det er med dette prosjektet at Poetmos har gjort seg kjent i enkelte studentmiljøer her i Tromsø. Det er tydelig at studentene er inspirert av polsk frijazz.

Sist høst gjorde tidligere nevnte Amund og Ellisiv sammen med Sten Rune Roland og Bob Benoni seg bemerket med opptreden i Storgata. Under navnet Poetmos hadde de også en konsert på Kjellern i november sammen med to andre band og fullt hus.

Det vil nok også dukke opp flere muligheter til å oppleve Poetmos i løpet av våren, melder Ellisiv.

-Vi skal kanskje spille på Dampen i slutten av april sammen med noen andre band. Dessuten skal vi også spille på Internasjonalt kultursenter litt

Alt fra amerikansk blues til indiskinspirert med Poetmos.

Foto: Joakim Christensen

senere, forteller frøken Lindkvist.

Poetisk jamming

Studentene var i flertall da Poetmos framførte programmet «Skråsikker - femten ambivalente dikt med kameleonistisk musikk» på Kjellern. Likevel slapp de to sørafrikanske gjestene Victor Mufamadi og Stephanie Al-

lais til i pausen hvor de høytidelig framførte den sørafrikanske nasjonalsangen.

Sørafrikanerne var ikke de eneste som slapp til i pausen. Flere benyttet anledningen til å framføre egenproduserte dikt; selv om de fleste holdt seg til de kjente og kjære strofeinjer fra norske poeter.

Sten Rune Roland som tidli-

gere var aktiv i Poetmos, holdt en liten gjesteopptreden med dikt og musikk. Alt av dette var med på å gjøre denne mandagskvelden til en lyrisk hyggestund litt utenom det vanlige.

U Per Steinar Moen

Messias

I konservatoriets aula er det yrande aktivitet. Koret baksar med armane og lagar forunderlege lydar, samstundes med at dei vrenger fjeset i dei mest avsindige grimasar. Det kallast oppvarming, og skal vere ei oppmuntring til å øve inn eitt av historias mest spelte kyrkjeverk, Messias, av ingen ringare enn Georg Friedrich Händel.

Foto: Eivind Lentz

Det er ei forsamling kledd i brokate klede, og dei musikalske studentane er inne i si femte øvingsuke. Det er premiere på oratoriet den 21 April. For dei uinnvidde i den musikalske verda kan ein jo nemne at eit oratorium betyr orkester og korverk med religiøs tekst. Det er eit lite, men godt kammerorkester som skal setje opp verket saman med kor og solistar frå konservatoriet. Han som sveivar dirigentstokken over ei munter forsamling heiter Ian Rudge.

Alt skal stemme og konsentrasjonen kunne nok vore litt høgare. Det er mykje fnising og knising. Tenorane har store problem med å nå einskilde av tonane, og blir møtt med latterbrøl frå resten av koret når dei vrenger seg fullstendig vekk frå dei opprinneleg hellige tonane til Händel.

-Likevel, etter ei lita gjennomkøyring er dei samkøyrde med resten av koret, og verket er på veg til å bli noko bra.

Teksten må vere klar. Det skal nå fram til eit forhåpentligvis ikkje fullstendig tonedøvt publikum. Sopranane syng klokkereint, det er nesten for vakkert. Messias omhandlar Jesus sitt liv og den råde dauden han må sjå i auget. Sopranane må vere råde og teksten sterke, seier dirigent Rudge, og koret jobbar og står på.

Alle har blikket intenst festa på dirigenten, eller nasen grove ned i notene. Det er nøye instruksjon som må følgjast til punkt og prikke.

Vakre tonar trillar ut av strupane, og frå strykarane i orkesteret; jovisst blir det bra. Vi glet oss til framføringa i April.

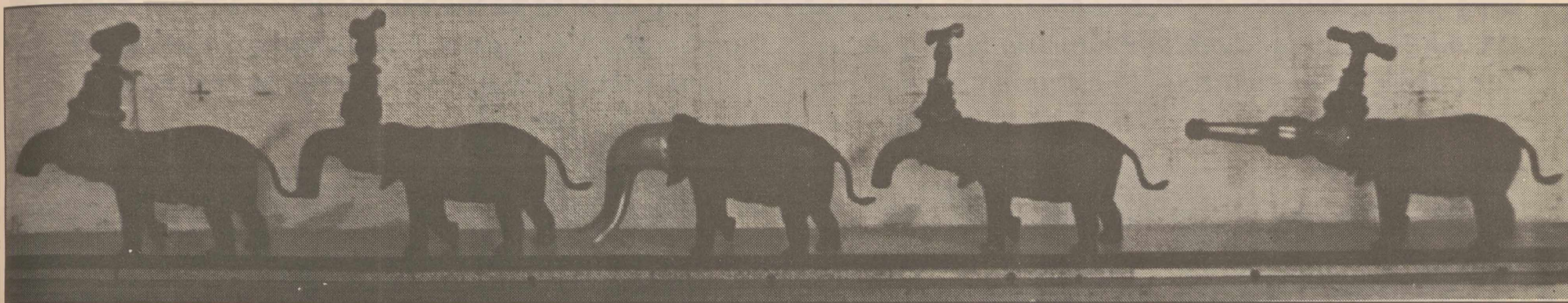
U Solveig M.L. Kavli

Overskudd for revyen

Årets UKA-revy budsjetterte med 1700 solgte billetter, og har solgt 1930 billetter på ti forestillinger. De gikk med et overskudd som overføres til neste revy. Startkapitalen til årets revy var på 5000 fra forrige revy. Revyen -93 hadde gjennomsnittlig 150 besøkende, mens årets revy hadde 220. De kjappeste regner vel ut at det blir 2200 tilsammen, det er helt riktig. Det har nemlig vært endel fribilletter. Uansett er det en økning på 70 stykker per forestilling.

Lurer du på hva du skal gjøre i påska, når vennene dine er reist på ferie, uværet herjer ute, kontoen nærmest tom og påskefjellet ikke lokker lenger? Eller har du bare lyst på noen kulturelle innslag i en grå og slitsom hverdag fram mot eksamen? - Uansett, vi har inspisert museumstilbudene i byen. Og der fant vi alt

Fra selunger til datatskjerm

Tromsø Museum

Med eggende tiurleik, diger klatredinosaur, joik til ulven, sakralt orgelspill og gammel tørrfisk, må Tromsø Museum være familiemuseet over alle museer.

Det første vi møtte da vi ankom åstedet var lystige barnerop.

-No ska æ lage jordskjælv, sa en guttunge fra skolefritidsordninga ved Bjerkaker skole, og syntes det var enormt festlig å få se utslagene på en dataskjerm like ved.

Eventuelle forestillinger om

nedstøva flintredskaper og hysjende grå menn, blir revet bort. Barn og voksne har sjanser til å lære om både planter, dyr og lokalhistorie ved fantastisk god tilrettelegging og utstillingsdesign. For de yngste er det historier på lydbånd til figurer og andre modeller som fenger og inspirerer til læring (akk, så pedagogisk!).

Det er ikke bare barna som koser seg på museet. Man kan bli stående i timevis og fordype seg innen geologi, botanikk, zoologi

eller historie. Særlig innholdsrik er utstillinga om samenes kultur og historie - alt fra religion til håndverk. I tillegg kan man følge utviklinga fra de første bosetningene i Nord Norge og fram til våre dager.

Museet driver i disse dager med oppussing av enkelte utstillinger, og er sannsynligvis ferdig rundt påsketider. Dessuten kommer ei gjesteutstilling om miljøvern 4. april.

Polarmuseet

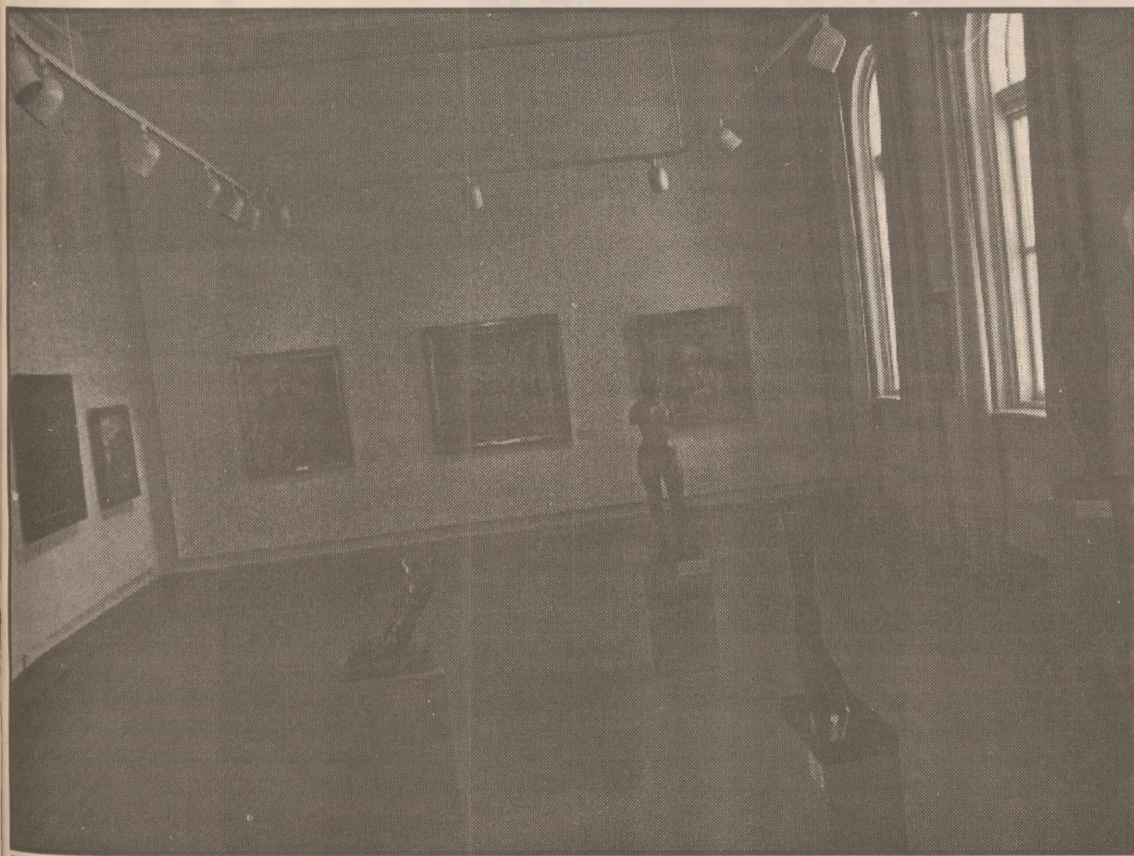
For de turistene som har forestilt seg Tromsø som byen med isbjørner, kval og selunger i nærmeste øyeskue, må Polarmuseet være en stor trøst når disse forventningene ikke oppfylles.

I rette rorbuomgivelser, gammelt tømmer og lavt under taket, møter man en overlevelsessevne og en kultur man ikke kan annet enn å bli imponert over. Fangst og fiske i polare strøk, om næringsga, livet, utstyr og redskap og detaljer som forteller grundig polarhistorie fra 1500-tallet og fram til våre dager.

I første etasje ser vi flotte modeller i naturtro størrelser, blant annet en «multimediasituasjon»; plukkefangst på sel. Her stimuleres sansene med blålig belysning, lyden av nordavind og bølgeslag, og ikke minst en kvit-

selunge like før den får hakepiggen i skallen. Så levende at det garantert ville skremme brunkremeren av ei viss antikvarisk fransk sexbombe. Det eneste som mangler på en fullstendig opplevelse, er de resterende femti kuldegradene (noe som vi var meget takknemlige for).

Opp ei trapp og inn ei dør, får vi innblikk i de store polfarernes souvenirer, livshistorie og skrytealbum. Kjente navn som Amundsen, Nansen, isbjørnkongen Henry Rudi fra Tromsø, men også mer ukjente polarkvinnerens liv og levned. Her framstilles Wanny Woldstad som det beste eksempelet. Sist, men ikke minst har man anledning til å beundre Erling Kagges gamle, gørrskitne Swix-lue forevigt i glass og ramme etter en liten tur til Sydpolen.

Høyt under taket på Tromsø Kunstmuseum

Nordnorsk Kunstmuseum

Om du spaserer mot enden av Storgata for å hamstre lørdagspilsen, kan det være en verdig opplevelse å snu hodet opp bakken og oppdage Nordnorsk kunstmuseum. Å beundre selve bygninga kan være en estetisk opplevelse i seg selv, og desto sterkere om du tar trappene opp og går inn.

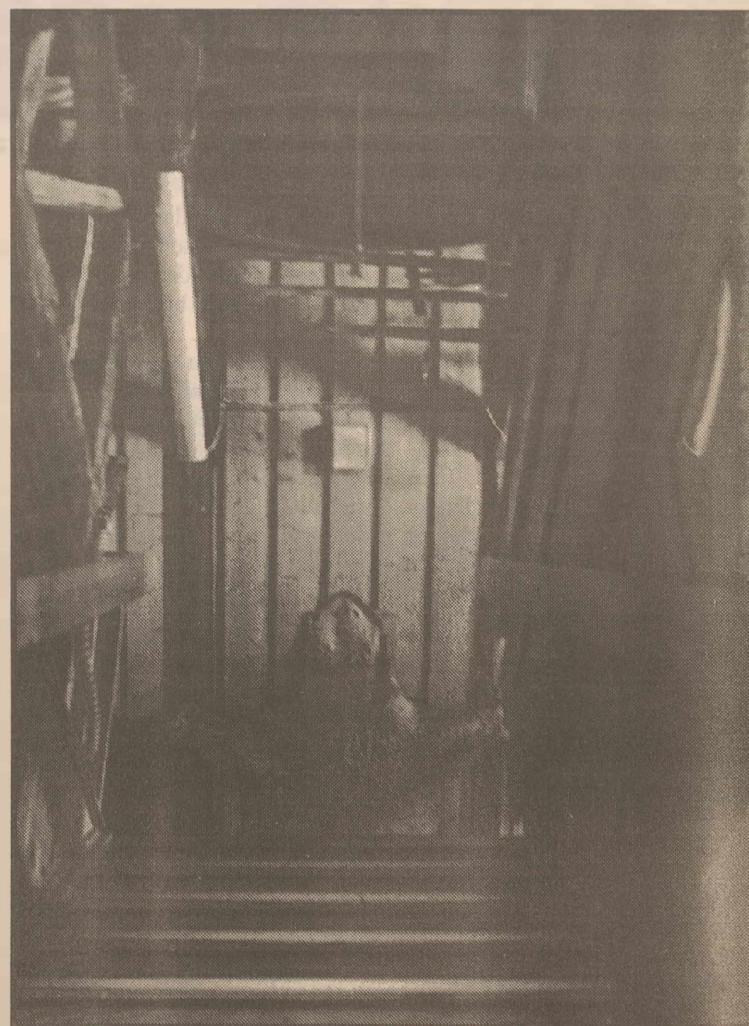
Lokalene deles mellom Nordnorsk Kunstmuseum og Tromsø kunstforening, som har hver sine skiftende utstillinger i hendholds-

vis tredje og første etasje. Mellom disse kan man begi seg på ei vandring i norsk kunsthistorie med kjente og ikke fullt så kjente kunstnere - fra romantiske oljemalerier til helt moderne kunst - bilder, skulpturer og brukskunst av forskjellig slag. At bygningen fenger, gjelder ikke bare utsida. De romslige lokalene gir deg pusterom og anledning til å nyte kunsten uten forstyrrelser.

For tida viser Nordnorsk Kunstmuseum akvareller, gou-

acher og malerier med tema «snøsmelting» av Lasse Kempas. Absolutt noe å anbefale for de som liker abstrakt kunst og vårstemning. Kunstmuseet arrangerer dessuten lørdagskåserier med lysbilder en gang i måneden.

Tromsø Kunstforening har ei utsjalling av skulptøren Harald Bodøgaard fra lørdag 1. april, og kjenner jeg denne kunstneren rett, byr han på store steinskulpturer med fruktbarhetssymbolikk.

Same procedure as last year på polarmuseet

Alle foto: Vegard Bønes

PS: Tromsø Bymuseum eksisterer også, men holder stengt for sesongen.

U Marte Holmemo

Studenter om studie

Bryggas skjebne er uklar. Studenter har lenge vært på leting etter et passende lokale i sentrum hvor de ulike studentaktivitetene kan samles og de ulike fagmiljøene kan møtes. Forutsetningen er at det er behov for et slikt hus. Vi tok noen stikkprøver på byens utesteder, og meningene om saken var ikke så ulike, men heller ikke ensidig positive.

Å skvise ut ungdommem er et kjempebillig triks, sier Aina på Mirage.

Alle bilder: Joakim Christensen

Mørket har omringet Tromsø sentrum. Regnet pisker mot ansiktene våre, og de få stakkarne som er å se i byens gater, småspringer hutrende bortover tett inntil husveggene for fortest mulig å komme i ly. Vi, for vår del, redder oss inn på Paletten. Der inne er det ganske glissent i lokalet på en mandags kveld, men noen få sosiale vesener er der jo. Atmosfæren er rolig og behagelig; sakte rytmer fra U2 strømmer fra høyttalerne, og folk snakker lavmælt med hverandre over diverse drikkevarer.

Borti et hjørne sitter det to jenter som ser veldig «studentaktige» ut. De har sikkert gjort seg opp noen tanker rundt dette med studenthus, tenker vi og rusler bort til dem.

Forflytter problemene

Jentene heter Trude og Ellen og er begge hovedfagsstudenter i historie. Ellen er ny i byen og vet ikke noe om dette med Studenthus på Brygga, Trude derimot er villig til å svare på noen spørsmål. Hun mener det kan være positivt med et større lokale hvor studentene kan holde til.

-Problemet er at det kan gå på bekostning av ungdommen i by-

en. Hvis det blir klarssignal for at vi kan bruke huset, så forflytter man problemet siden ungdommen som de tidligere brukerne flyttes ut, mener Trude.

Hva mener du et eventuelt studenthus burde inneholde?

-Jeg tror det kan bli en fin mulighet til å samle aktiviteter i sentrum. Det kan bli et hyggelig møtested for de forskjellige studentgruppene og de ulike faglige miljøene.

Det er tydelig at Trude mener at studentene trenger et større sted hvor vi kan samles.

-Hvis de får noe i gang, skal det bli spennende å se hvordan det blir, sier hun og fukter strupen med en slurk av noe brunt og skummende. Hun kan dessuten godt tenke seg å være med på å drive et studenthus hvis det blir noe.

-Det er gøy å være med på å utvikle noe!

Den eneste baktanken er altså at vi skviser ut de ungdommene som har vært på Brygga tidligere, fortsetter Trude. -Jeg tror det vil bli forskjellige reaksjoner hvis vi overtar. Noen vil nok synes det er positivt siden studentene er en roligere gruppe.

Mal for Tromsø?

Ellen, som har sittet og hørt på oss en stund, kan fortelle at i Bodø ble et ferskt studenthus åpnet i forbindelse med UKA. Ellen tok en cand.mag. grad i Bodø før hun måtte forflytte seg til Tromsø, så hun kan fortelle hvordan studenthuset fungerer der. Der er det Studentsamskipnaden som har kjøpt huset, og det er Studenttinget som driver det.

-Det er viktig at studentene har en plass, sier hun og forteller videre at i Bodø har de forskjellige gruppene og fagmiljøene hatt sine aftener, og det er planlagt film- og temakvelder utover.

Hun kan tenke seg noe lignende i Tromsø, selv om hun ikke er så kjent her ennå.

-Det er greit at studentene kan pløye inn noen penger til oss selv, og ikke bare støtte kapitalistene i byen, avslutter hun, og det er også Trude enig i.

Vi blir sittende å snakke om studenttilværelsens positive og mindre positive sider en stund før vi beveger oss over gaten til le Mirage. Der inne unner vi oss et akademisk kvarter og en kopp med sort, oppkvikkende væske før vi peiler inn et nytt intervjuobjekt.

Aina, som også studerer på universitetet, er ofte innom Mirage og har lagt ruta innom idag også, til tross for det dårlige været. Været i Tromsø er aldri til å stole på. Det erfarer vel studenter raskt, og de lar ikke litt regn og isende vind hindre dem i å stikke en tur på byen.

Jeg avbryter Aina i en samtale med bordkameraten, ikke særlig høflig, kanskje, men hun smiler og kan gjerne slå av en prat.

Aina mener det er behov for et studenthus i byen. -Det er bra med et samlingssted utenom å spise pizza. Bakdelen er at man tar fra uorganisert ungdom muligheten til å ha et møtested, sier hun. Denne damen er også opptatt av den lokale ungdommens behov, og hun mener at alternativet kunne jo være at et eventuelt studenthus kunne inneholde en kafe uten aldersgrense som de tidligere brukere av brygga også kunne besøke.

Ideen er ikke dum. Da kunne studentene gjøre noe for en gruppe ungdommer som er forsømt av de lokale politikerne.

På spørsmål om hva et studenthus bør inneholde, svarer Aina at hun vet at studentradioen skal inn der. Det vet hun fordi

hun selv jobber i studentradioen. -Dessuten kan studentband øve der og studentorganisasjoner skal ha kontor der.

-Studentene har ikke hatt noen plass tidligere og det er litt dumt, forsetter hun.

Sløve studenter

-Kan du tenke deg å være med på å drive et eventuelt studenthus?

-Jeg skal flytte fra byen og blir vel ikke involvert, svarer hun før hun skynder seg å legge til at hun skal bo her i sommer, så hun vil jobbe da hvis radioen skal inn dit.

Hun tror visst på en rask avgjørelse i forbindelse med Brygga. Vel, vi får feste vår lit til de som styrer med sakene, og håper at de får forgang på parirmølla.

-Det er litt feigt av politikerne å kutte ut tilbudet til uorganisert ungdom uten å gi dem et alternativ annet enn å spille bordtennis. Dette problemet ser ut til å oppta Aina mer enn problemene rundt et studenthus. Hun mener det er et kjempebillig triks.

Dessuten er hun litt skeptisk når det gjelder studentengasjementet. -Alle studenter er så sløve. Vet ikke om de i det hele tatt

Studenthus

kommer til å bruke huset.

Vel, alt som hittil har skjedd i sakens anledning tyder jo på at studenter flest ønsker et studenthus hvor ulike aktiviteter kan samles, men det gjenstår vel å se om tankene omsettes i handling hvis huset blir en realitet.

Egne barer

På Blårock en tidlig onsdagskveld slo jeg av en prat med to pizzaspisende mannlige studenter som faktisk diskuterte omstendighetene rundt Brygga i det jeg fant dem. Olav og Kevin savner begge en plass som er forbeholdt studenter.

-Det er masse uteplasser med ølsalg i byen som tjener penger på studenter. Vi trenger et sted spesielt for studenter, sier Kevin.

-Vi mangler det her i byen. Det har de jo i Trondhjem og Bergen, legger Olav til mens Kevin nikker bekreftende.

De to mener at et studenthus bør inneholde lokallag, foreninger, og at det bør inneholde møtelokaler. -Det må naturligvis inneholde de obligatoriske barene, sier Olav og flirer. Dessuten mener han at store fester som til nå har blitt arrangert på Universitetet, og underholdning som har vært i Bodegaen, bør kunne arrangeres på et eventuelt studenthus.

-Det er jo ideelt å samle alle aktiviteter på et sted. Der kan jo de faglige miljøene møtes også. -Sånn jeg opplever det, er det sånn at de ulike instituttene har hver sine ting, sier Kenneth samtykkende. Olav påpeker igjen at det er feil at utestedene skal tjene penger på studentarrangementer og håve inn penger på ølsalg.

Lite miljø

Gutta virker veldig engasjert i saken og gira på å få et studenthus i byen, men er de villige til selv å være med på oppstart og drift?

-Neeei, det oppstår en liten pinlig pause før Olav flirende sier at han er nok bare en type som nyter godt av det andre gjør. -Det krever jo endel å jobbe med sånt. Man bruker mye tid, men jeg kunne godt tenke meg å stå i baren... Etter latteren å dømme er det ikke salget han finner fristende.

Kevin forklarer seg med at det blir ofte enten-eller, enten bare jobbing og ingen studier eller omvendt.

Begge mener at det er Samfundet i Trondhjem som er ideallet.

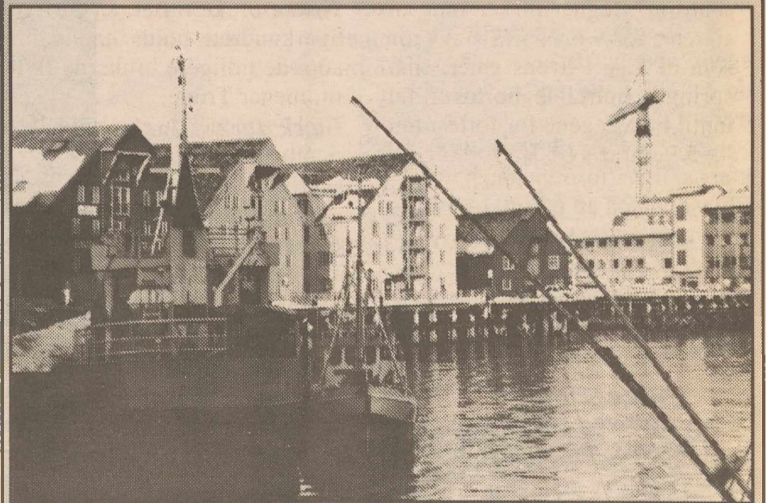
-Tromsø er en forholdsvis liten by med et lite universitet, så det kan bli vanskelig å få til det helt store mangfoldet, sier Olav. -Det er lettere med et større miljø. Kanskje er ikke markedet stort nok, det er jo et åpent spørsmål. Jeg lar ham avrunde med det. Gutta har blitt så tørste av alt snakket og mumler noe om en pils til, så jeg skygger banen og rusler ut i Tromsøs gater, hvor det er vindstille og forholdsvis folkerikt denne kvelden.

De obligatoriske barene må være der, sier Olav og Kenneth på Blå Rock.

Det er gøy å være med på å utvikle noe, sier Trude på Paletten.

Hva skjer med Brygga?

Veien mot brygga som studenthus kan bli lang og smertefull...

-Brygga ble stengt for de lokale ungdommene sommeren -94.

-Bangsund trelasthandel eier Brygga som Tromsø kommune har leid til nå.

-Kommunen har en avtale om langtidsleie av Brygga som går ut sommeren 1997. De har også opsjon på kjøp av bygget.

-På et møte 10. mars skulle det forhandles om hvordan kommunen kan komme seg ut av lang-

tidskontrakten de har med Bangsund. En tilstandsrapport som blant annet skulle si noe om verdien av bygget er imidlertid ikke ferdig, og møtet er derfor utsatt intill videre.

-Bangsund trelasthandel er primært ute etter å leie ut og vil vurdere en søknad fra studentene på lik linje med andre evt. søkere.

GØYY Med gummi

Utopia bringer sikker sex til folket. Far ikke lenger i villelse. Les vår kondomtest og finn veien til frelse fra svangerskap og en sur en.

Kondomer liker vi ikke. De er ekle. De lukter latex. De er stygge og lystdrepende. Påsetting kan dessuten stjele verdifull tid ved den nedsatte siktbarhet og oppkavede sinnsstemning som gjerne forbindes med slike situasjoner. Og for mye mas kan i verste fall ødelegge hele moroa. Men vil man være rimelig sikker på å unngå barn eller AIDS, er det i mange tilfeller ingen annen utvei.

Det RFSU og helsesøstrene ofte glemmer å fortelle oss, er at nevnte gummiartikler har det med (helt umotivert) å sprekke fra tid til annen. «Faren min sier at kondomer ikke virker». Og det er ikke holdbart. Derfor har Utopia bestemt seg for å bringe sikker sex til folket. Vi har nemlig trykktestet et titalls kondomer for å se hvorvidt for eksempel RFSU's «Okeido supersterk»-reklame holder stikk. Hvordan ligger det innbyrdes styrkeforholdet mellom merkene egentlig an? Og hva med brukervennlighet generelt?

Testmetoden ligner på RFSU's såkalte vanntest. Vi skrudde dusjslangen av krana. Så ble gummien holdt under uttaket og krana skrudd på full styrke. Den vokste og vokste... Antall sekunder før eksplosjonen inntraff ble nøye notert.

I tillegg ble spesielle egenskaper og særheter hos de enkelte deltagere registrert.

Etter hvert fikk vi et klart skille i to divisjoner. Eliteserien på ett minutt og ti-tyve sekunder før sprekk, og førstedivisjon med ett minutt eller mindre. Resultatlista er som følger:

Eliteserien

1. «17006». Denne merkelige nyskapningen på markedet er uten glidemiddel og er utformet slik man forestiller seg militære kondomer må se ut. Alt så helt sylindrisk, uten innsving eller «lomme» i tuppen slik samtlige andre testdeltagere hadde. Testens største. (21 cm lang og betraktelig diameter.) Mangelen på glidemiddel gjorde imidlertid at den var veldig vanskelig å trekke ut av pakningen i en fart. Det var faktisk trøblete å få den ut i det hele tatt uten

utilbørlig bruk av negler eller tenner. Et stort minus som kan føre til vesentlig banning og sverting i en presset situasjon. Sørg for å rive pakningen over på midten hvis du klarer. Men trykktestresultatet var på overlegne 1 min. 26 sek!

2. **Profil og Profil Aktiv**. Eneste forskjell på disse er at sistnevnte er innsett med illeluktende og seig sæddrepende nonoxynol. Unngå for all del å slikke på fingrene etter påsetting! Nonoxynol smaker ikke godt, og kan trolig drepe mer enn spermier. Profil er som de fleste vet godt innsvingt «for bedre følsomhet.» Eksplosjonstid på begge: 1 min. 20 sek.

4. **Okeido**. De som tror de har peil, sier at denne er både størst og sterkest. Feil. Den var ikke målbart større enn de andre hverken i omfang eller lengde. Heller ikke sterkest. Tid: 1 min. 18 sek.

5. **Durex**. Nok en overraskelse. Et «EU-kondom» fullt på høyde med RFSU's utvalgte. Dessuten lukter den ikke like jævlig latex som de andre. Holdt i 1 min. 14 sek.

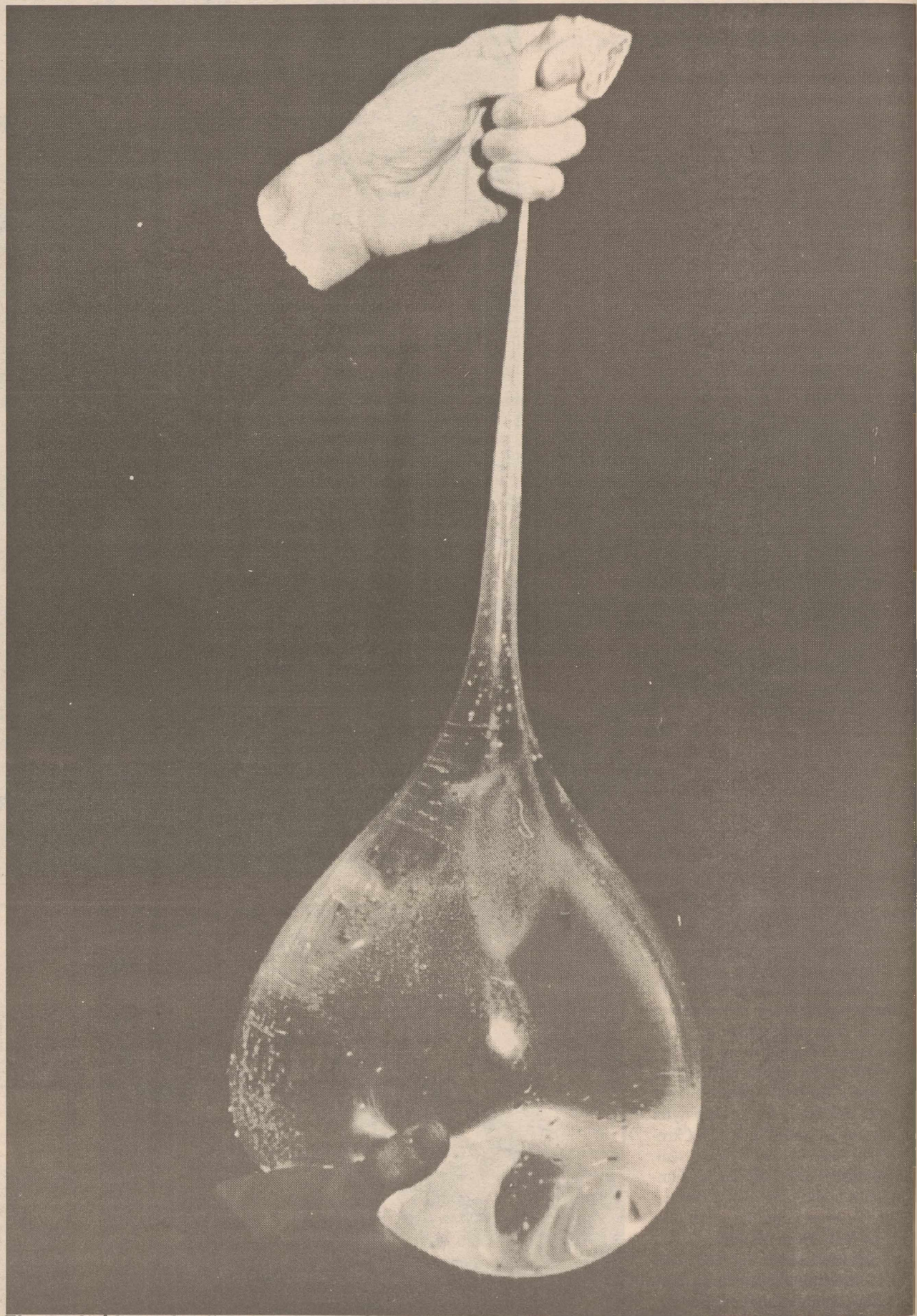
Den gemene hop

6. **Nokken**. Den berømmelige knudrete holdt i 1 min. 2 sek.

7. **Black Jack**. Ganske svær. 20,5 cm. Transparent svart for dem som kikker på det. Delt plass med **Mamba** som går for å være minst av alle. Tja... 18,5 cm lengde, men noe mindre i diameter enn de andre. Men hva som verre var: den var neongrøngult uhorvelig dritstygg! Lyste imidlertid ikke i mørket. Holdt i 1 minutt.

9. **Silk Soft** het en tilfeldig utplukka en fra kondomeriets egenimport. Holdt i 50 sek.

10. **Cho-San**. Soleklart under streken. Aids-kontoret sier de har hatt stor pågang fra folk som vil ha tak i denne fordi de vil «kjenne mer.» Vit da at denne er mye dårligere enn det meste andre på markedet. 32 sekunder!

Eksempel på hvor ufattelig mye vann som får plass i en Black Jack.

Foto: An-Magritt Gjertsen

Vi er klar over testens kvalitetsbegrensning. For eksempel er det ikke å vente at et kondom av mindre omfang skal holde like lenge som et stort et. Man kunne imidlertid notere oppsiktsvekkende konformitet i lengdemål. Alle lå mellom 18,5 og 21 cm.

En stor takk til byens Aids-kontor for donasjon av de fleste kondomene i testen. I fjor delte de ut 14000 av dem, og de sier at folk er blitt langt flinkere til å bruke dem i de senere år. De understreker selvfølgelig viktigheten av riktig påsetting. Du har

hørt dette før. Men altså: ingen lange damenegler eller tenner! Dessuten er det grusomt viktig at man husker å lage en vakuumlomme i tuppen slik at det blir plass til frustrerte spermier. Aids-kontoret oppfordrer også til «tørrtrening» av påsetting! Når du nå i tillegg har blitt behørig opplyst om hvilke som er seigest, bør befolkningsøkning og kjønnsykdomshyppighet kunne ytterligere begrenses.

Ha det gøy.

U Torgeir Eikeland

Kondomenes 10 på topp

Eliteserien	1. "17006" 2. Profil Profil Aktiv 4. Okeido 5. Durex
Den gemene hop	6. Nokken 7. Black Jack Mamba 9. Silk soft 10. Cho-San

Universitetssaksa

Fire på rad

STUDVEST

For mye støtte

40 hovedfagsplasser på SV-fakultet i Bergen står ledige. Et stort antall studenter fikk avslag på søknadene sine på opptak til hovedfag, begrunnet med for dårlige karakterer. Det har vist seg at SV-fakultetet dermed mottar økonomisk støtte for flere hovedfagsplasser enn det de faktisk har.

Får ikke støtte

Køen for å komme inn på psykologi er lang i Bergen. Derfor har enkelte studenter tenkt å ta faget i utlandet. Psykologistudent Arne Beek står med opptaksbevis fra to universiteter i England i

hånda, men får ingen støtte fra KUF. Problemet hans er at skolene krever 70.000 kroner i skolepenger hvert år. Tidligere har Utdanningskomiteen i Stortinget gått inn for å gi gebyrstipend, det vil si støtte til de som tar utdanning i utlandet i fag det er mangel på i Norge. Og flere anser psykologi som en mangelvare når køene er så lange.

UNIVERSITAS

Saksøker

«Studenttannlege»

En tannlege som i Oslo har reklamert med rabatt til studentene er nå saksøkt for 1,4 millioner kroner for feilbehandling. Tidligere jusstudent Cathrine Just fikk

ødelagt kjeven og har gått med kroniske smerter siden 1992. Hun er nå erklært 100 prosent arbeidsufør. I tillegg viser en undersøkelse at tannlegen ikke er billigere enn andre. Derfor er han anmeldt til forbrukerombudet for rabattpraksisen.

Voldssiktet

Et medlem av Nasjonalistisk Studentforening er siktet for å ha truet en antirasist med pistol. Under politiavhør har han sagt at han tok fram en pistol fordi han følte seg truet av antirasisten. Tidligere har vedkommende tatt av-

Under Dusken

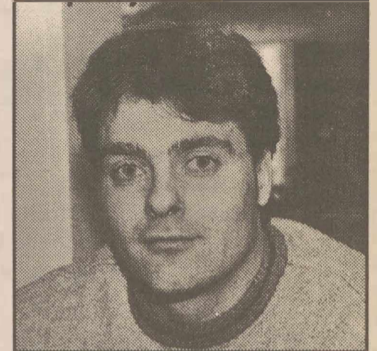
Uro i studentradio'n

Ansvarlig redaktør i Studeradio'n i Trondheim har lønnet arbeid i Radio 1. Dette har skapt protester, og saken har vært oppe på allmøte. Studeradio'n er i tillegg i forhandlinger med Radio 1 om deling av frekvensen.

NTNU

NTNU blir det nye navnet for Universitetet i Trondheim. Bokstavene står for Norges Teknisk-Naturvitenskaplige Universitet. Dette er et resultat av den nye loven om Høyere utdanning. Reaksjonene fra universitetet er delte. Rektor på NTH synes det er fint at NTNU fokuserer klart på teknologi, samt at det blir en klarere styringsstruktur med en rektor. Rektor på AVH frykter en reell ressursnedgang for AVH-fagene.

Kommer du til å bruke Stubbussene under prøveprosjektet i slutten av april, og hva syns du om prosjektet?

Robert Strand, 25 år, Tysk Grunnfag.

-Det blir litt vanskelig å bruke bussene, siden jeg bor på Stor-elv. Men hvis det blir busser derfra, er jeg svært interessert i å bruke dem.

Cecilie Andersen, 24 år, Bioteknologi, Siv. Ing.-studiet.

-Nei, jeg bor så nært at jeg går til universitetet.... Men jeg synes det virker som et godt prosjekt for de det gjelder.

Sissel Ottesen, 22 år, Pedagogikk Grunnfag.

-Nei, jeg kommer ikke til å benytte meg av bussene, siden jeg bor på Tomasjord. Men prosjektet er nok bra for de som bor slik at de kan ta bussene.

Mirjam Gimsøy, Pedagogikk Grunnfag.

-Både ja og nei. Jeg må ha unge i barnehage, så det vil bare være aktuelt for meg å bruke bussene hvis de kjører innom der.

Men ellers synes jeg det er et kjempeprosjekt.

English summary

New regulation from the Studentstyre might be illegal

The Studentstyret passed 8th of March a new instruction concerning how to grant money to student's organisations. This instruction emphasizes that the application for economic support has to hold a complete list of all the members, which is approved by the concerning organisations annual meeting. The Studentstyre will then open these lists for public examination.

New position in feministic philosophy

The University in Tromsø is first in the field in establishing a position in feministic philosophy. The position will make it possible to have a weight-study in feministic philosophy, simultaneous as it obligates towards the teaching of ex.phil.

Refuses to take responsibility

In the wake of the AUF-scandal, which has exposed that several youth-organisations have cheated on the number of members in order to receive more pu-

blic economic support, SSF has admitted that they have been guilty of sharp practise.

-If this is the truth, then there has to be an investigation committee. We have not cheated, says the leader in Sosialdemokratisk studentforbund in Tromsø, Jarle Heitmann.

Argue about the price

The local authorities in Tromsø and Bangsund Trelasthandel AS have not reached an agreement concerning the price of the «Brygga». The negotiations between the local authorities and Bangsund Trelasthandel obstruct a quick solution if it's going to

be a student's residence in centre of Tromsø.

Stubbuss: -Deficit impossible

The student's bus project goes on. Most likely there will be a trial period the last week in April and the first week of May.

Indicate irregularities

The Riksrevisjonen indicates irregularities with travelling accounts for the University of Tromsø which are paid out during 1994

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Det ljøsner i nord. Sola får tak, og snart kan du nyte den første utepilsen. Det er ikke så veldig lenge til eksamen, men ung må verden ennå være! God Påske.

Tirsdag 4. april.

Som på alle tirsdager før, herfra og inn i evigheten, er det også denne tirsdagen bluesjam på Kjellern. Men vær nå så inderlig kjekk ikke å spille «Knockin' on heavens door» enda en gang!

«Vepsen» går ennå på Kulturhuset. Et sterkt stykke om voldtektsofferets eventuelle hevn.

Onsdag 5. april.

I kveld blir det stappfullt på Dampen. De som kommer først får både sett og hørt Mari Boine.

På Rogers tror vi Bare Egil Band spiller. Enmannsaføre med Egil fra Gartnerlosjen. Han skal være bra sær, har vi hørt.

Blaues Rock/ le Rock Bleu/ Blå Rock fyrer løs med temakveld om et amerikansk band med tre bokstaver i navnet, og punktum i mellom dem.

Vepsens nest siste kveld på Kulturhuset.

Det er forresten hovedallmøte på store auditorium på MH klokka 16.15. Man skal ta opp studentdemokratiets framtid etter at innværende prøveperiode går ut til sommeren. Vel møtt.

Vitenskapsteoretisk Forum arrangerer foredrag av en professor kalt Niklas Luhmann fra Universitetet i Bielefeld. Trur det ligger i Tyskland. Han skal prate om «observations of modernity» klokka 12.15 på B 1005, ISV.

På Paletten spiller noen som kaller seg TUTU.

Torsdag 6. april.

I dag kan du sikkert spise gryte med ris i kantina hvis du vil. Overlever du det, har du i kveld siste sjans til å se Vepsen.

Også i dag ordner Vitenskapsteoretisk Forum foredrag. På Nordlysplanetarieret klokka 18.15 skal David Jasper fra Glasgowuniversitetet si noe om «Study of the humanities - Towards a new millenium».

Hvis det høres tørt ut, lanseres rockejamen på Kjellern som et mer løssluppent alternativ.

Freitag 7. april.

Den som ennå ikke har reist hjem til mammas gryter på påskeferie, kan gå og se Dansekarusell med «The Dance Studio» på Kulturhuset. Ellers kan du danse sjøl til Svada på Kjellern. De har fått platekontrakt, og vil sikkert markere at det ikke er tilfeldig.

Lørdag 8. april.

Mere Svada på Kjellern. Mulig noen kommer til å plystre vakkert der i kveld også. Dansekarusellen på Kulturhuset går rundt i dag også.

Filmklubben viser «Stalker» av Andrej Tarkovskij. Det er en uvirkelig film om sonen hvor alles høyeste ønsker oppfylles. Gje meg ein øl!

Søndag 9. april.

«I can't believe the news today.» (U2. Bloody sunday.) En passende kommentar til femtifemårsjubileet til et større båthavari i Drøbaksundet, syntes vi. Dessuten er det omtrent 1960 år siden Jesu innmarsj i Jerusalem. Markeret med solid kuppelhue if you wish.

Mandag 10. april.

Fremdeles ferie. Ingenting skjer. Finn på noe kreativt sjøl.

Tirsdag 11. april.

Ikke mye i dag heller. Bluesjam på Kjellern skulle for så vidt være kurant nok hvis du føler for å gå ut på en dag som dette.

Onsdag 12. april.

Askeonsdag. Aske i brødet eller noe sånt. Digg! På Kjellern har man tromma sammen et «Påskeband» med i skrivende stund ukjent sammensetning. De spiller hver dag herfra til påskeaften.

Og på Rogers spiller Ingenting.

Torsdag 13. april.

Skjærende torsdag. Denne dagen var Jesus sterkt i tvil om hva han skulle gjøre. Du kan for din del gå på ski! Påskeband på Kjellern.

Ingenting på Rogers i dag heller (også).

Sydney, Australia. Tatt under jubileumsfeiringen av The City Harbour Bridge i 1990

Foto: Joakim Christensen

Freitag 14. april.

Langfredag. Trist dag for Jesus. Påskeband.

Lørdag 15. april.

Påskeaften. De som har vært snille får noe godt i påskeegget sitt. Men det hjelper ikke hvis du har glemt å sende din søknad til universitets- og høgskoleutdanning. I dag er siste frist. Men postverket har jo fri, så da er det vel ikke så nøye?

Søndag 16. april.

Første påskedag. Hvorfor er det ikke noe som skjer her i byen? Det er urettferdig!

Mandag 17. april.

Andre påskedag. Insane in the membrane. Insane, got no brain.

Tirsdag 18. april.

Endelig en virkedag! Forelesninger, åpen kantine og lesesal. Salig eufori og vederkvegelse over kunnskapstilegnelsens vidunderlige prosess!

Onsdag 19. april.

Febrilske eksamensforberedelser kjennetegner den samvittighetsfulle student på denne tida.

Forbundet (Norges kr. stud.forb.) inviterer til debattmøte "Når kirka blir politisk.." Kl. 20.00 på studenthuset. Raddisprester og treige politikere?

Super- Per Ivar fråter i sitt yndlingsemne på Blå Rocks temakveld. Der presenteres garasjerock over et

bredt spekter. Mye sær, støyende og aggressiv musikk. Men la deg ikke rive med i den grad at du ikke drikker de dyre dråpene med måte. Memento mori, og snart er du blakk. Og hva er forresten så rocka ved å selge pils til niogtredve kroner?

Torsdag 20. april.

Rockejam er det også denne torsdagen på Kjellern. Smoke on the Water (.fire in the sky.)

Freitag 21. april.

Filmklubben er sterkt tilbake etter ferien med gale kinesiske «En Spøkelseshistorie.» Billige effekter i seriøs innpakning kan bli gøy.

Nå har Torskemorderan øvd og øvd hele vinteren på sine egenkomponerte viser. Så i kveld står de forhåpentligvis fram som et nytt og bedre band på Kjellern.

Lørdag 22. april.

Filmklubben viser i dag sær norsk film kalt «X» av Oddvar Einarsson. De legendariske torskemassakratorer herjer også i kveld Kjellern.

Søndag 23. april.

TROKS arrangerer internasjonal filmkveld i Metodistkirka i Grønnegata. Fett nok.

Mandag 24. april.

Big Band du Nord med Jens Wendelboe og Marit Sandvik, har konsert på Kulturhuset. En uke til neste Utopia. Hold ut!